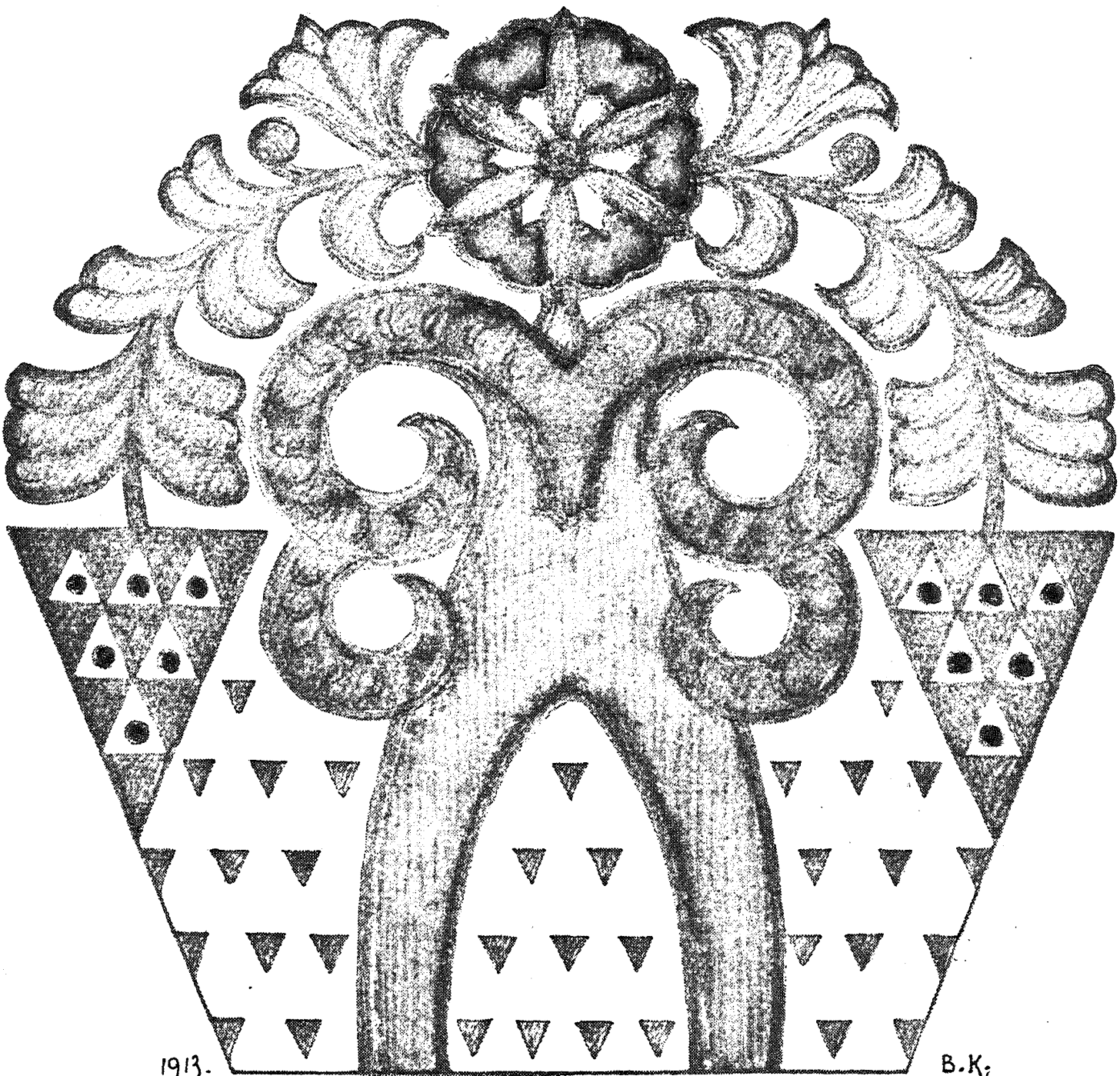

Фр. 45

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО

1913.

B.K.

L'ART D'UKRAÏNE

B. 49806-1

НО(УЧБ)
У45

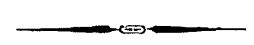
УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

I.

ДЕРЕВЛЯНЕ БУДІВНИЦТВО І РІЗЬБА НА ДЕРЕВІ

УЛАШТУВАВ

В. ЩЕРБАКІВЬСКИЙ

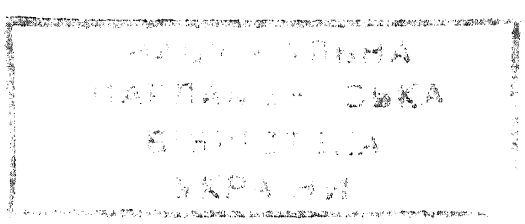
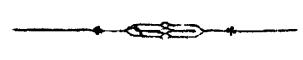
L'ART DE L'UKRAÏNE.

I.

L'ARCHITECTURE ET LA SCULPTURE EN BOIS

PAR

V. SHTCHERBAKIVSKY.

R 27 13005

ЛЬВІВ — КИЇВ

LÉOPOL — KIEV

1913.

HO(4549)-476.35

До шановних читачів.

За останні часи значно побільшився інтерес до народнього мистецтва взагалі і з особна до мистецтва українського.

Поруч з цим досить інтензивно ведеться, як громадськими організаціями, так і приватними особами, збирання матеріалу.

Такого матеріалу зібрано вже багато. Де-що з нього видано, але видано порівнюючи з існуючою кількістю дуже мало і більшість значних і цікавих галузей українського мистецтва зостається невикористаною і навіть невідомою, не тільки для широких верств суспільства, але й для діячів науки і практики.

Ця книжка становить перший випуск видання, що має метою заповнити цю прогалину і дати більш менш систематично зведений матеріал з широкого поля українського мистецтва.

Думка про видання такого змісту існувала вже давно, але здійснити її і пустити в світ цей перший випуск, можна було тільки завдяки допомозі щирого прихильника українського мистецтва, славного нашого артиста Олександра Мишуги, котрому автор видання присвячує з найглибшою пошаною отсю свою працю.

Вадим Щербанівський.

Avis au lecteur.

L'intérêt du public pour l'art populaire en général et tout spécialement pour l'art de l'Ukraine a augmenté considérablement ces dernières années. En même temps, beaucoup d'organisations sociales et de personnes privées s'occupent activement à recueillir des documents et elles y ont parfois parfaitement réussi. Une certaine quantité de ces documents a déjà été publiée, mais ce n'est que peu en comparaison du total des documents recueillis et la plus grande partie de l'art de l'Ukraine — justement la plus intéressante — reste encore inconnue, non seulement au grand public et aux artistes, mais aussi aux savants. Ce livre est le premier volume d'une série, dont le but est justement de combler cette lacune et de publier d'une façon à peu près systématique les documents relatifs à l'art de l'Ukraine.

Le projet d'une telle publication existait depuis longtemps, mais ce commencement de réalisation n'a été rendu possible que grâce à la générosité de notre éminent artiste et mécène de l'art de l'Ukraine, M. A. Mychouga. C'est aussi à lui que l'auteur de cette publication dédie son œuvre avec l'expression de son plus profond respect.

V. Chtcherbakivsky.

Матеріал тут предложений взято з різних колекцій, так в Галичині, як і на Україні російській. Сюди увійшли: декілька церков з колекції українського архітекта О. Лушпінського у Львові, колекції Київського міського музею, Полтавського Земського музею, збірки архітекта-консерватора земського Полтавського музею Мощенка, архітекта В. Кричевського в Києві і колекціонера О. Гансена в Києві; решта ілюстрацій, при котрих не указано належності їх, усі з колекції В. Щербаківського в Полтаві.

Les documents cités ici ont été recueillis en Galicie et dans l'Ukraine russe. On y a réuni quelques églises de la collection de l'architecte ukrainien M. O. Louchpinsky à Léopol, beaucoup d'exemples des collections des Musées municipaux de Kiev et de Poltava. On y a ajouté les collections de l'architecte-conservateur de Poltava M. Mochtchenko, ainsi que les collections de M. V. Krytchevsky de Kiev et de l'amateur distingué de Kiev M. O. Hansen, le reste des illustrations, dont l'origine n'a pas été indiquée, proviennent de la collection de M. V. Chtcherbakivsky de Poltava.

Ілюстрації однотонні. — Illustrations en noir.

1. Церква трьохбанна, с. Устеріки, Гуцульщина, Галичина, поч. XVIII віку, стор. 3.
2. Церква трьохбанна XVII віку, с. Ботелька Вижня, пов. Турка (Бойківщина) в Галичині, стор. 3.
3. Церква однобанна XVIII віку, с. Підгороді, пов. Рогатин в Галичині, стор. 4.
4. Церква трьохбанна, XVIII віку, с. Сverdlykiv, Уманський пов. (уже зруйнована), стор. 5.
5. Церква трьохбанна 1768 р., с. Мошурів, Уманський пов. (уже зруйнована), стор. 5.
6. Церква трьохбанна XIX віку, с. Коршів, пов. Коломия в Галичині, стор. 6.
7. Церква трьохбанна XVIII віку, с. Іваниці, пов. Придуки на Полтавщині, збірка Мощенка. Полтавський Музей, стор. 6.
8. Церква трьохбанна 1637 р. в Судовій Вишні, Галичина, розібрана, стор. 7.
9. Церква трьохбанна XVII віку на Бойківщині, Галичина, збірка Лушпінського у Львові, стор. 8.
10. Церква трьохбанна XVII віку, с. Малнів, Галичина, збірка Лушпінського, стор. 8.
1. Église avec trois coupes. XVIIIe siècle. Village d'Oustieriky. Hout-soulie, Galicie (Autriche), p. 3.
2. Église avec trois coupes. XVIIe siècle. Village de Botelka Vyjnja, district de Tourka, Galicie, p. 3.
3. Église avec une coupole. XVIIIe siècle. Village de Pidhorodié, district de Rohatyne, Galicie, p. 4.
4. Église avec trois coupes. XVIIIe siècle. Village de Sverdlykiv, district d'Oumagne, gouvernement de Kiev, Russie (détruite), p. 5.
5. Église avec trois coupes. 1768. Village de Mochouriv, district d'Oumagne (détruite), p. 5.
6. Église avec trois coupes. XIXe siècle. Village de Korchiv, district de Kolomyia, Galicie, p. 6.
7. Église avec trois coupes. XVIIIe siècle. Village d'Ivanytsi, district de Prylouky, gouvernement de Poltava. Phot. Mochtchenko. Musée de Poltava, p. 6.
8. Église avec trois coupes. 1637. Village de Soudova Vychnia, p. 7.
9. Église avec trois coupes. XVIIe siècle. Chez les Boïkis (Karpathes). Collection de M. Louchpinsky (architecte à Léopol), p. 8.
10. Église avec trois coupes. XVIIe siècle. Village de Malniv, Galicie. Collection Louchpinsky, p. 8.

11. Пятибанна церква XVIII віку, с. Княждвір, пов. Печеніжин в Галичині, стор. 9.
12. Церква трьохбанна XVIII віку, с. Бутля на Бойківщині. Галичина. Збірка Лушпінського, стор. 10.
13. Церква трьохбанна XVIII віку, с. Підзахаричі на Буковині, стор. 10.
14. Пятибанна церква XVIII віку, с. Княждвір, пов. Печеніжин. Галичина. Знята з другого боку, стор. 11.
15. Полудневий бічний ганок в трьохбанній церкві XVIII віку, с. Балинці, пов. Гвоздець. Галичина, стор. 12.
16. Ганок трьохбанної церкви XVIII в., с. Таламаш, на Угорській Бойківщ., стор. 12.
17. Пятибанна церква XVIII віку, с. Велика Березянка, Тарашанського пов. на Київщині, (уже зруйнована), стор. 13.
18. Церква трьохбанна XVIII віку, ганок, с. Манаїв, Галичина. Збір. Лушпінського, стор. 14.
19. Деталь церкви, с. Малнів, Галичина. Збірка Лушпінського, стор. 14.
20. Бана, вигляд з середини пятибанної церкви, с. Лісовичі, пов. Тараша в Київщині, стор. 15.
21. Пятибанна церква XVIII віку, с. Лісовичі, пов. Тараша в Київщині, стор. 16.
22. Іконостас церкви 1739 р., с. Очеретня, пов. Липовець в Київщині, стор. 17.
23. Царські ворота, с. Очеретня, пов. Липовець, стор. 18.
24. Іконостас церкви, с. Іваниці, пов. Прилуки на Полтавщ.. Фот. Мощенка, стор. 19.
11. Église avec cinq coupes. XVIIIe siècle. Village de Kniaje Dvire (photographiée du côté de l'ouest), district de Petchenijine, Galicie, p. 9.
12. Église avec trois coupes. XVIIIe s. Village de Boutlia, district de Tourka, Galicie. Collect. Louchpinsky, p. 10.
13. Église avec trois coupes. XVIIIe siècle. Village de Pidsakharytchi, près de Vyjnytsia. Boukovine, Autriche, p. 10.
14. Église avec cinq coupes. XVIIIe siècle. Village de Kniaje Dvire. Photographiée du côté sud, p. 11.
15. Portail sud d'église. Village de Balyntsi, distr. de Hvozdets, Galicie, p. 12.
16. Portail ouest de l'église du village de Talamache, Ukraine Hongroise, p. 12.
17. Église avec cinq coupes. XVIIIe siècle. Village de Vélyka Berezianka, district de Tarachtcha, gouvernement de Kiev, p. 13.
18. Portail d'église. Village de Manaiv, district de Zbora. Galicie. Collection Louchpinsky, p. 14.
19. Détail d'église. Village de Malniv. Galicie. Collection Louchpinsky, p. 14.
20. Coupole d'église avec cinq coupes. Village de Lisovytychi, district de Tarachtcha, gouv. de Kiev, p. 15.
21. Église avec cinq coupes. Village de Lisovytychi, district de Tarachtcha, gouvernement de Kiev, p. 16.
22. Iconostase d'église en bois avec trois coupes. 1739. Village d'Otcheretnia, district de Lypovets, gouvernement de Kiev, p. 17.
23. Porte principale de l'iconostase en bois de l'église du village d'Otcheretnia. 1739, p. 18.
24. Iconostase d'église. Village d'Ivanytsi, district de Prylouki, gouv. de Poltava (phot. Mochtchenko), p. 19.

25. Статуя Св. Миколая XVIII віку в с. Липках, Сквирськ. пов., Київщина. стор. 19.
26. Звіниця XVIII віку, с. Дубровинці, пов. Липовець, Київщина, (уже зруйнов.), стор. 20.
27. Звіниця XVIII віку, с. Водотії, Радомисельськ. пов., Київщина, (уже зруйнов.), стор. 21.
28. Звіниця XVIII віку, с. Очеретня, пов. Липовець в Київщині, стор. 21.
29. Звіниця кінця XVII віку або поч. XVIII віку, с. Люлинці, пов. Липовець в Київщині, (здається уже зруйнов.), стор. 22.
30. Вікно з середини в звіниці кінця XVII віку, с. Лісовичі, пов. Тараща на Київщині, (здається уже розібрана), стор. 23.
31. Звіниця XVIII віку, с. Підзахаричі біля Вижниці на Буковині, стор. 23.
32. Звіниця XVIII віку, с. Яремче в Галичині. (В Гуцульськ. горах), стор. 23.
33. Звіниця, с. Бистрець. (В осередку Гуцульщини), стор. 24.
34. Звіниця XVIII віку, с. Чесники. Рогатинський пов. в Галичині, стор. 25.
35. Звіниця XVIII віку, с. Підгородє, Рогатинського пов. в Галичині, стор. 25.
36. Звіниця XVIII віку, с. Вітвиця, пов. Болехів. Галичина, стор. 26.
37. Звіниця XVIII віку, с. Малнів. Галичина. Збірка п. Лушпінського, стор. 26.
38. Звіниця XVIII віку, с. Збора, пов. Калуш. Галичина, стор. 26.
25. Statue de St. Nicolas. XVIIIe siècle. Village de Lipki, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 19.
26. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Doubrovynsi, district de Lypovets, gouvernement de Kiev (détruit), p. 20.
27. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Vodotyi, district de Radomysl, gouvernement de Kiev (détruit), p. 21.
28. Campanile. XVIIIe siècle. Village d'Otcheretnia, district de Lypovets, gouvernement de Kiev, p. 21.
29. Campanile. Fin du XVIIe siècle ou commencement du XVIIIe siècle. Village de Loulyntsi, district de Lypovets, gouvernement de Kiev (probablement détruit), p. 22.
30. Fenêtre de la partie centrale. Fin du XVIIe siècle. Village de Lisovytychi, district de Tarachtcha, gouvernement de Kiev (probablement démolie), p. 23.
31. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Pidsakharytchi, près de Vyjnytsia, Boukovine, p. 23).
32. Campanile. XVIIIe siècle. Village d'Iaremtyché, Galicie, Houtsoulie, p. 23.
33. Campanile. Village de Bystrets (centre de la Houtsoulie), p. 24.
34. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Tchesnyky, district de Rohatyne, Galicie, p. 25.
35. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Pidhorodié, district de Rohatyne, Galicie, p. 25.
36. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Vitvytsia, district de Bolekhiv, Galicie, p. 26.
37. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Malniv, Galicie. Collection Louchpinsky, p. 26.
38. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Zbora, district de Kalouche, Galicie, p. 26.

39. Звіниця XVIII віку, с. Станькова, пов. Калущ, Галичина, стор. 26.
40. Звіниця XVII віку, с. Топільниця, пов. Стар. Самбір, Галичина, стор. 27.
41. Західний ганок церкви XVIII віку, с. Махнів, Галичина. Збірка п. Душпінського, стор. 28.
42. Сьвічники церковні, с. Ялинці, пов. Золотоноша, Полтавщина і с. Калайдинці, пов. Лубні, Полтавський Земськ. Музей, стор. 28.
43. Одвірки церковні XVIII віку, 1706 р.. Київський музей, стор. 29.
44. Одвірки церковні XVIII віку, с. Білики, пов. Кобеляки. Полтавщина, Музей Полтавськ. Земства, стор. 30.
45. Одвірки церковні XVIII віку, с. Талянки, пов. Умань, стор. 30.
46. Одвірки церковні 1693 року, с. Кугаїв, пов. Коломия. Галичина, стор. 31.
47. Одвірки церковні XVIII віку, с. Розсопі, пов. Мукачів. Угорська Укр., стор. 31.
48. Одвірки церковні XVIII віку, с. Лавочне. Галичина, стор. 32.
49. Одвірки церковні XVIII віку, ц. св. Петра і Павла, м. Гадач. Полтавщина, стор. 33.
39. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Stankova, district de Kalouche, Galicie, p. 26.
40. Campanile. XVIIe siècle. Village de Topilnytsia, district de Staryi Sambir, p. 27.
41. Portail occidental d'église. XVIIIe siècle. Village de Makhniv, Galicie. Collection Louchpinsky, p. 28.
42. Chandeliers d'église. Village d'Ialyntsi, district de Zolotonocha, gouvernement de Poltava et village de Kalaïdyntsi, district de Loubnie. Musée de Poltava, p. 28.
43. Portail d'église. XVIIIe siècle (1706). Musée de Kiev, p. 29.
44. Portail d'église. XVIIIe siècle. Village de Bilyky, district de Kobelaky, gouvernement de Poltava. Musée de Poltava, p. 30.
45. Portail d'église. XVIIIe siècle. Village de Talanky, district d'Oumagne, p. 30.
46. Portail d'église. 1693. Village de Kouhaïv, district de Kolomyia, Galicie, p. 31.
47. Portail d'église. XVIIIe siècle. Village de Rozsochi, district de Moukatchiv, Ukraine Hongroise, p. 31.
48. Portail d'église. XVIIIe siècle. Village de Lavotchné, Galicie, p. 32.
49. Portail d'église de St. Pierre et Paul. XVIIIe siècle. Ville de Hadiatch, gouvernement de Poltava, p. 33.

50—81. Хрести церковні XVII і XVIII віку.

50. Хрест церковний, с. Доніна Камянна. Херсонщина, стор. 33.
51. Хрест в сляві XVIII віку. З церкви трьохбанної Івана Предтечі в Хоролі, на Полтавщині, Полтавський Музей. стор. 34.
52. Хрест XVIII віку. З церкви Івана Предтечі в Хоролі. Полтавський Музей, стор. 34.
50. Croix d'église. Village de Donina Kamianna, gouv. de Khersonèse, p. 33.
51. Croix avec auréole de l'église de St. Jean Baptiste à trois coupes. XVIIIe siècle. Ville de Khorol, gouvernement de Poltava. Musée de Poltava, p. 34.
52. Croix. XVIIIe s. Église de St. Jean Baptiste. Ville de Khorol. Musée de Poltava, p. 34.

53. Хрест хрещатий XVII віку. Церква с. Шишаки, Хорольського пов., Полтавщина, Полтавський Музей. стор. 34.
54. Хрест XVIII віку в с. Черче, Рогатинськ. пов., Галичина, стор. 34.
55. Хрест XVIII віку, с. Підгородє, Рогатинського пов., Галичина, стор. 34.
56. Хрест XVIII віку, с. Морозівка, Сквирський пов., Київщина, стор. 34.
57. Хрест XVIII віку, с. Лавочне на Бойківщині, стор. 35.
58. Хрест XVIII віку, с. Помоняти, Рогатинського пов., Галичина, стор. 35.
59. Хрест XVIII віку, с. Черемхів, пов. Коломия, Галичина, стор. 35.
60. Хрест XVIII віку, с. Мовчанівка, пов. Сквирський, Київщина, стор. 35.
61. Хрест XVIII віку, с. Ярославка, пов. Сквирський, Київщина, стор. 35.
62. Хрест XVIII віку, с. Бухни, пов. Сквирський, Київщина, стор. 35.
63. Хрест XVII віку. Церква св. Миколая. 1654 р.. М. Хороль, Полтавщина. Полтавський Музей, стор. 36.
64. Хрест XVIII віку, с. Ярославка, Сквирськ. пов. на Київщині, стор. 36.
65. Хрест XVIII віку, с. Коршів, пов. Коломия, Галичина, стор. 36.
66. Хрест XVIII віку, с. Ростоки над Черемошем, пов. Вижиця, Буковина, стор. 36.
67. Хрест XVIII віку, с. Довгополе, Гуцульщина, Галичина, стор. 36.
53. Croix. XVIIe siècle. Village de Chy-chaki, district de Khorol, gouvernement de Poltava, p. 34.
54. Croix. XVIIIe siècle. Village de Tchertché, district de Rohatyne, Galicie, p. 34.
55. Croix. XVIIIe siècle. Village de Pidhorodié, district de Rohatyne, Galicie, p. 34.
56. Croix. XVIIIe siècle. Village de Morosivka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 34.
57. Croix. XVIIIe siècle. Village de Lavotchné, Boïkis, Galicie, p. 35.
58. Croix. XVIIIe siècle. Village de Pomoniaty, district de Rohatyne, Galicie, p. 35.
59. Croix. XVIIIe siècle. Village de Tcheremkhiv, district de Kolomyia, Galicie, p. 35.
60. Croix. XVIIIe siècle. Village de Movtchanivka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 35.
61. Croix. XVIIIe siècle. Village d'Iaroslavka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 35.
62. Croix. XVIIIe siècle. Village de Boukhny, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 35.
63. Croix. XVIIIe siècle (1654). Église de St. Nicolas. Ville de Khorol, gouvernement de Poltava. Musée de Poltava, p. 36.
64. Croix. XVIIIe siècle. Village d'Iaroslavka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 36.
65. Croix. XVIIIe siècle. Village de Korchiv, district de Kolomyia, Galicie, p. 36.
66. Croix. XVIIIe siècle. Village de Rostoky sur le Tchérémoché, district Vyjnytsia, Boukovine, p. 36.
67. Croix. XVIIIe siècle. Village de Dovhopolé, Houtsoulie, Galicie, p. 36.

68. Хрест XVIII віку, с. Балинці, пов. Гвоздець, Галичина, стор. 36.
69. Хрест XVIII віку, с. Балинці, пов. Гвоздець, Галичина, стор. 37.
70. Хрест XVIII віку, с. Безрадиці, Київського повіту, стор. 37.
71. Хрест XVIII віку, с. Лубянка, Київського повіту, стор. 37.
72. Хрест XVIII віку, с. Коршів, пов. Коломия, Галичина, стор. 37.
73. Хрест XVIII віку, с. Лаврики, пов. Сквирський, Київщина, стор. 37.
74. Хрест XVIII віку, с. Білгородка, пов. Київський, стор. 37.
75. Хрест XVIII віку, с. Дубові Махаринці, пов. Бардичів, Київщина, стор. 38.
76. Хрест XVIII віку з Волині, стор. 38.
77. Хрест XVIII віку. Полтавськ. Музей, стор. 38.
78. Хрест XVIII віку, с. Коршів, пов. Коломия, Галичина, стор. 38.
79. Хрест XVIII віку, с. Мовчанівка, пов. Сквирський, Київщина, стор. 38.
80. Хрест XVIII віку, с. Мовчанівка, пов. Сквирський, Київщина, стор. 38.
81. Хрест XVIII віку, с. Мовчанівка, пов. Сквирський, Київщина, стор. 38.
82. Хата, с. Шишаки, Миргородськ. пов., Полтав. губ., фот. Хмілевський, стор. 41.
83. Хата в с. Біликах, пов. Кобеляки на Полтавщині, стор. 42.
84. Хата, с. Шаховка, пов. Константиноградський. На Полтавщині, стор. 42.
68. Croix. XVIIIe siècle. Village de Balyntsi, district de Hvozdetz, Galicie, p. 36.
69. Croix. XVIIIe siècle. Village de Balyntsi, district de Hvozdetz, Galicie, p. 37.
70. Croix. XVIIIe siècle. Village de Besradytchi, district de Kiev, p. 37.
71. Croix. XVIIIe siècle. Village de Loubianka, district de Kiev, p. 37.
72. Croix. XVIIIe siècle. Village de Korchiv, district de Kolomyia, Galicie, p. 37.
73. Croix. XVIIIe siècle. Village de Lavryky, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 37.
74. Croix. XVIIIe siècle. Village de Bilhorodka, district de Kiev, p. 37.
75. Croix. XVIIIe siècle. Village de Doubovi Makharyntsi, district de Bardytchiv, gouvernement de Kiev, p. 38.
76. Croix. XVIIIe siècle. Volynie, p. 38.
77. Croix. XVIIIe siècle. Musée de Poltava, p. 38.
78. Croix. XVIIIe siècle. Village de Korchiv, district de Kolomyia, Galicie, p. 38.
79. Croix. XVIIIe siècle. Village de Movtchanivka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 38.
80. Croix. XVIIIe siècle. Village de Movtchanivka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 38.
81. Croix. XVIIIe siècle. Village de Movtchanivka, district de Skvyra, gouvernement de Kiev, p. 38.
82. Chaumière. Village de Chychaky, district de Myrhorod, gouvernement de Poltava, phot. Chmielovski, p. 41.
83. Chaumière. Village de Bilyky, district de Kobelaky, gouvernement de Poltava, p. 42.
84. Chaumière. Village de Chakhovka, district de Konstantinograd, gouvernement de Poltava, p. 42.

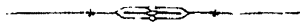
85. Хата, с. Плішивець, пов. Гадяч на Полтавщ. Збірка Мощенка, стор. 43.
86. Хата, с. Борки, пов. Хорольський на Полтавщ. Збірка Мощенка, стор. 43.
87. Хата, с. Огіївка, пов. Бардичів. Київщина, стор. 44.
88. Будинок пана Галагана в с. Липовому, пов. Кременчук, (згорів уже). Збірка Мощенка, стор. 44.
89. Гуцульська хата, с. Доггополе, стор. 45.
90. Гуцульська хата, с. Криворівня, стор. 45.
91. Хата бойківська в с. Волосянці біля Славська. Галичина, стор. 45.
92. Хата бойківська в с. Славську. Галичина, стор. 45.
93. Внутрішній вигляд хати (покуть), с. Огіївка, пов. Бардичів. Київщина, стор. 46.
94. Хата бойківська в с. Славську. Галичина, стор. 46.
95. Внутрішній вигляд хати № 93 (піч), с. Огіївка, стор. 47.
96. Стодола (клуня) в с. Бережниці Шляхотський, пов. Калущ, Галичина, стор. 47.
97. Вітряк, с. Лагодівка, пов. Хорольський. Полтавщина. Фот. Мощенка, стор. 48.
98. Вітряк, с. Плішивець, пов. Гадяч на Полтавщині. Фот. Мощенка, стор. 48.
99. Різьблений і помальований стіл, с. Сальків, пов. Переяславський, Полтавщина. Київськ. Музей, стор. 48.
85. Chaumière. Village de Plichyvets, district de Hadiatch, gouvernement de Poltava. Collection Mochtchenko, p. 43.
86. Chaumière. Village de Borky, district de Khorol, gouvernement de Poltava. Collection Mochtchenko, p. 43.
87. Chaumière. Village d'Ohiivka, district de Bardytchiv, gouvernement de Kiev, p. 44.
88. Maison de M. Galagane. Village de Lypové, district de Krementchouk (incendiée). Collection Mochtchenko, p. 44.
89. Chaumière Houtsoule. Village de Dovhopolé, p. 45.
90. Chaumière Houtsoule. Village de Kryvorivnia, p. 45.
91. Chaumière de Boïkis. Village de Volosianka près de Slavsko, Galicie, p. 45.
92. Chaumière de Boïkis. Village de Slavsko, Galicie, p. 45.
93. Intérieur de chaumière. Village d'Ohiivka, district de Bardytchiv, gouvernement de Kiev, p. 46.
94. Chaumière de Boïkis. Village de Slavsko, Galicie, p. 46.
95. Intérieur de chaumière n° 93 (poêle). Village d'Ohiivka, p. 47.
96. Grange. Village de Berejnytsia Chlachotska, district de Kalouche, Galicie, p. 47.
97. Moulin à vent. Village de Lahodivka, district de Khorol, gouvernement de Poltava, phot. Mochtchenko, p. 48.
98. Moulin à vent. Village de Plichyvets, district de Hadiatch, gouvernement de Poltava, phot. Mochtchenko, p. 48.
99. Table sculptée et peinte. Village de Salkiv, district de Pereiaslav, gouvernement de Poltava. Musée de Kiev, p. 48.

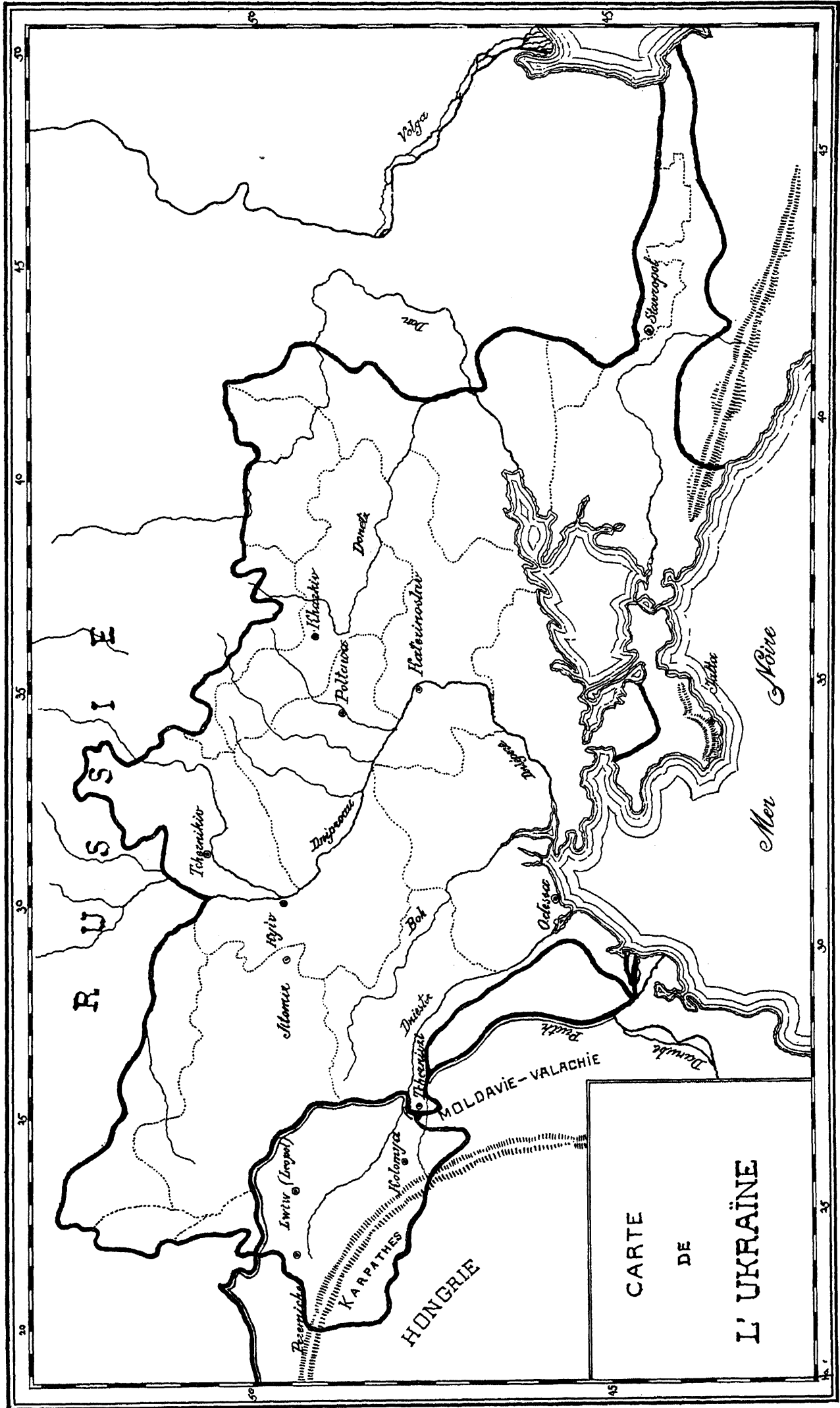
100. Полички різьблені і 2 палиці 1844 р., Київський Музей, стор. 49.
101. Полички різьблені. Київський Музей, стор. 49.
102. Поличка різьблена. Київський Музей, стор. 50.
103. Мисничок різьблений, с. Адамівка, пов. Чигирин, Київщина. Київський Музей, стор. 50.
104. Сані, с. Вереміївка, пов. Золотоноша. Музей Полтавськ. Земства, стор. 51.
105. Мажа (віз чумацький), с. Вереміївка, пов. Золотоноша. Полтавський Музей, стор. 51.
106. Спинки саней, с. Вереміївка, пов. Золотоноша, Полтавщина. Полтав. Земськ. Музей, стор. 52.
107. Ярмо, с. Липове, пов. Кременчук, Полтавщина. Полтавський Музей, стор. 52.
108. Насади до возів, с. Васютинці, пов. Золотоноша. Полтавський Музей, стор. 53.
109. Насади до возів, с. Вереміївка, пов. Золотоноша. Полтавський Музей, стор. 53.
110. Спинки саней різьблені і розмальовані, м. Умань, Київщина. Київський Музей, стор. 54.
111. Спинки саней і возів і насади. Київський Музей, стор. 55.
112. Спинки саней і шаблі. Полтавський Музей, стор. 55.
113. Спинка саней різьблена. Київський Музей, стор. 56.
114. Різьблені стовпці під кіш у вітряку, с. Вишенки, пов. Остер, Чернігівськ. губ., Київський Музей, стор. 56.
100. Étagères sculptées et deux massues (1844). Musée de Kiev, p. 49.
101. Étagères sculptées. Musée de Kiev, p. 49.
102. Étagère sculptée. Musée de Kiev, p. 50.
103. Dressoir sculpté. Village d'Adamivka, distr. de Tchyhyryne, gouv. de Kiev. Musée de Kiev, p. 50.
104. Traîneau. Village de Vérémiivka, distr. de Zolotonocha. Musée de Poltava, p. 51.
105. Chariot. Village de Vérémiivka, distr. de Zolotonocha. Musée de Poltava, p. 51.
106. Planches d'arrière de traîneaux. Village de Vérémiivka, district de Zolotonocha, gouvernement de Poltava. Musée de Poltava, p. 52.
107. Joug. Village de Lypové, district de Krementchouk, gouvernement de Poltava. Musée de Poltava, p. 52.
108. Supports de chariots. Village de Vasioutyntsi, district de Zolotonocha. Musée de Poltava, p. 53.
109. Supports de chariots. Village de Vérémiivka, district de Zolotonocha. Musée de Poltava, p. 53.
110. Planches d'arrière de traîneaux sculptées et peintes. Ville d'Oumagne, gouvernement de Kiev. Musée de Kiev, p. 54.
111. Planches d'arrière de traîneaux, de chariots et supports de chariots. Musée de Kiev, p. 55.
112. Planches d'arrière et échelons de traîneaux. Musée de Poltava, p. 55.
113. Plaque d'arrière de traîneau sculptée. Musée de Kiev, p. 56.
114. Poteaux sculptés pour moulin à vent. Village de Vychenky, district d'Oster, gouvernement de Tchernyhiv. Musée de Kiev, p. 56.

115. Люшні до возів і притики до ярем, с. Липове, пов. Кременчук. Полтавський Музей, стор. 57.
116. Притики до ярем і сьвітлики, Київська, Чернігівська і Полтавська губ., Київський Музей, стор. 57.
117. Два князьки на гребіні хати лоцмана Івана Шрама над Кодацьким порогом, с. Кодак біля Катеринослава, стор. 57.
118. Ярмо (верх.), с. Демки, пов. Золотоноша. Полтавськ. Музей, стор. 58.
119. Спинка саней різблена, с. Вереміївка, пов. Золотоноша, Полтавщина. Київський Музей, стор. 58.
120. Рублі різблені. Київський Музей, стор. 58.
121. Днища до кужеля ХІХ віку. Полтавщина. Збірка О. Гансена. Київ, стор. 59.
122. Збірка різблених деревляних річей в Київському Музеї. Загальний вигляд, стор. 60.
123. Форми для виробу медівників ХVІІІ віку, с. Вел. Будища, пов. Зіньківський. Полтавський Музей, стор. 61.
124. Форми для виробу медівників ХVІІІ віку, с. Вел. Будища, пов. Зіньківський. Полтавськ. Музей, стор. 61.
125. Форми для виробу медівників ХVІІІ віку, с. Вел. Будища, пов. Зіньківський. Полтавськ. Музей, стор. 61.
126. Форми для виробу медівників ХVІІІ віку, с. Вел. Будища, пов. Зіньківський. Полтавськ. Музей, стор. 61.
127. Різблена спинка саней. Київський Музей, стор. 62.
115. Supports pour échelles et baguettes de jougs. Village de Lypové, district de Krementchouk. Musée de Poltava, p. 57.
116. Chevilles de jougs et clefs de bois. Gouvernement de Kiev, de Tchernyhiv et de Poltava. Musée de Kiev, p. 57.
117. Deux ornements du faite de la chaumière d'Ivan Chram, près de la cataracte de Kodak. Village de Kodak, près d'Iékatérinoslav, p. 57.
118. Joug. Village de Demky, district de Zolotonocha. Musée de Poltava, p. 58.
119. Planche d'arrière de traîneau. Village de Vérémiivka, district de Zolotonocha, gouvernement de Poltava. Musée de Kiev, p. 58.
120. Pressoirs sculptés. Musée de Kiev, p. 58.
121. Sièges de quenouille sculptés. ХІХ^e siècle. Gouvernement de Poltava. Collection Hansen, p. 59.
122. Collection d'objets de bois sculptés. Musée de Kiev (aspect général), p. 60.
123. Moules pour pain d'épice. ХVІІІ^e siècle. Village de Vélyki Boudychtcha, district de Zinkiv. Musée de Poltava, p. 61.
124. Moules pour pain d'épice. ХVІІІ^e siècle. Village de Vélyki Boudychtcha, district de Zinkiv. Musée de Poltava, p. 61.
125. Moules pour pain d'épice. ХVІІІ^e siècle. Village de Vélyki Boudychtcha, district de Zinkiv. Musée de Poltava, p. 61.
126. Moules pour pain d'épice. ХVІІІ^e siècle. Village de Vélyki Boudychtcha, district de Zinkiv. Musée de Poltava, p. 61.
127. Planche d'arrière de traîneau sculptée. Musée de Kiev, p. 62.

Ілюстрації кольорові. — Illustrations en couleur.

I. Килим народній XVIII—XIX віку.
Київський Музей.	I. Tapisserie populaire. XVIII ^e —
XIX ^e siècle. Musée de Kiev.
II. Килим з гербом гетьмана Полуботка.
Почат. XVIII віку. Збірка В. Кри-
чевського.	II. Tapisserie aux armes du hetman
Poloubotok. Commencement du
XVIII ^e siècle. Collection V. Kry-
tchevsky.

КАРТА УКРАЇНИ.

Народ український, хоч і займає поспіль без жадної перерви величезну суцільну територію, одначе розбитий штучними границями на дві частині, мусить жити під владою двох держав: Росії і Австро-Угорщини. (Див. карту України).

В Росії Українці займають поспіль 8 губерній: Волинську, Подільську, Київську, Херсонську, Катеринославську, Чернігівську, Полтавську, Харківську і Область Кубанського Війська козачого. Окрім того вони в значній частині займають сусідні губернії як напр.: Бессарабську, Холмську, Гродненську, Курську, Воронежську і Саратовську.

Під австрійською короною вони займають сусідні з Подільською і Волинською губерніями краї, а власне: більшу східню частину Галичини і більшу північну частину Буковини.

Займаючи майже цілком Карпатські гори аж по Татри, вони заселяють два угорські комітати Мармарош і Мукачів, на західнім схилі Карпат.

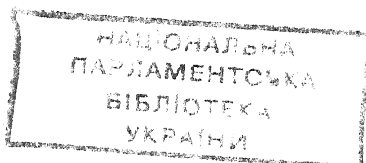
Не дивлячись на таке пошматоване української території, не дивлячись на різні політичні умови життя, нарід український зумів заховати свою спільну вдачу на цілім протязі своєї великої території. Ся одноцільність української народньої душі від старих часів аж до сього дня, виявлена незвичайно яскраво в мистецтві, дається дуже легко до пізнання завдяки тій щасливій обставині, що Карпатські гори зберегли нам три українські етнічні відміни, котрі заховали в собі і ту ста-

Le peuple ukrainien occupe un immense territoire, mais il est divisé artificiellement en deux parties et il est forcé de vivre sous le gouvernement de deux empires: La Russie et l'Autriche-Hongrie (voir la carte de l'Ukraine).

Les Ukrainiens occupent en Russie 8 gouvernements et cela d'une façon complète, c'est-à-dire les gouvernements de Volynie, Podolie, Kiev, Kherson, Iékatérinoslav, Tchernigov, Poltava et de Kharkov. En outre, ils occupent en grande partie les gouvernements voisins comme ceux de Bessarabie, Kholm, Hrodno, Koursk, Voronège, Saratov.

En Autriche ils occupent les régions voisines des gouvernements de Podolie et de Volynie, la plus grande partie de la Galicie orientale et une grande partie de la Boukovine septentrionale. Ils habitent presque exclusivement les monts Karpathes jusqu'au Tatra ainsi que deux comitats hongrois, ceux de Marmaros et de Moukatchiv sur le versant occidental des Karpathes.

Malgré cette division politique et territoriale et malgré les conditions politiques complètement différentes, le peuple ukrainien a conservé son caractère national sur tout l'espace du territoire immense qu'il occupe. Cette unité nationale de l'Ukraine depuis les temps les plus anciens jusqu'aujourd'hui peut être facilement prouvée par les œuvres d'art; ceci est facile, grâce à la circonstance, que les Karpathes nous ont conservé trois embranchements divers de la po-

ровишню мову і ті риси громадського і приватного життя, яким жив український народ ще за часів своєї власної Київської держави, під Київськими і Галицькими князями, до зруйнування її Татарами.

Сі українські національні відміни є: Гуцули, що займають південно-східню частину Карпат на галицьким і угорським боці; Бойки, що займають середину галицьких Карпат і повіт Мукачів на Угорщині і Лемки, що займають західню частину галицьких Карпат майже аж до Татрів.

Студіюючи архітектурний матеріал виданий нами в сім випуску, можна помітити, що не дивлячись на різні відміни, чи то бойківських церков біля угорського Мукачова, чи то козацьких на Полтавщині, головні риси їх спільні, спільна головна архітектурна ідея. Чи візьмемо церкву трьохбанну, чи пятибанну, чи однобанну, бачимо, що центр ваги цілої будови, центр її маси, завжди міститься в геометричній осередку, в середній найвищій вежі, до котрої симетрично навкруги прилучаються інші вежі. Симетричність, се головна будівельна ідея української архітектури, як церковної так і домової а також і орнаментики. Друга ідея, се легкість кожної окремої вежі, бажане їйби летіти до гори до неба, мрія про щось духове вище.

Вежа звужується до гори, творячи поверхи що раз легчі, викликаючи тим ілюзію незвичайної високости.

Іконостас стежить за зломами вежі і вражає також своєю легкістю і прозорістю різьби.

В той час, коли церковна українська архітектура, повставши під впливом Візантії і пристосовуючи свій матеріал дерево до вимог фундаментального мистецтва, утворила свої оригінальні будівельні форми, свій стиль, вона що

pulation de l'Ukraine qui nous ont gardé leur langage primitif et les usages politiques et privés avec lesquels le peuple a vécu dans son indépendance nationale jusqu'à son asservissement par les Tatares.

Ces embranchements sont : Les Houtsoules qui occupent le sud-est des Karpathes du côté de la Galicie et de la Hongrie, les Boïkis, le milieu des Karpathes de Galicie et le district de Moukatchiv en Hongrie; enfin les Lemkis qui occupent l'ouest des Karpathes presque jusqu'au Tatra.

Si on étudie d'une façon attentive les monuments d'architecture que nous livrons au public dans cette œuvre, on pourra remarquer que tous ils ont une idée commune : les églises des Boïkis hongrois, près de Moukatchiv, comme celles des Cosaques. Les églises à cinq, trois et une coupoles ont un centre commun. Ce centre est toujours la coupole centrale, la plus haute, les autres coupoles sont groupées autour d'elle, d'une manière symétrique. En général, la symétrie forme l'idée commune de l'architecture de l'Ukraine tant religieuse que laïque, de même des ornements. La seconde idée, c'est la légèreté de chaque coupole en particulier : on dirait que chacune voudrait s'envoler au ciel, en haut, vers l'idéal commun.

La coupole forme des étages toujours plus petits et de cette façon elle produit une illusion de hauteur plus grande que la réalité.

L'iconostase s'adapte aux étages de la coupole par sa légèreté et nous enchante par le fini de sa sculpture.

Dans ces temps, quand sous la domination de Byzance, naquit l'idée de l'architecture ecclésiastique de l'Ukraine et adapta son matériel, le bois, aux exigences de l'art, elle créa les formes fon-

до окрас зовні або і в середині, завше підлягала чужим впливам, хоч і ніколи не втрачала власної фізіономії.

Іконостас стежить за зломами вежі, в котрій стоїть і вражає своєю легкістю і прозорістю різби, але в своїм архітектурнім розкладі дуже відбиває на собі вплив ренесансу, хоча окремі орнаменти, як напр. виноградна лоза в глибокій різбі на сохах і другі рослини на фоні іконостаса, виявляють иньші більше рідні традиції і заповіти.

Також і одвірки церковні, стежучи за архітектурними кардинальними лініями веж, утворили шестикутню форму, але часом, особливо на заході, в австрійській Україні, вони підлягали впливам готика.

Сказане нами вище відноситься і до звінниць.

Звіниця, або уявляє з себе вежу таку саму як і церковна, або часом нагадує готицьку.

Хрести на церквах вражають своєю орнаментикою. Поміж орнаментами на них дуже часто вживаються хрестик і лідія (хрін, звоник) в ріжних комбінаціях.

Хатне будівництво відрізняється також симетричністю як і церковне і також однакове на цілім просторі України.

Звичайно одну половину хати займає світлиця з вікнами, власне хата, а другу комора а між ними сіни.

Світлиця, як в середині, так і з окола, буває побіляна глиною, комора часом буває побіляна, часом ні. Іноді замість комори буває друга світлиця.

Старі панські хати відрізнялися тільки розмірами.

Двері хатні іноді як і церковні бували шестикутні.

В середині хата прикрашалася різбою, різьбленими сволоками, полицками, мисничками і т. п.

damentales de son style; quant aux ornements intérieurs, elle resta toujours assujétie à des influences étrangères, sans jamais perdre son caractère particulier.

L'iconostase s'adapte aux étages de la coupole dont il forme une partie intégrale; il charme l'œil par sa légèreté et la transparence de sa sculpture, mais on peut remarquer dans son ensemble l'influence de la Renaissance, bien que les ornements, pris en particulier, comme les feuilles de vigne et le cep, sculptés sur la surface de l'iconostase, gardent plus d'originalité, venant du peuple.

De même les portails d'église se conforment rigoureusement aux règles principales de l'architecture ukrainienne. Ils ont une forme hexagonale, mais plus tard, ils ont subi l'influence de l'art gothique, surtout à l'occident, dans l'Ukraine autrichienne.

Ce que nous avons remarqué auparavant peut parfaitement s'appliquer aux campaniles. Ceux-ci reproduisent généralement une coupole d'église et parfois ils représentent vaguement une tour gothique.

Les croix d'église nous charment par leurs ornements qui consistaient souvent en petites croix et lis dans des combinaisons diverses.

La symétrie est de même frappante dans la manière de bâtir des chaumières qui se ressemblent sur tout le territoire de l'Ukraine. Ordinairement la chaumière est divisée en deux parties, dont l'une forme une grande chambre munie de fenêtres, cette chambre est toujours blanchie avec de la terre glaise. La seconde partie de la chaumière forme un garde-manger, les deux sont divisées par un couloir. La chambre est toujours blanchie à l'intérieur et à l'extérieur, le garde-manger ne l'est que parfois. Quel-

Взагалі в старовинні часи Українці любили покривати різьбою всяке начине, чи то хатне, чи млинове, чи надвірне, і все те прикрашали з дуже великим смаком, як се зраджує кожна орнаментова річ.

Інші будови, як напр. клуні (стодоли), вітряки, млини, також оздоблялися по змозі і в оздобах нічим не відрізнялися від хат.

В. Щербаківський.

quelques fois il y a une seconde chambre au lieu du garde-manger.

Les châteaux des seigneurs sont construits de la même façon que les chaumières : il n'y a que les dimensions qui varient.

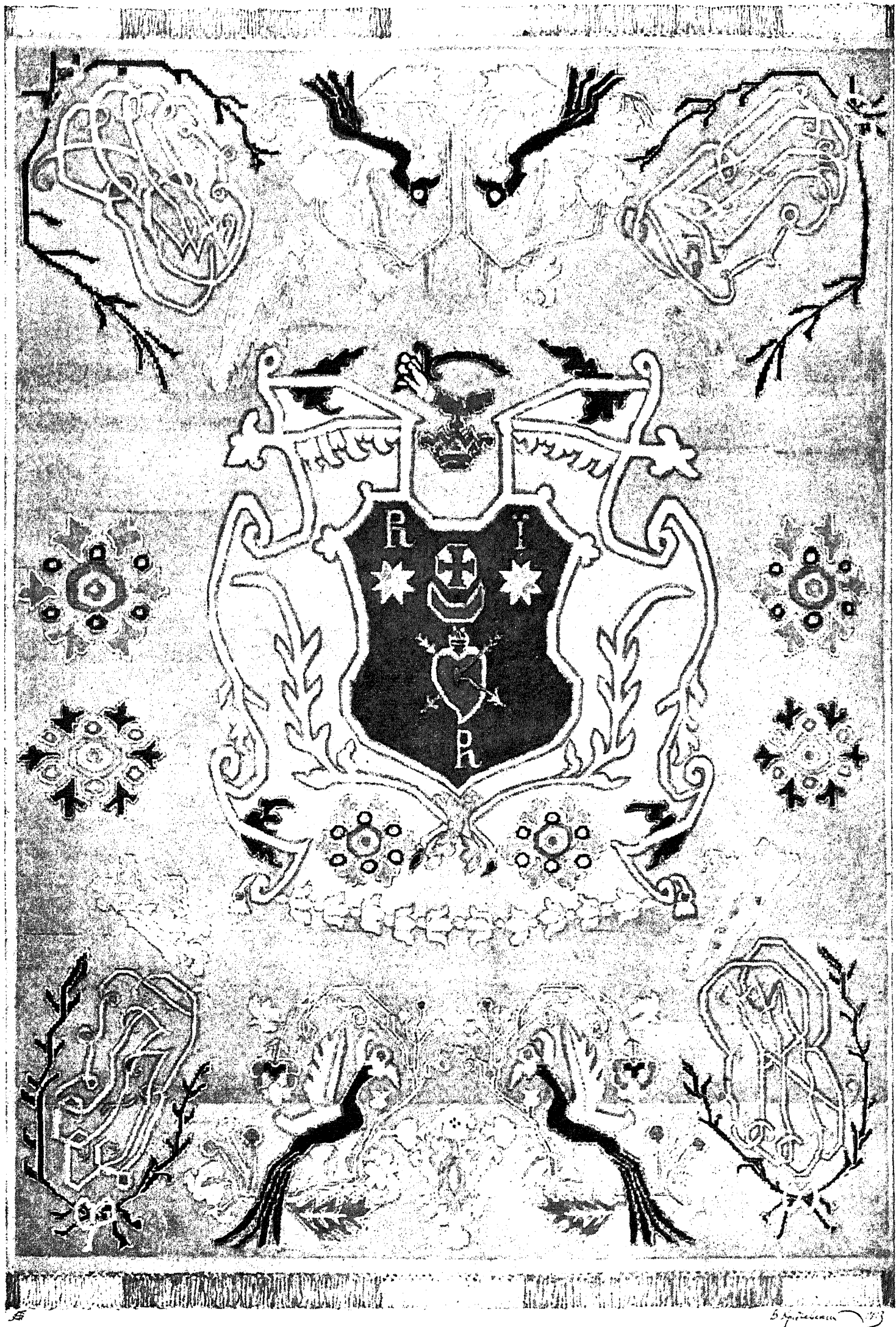
Les portes des chaumières étaient quelquefois hexagonales, comme celles des églises.

On ornait l'intérieur des chambres avec des sculptures surtout sur les poutres, il y avait aussi des dressoirs, des étagères, etc.

Aux temps anciens les Ukraïniens ornaient volontiers leurs ustensiles de ménage et leur mobilier dans les maisons et moulins : toutes ces sculptures trahissent un profond instinct artistique, ce qui peut être constaté par les œuvres qui nous ont été conservées.

Les autres bâtiments tels que les granges et les moulins étaient aussi ornés de sculptures du même genre que celles des maisons.

V. Chtcherbakivsky.

II. Килим з гербом гетьмана Полуботка. Почат. XVIII віку. Збірка В. Кричевського.

II. Tapisserie aux armes du hetman Poloubotok. Commencement du XVIIIe siècle. Collection V. Krytchevsky.

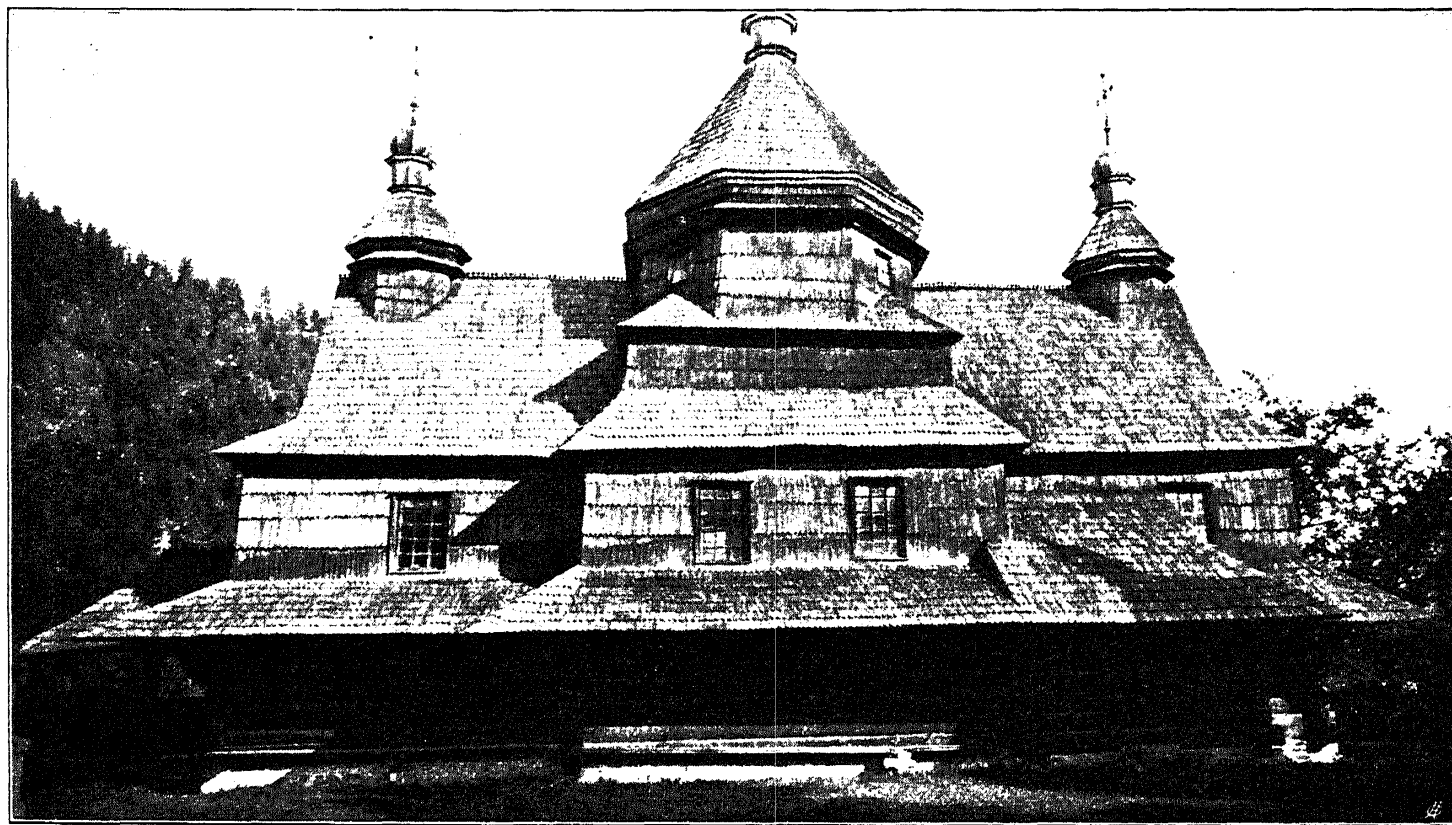

1. Ёзым народдїи XVIII—XIX вѣку. Ёнїевскїи Музей.

1. Tapisserie populaire. XVIIIe—XIXe siècle. Musée de Kiev.

БУДІВНИЦТВО ЦЕРКОВНЕ.
ARCHITECTURE D'ÉGLISES.

1. Церква трьохбанна, с. Устеріки, Гуцульщина (Галичина), поч. XVIII віку.

1. Église avec trois coupoles. XVIIIe siècle. Village d'Oustieriky. Houtsoulie, Galicie (Autriche).

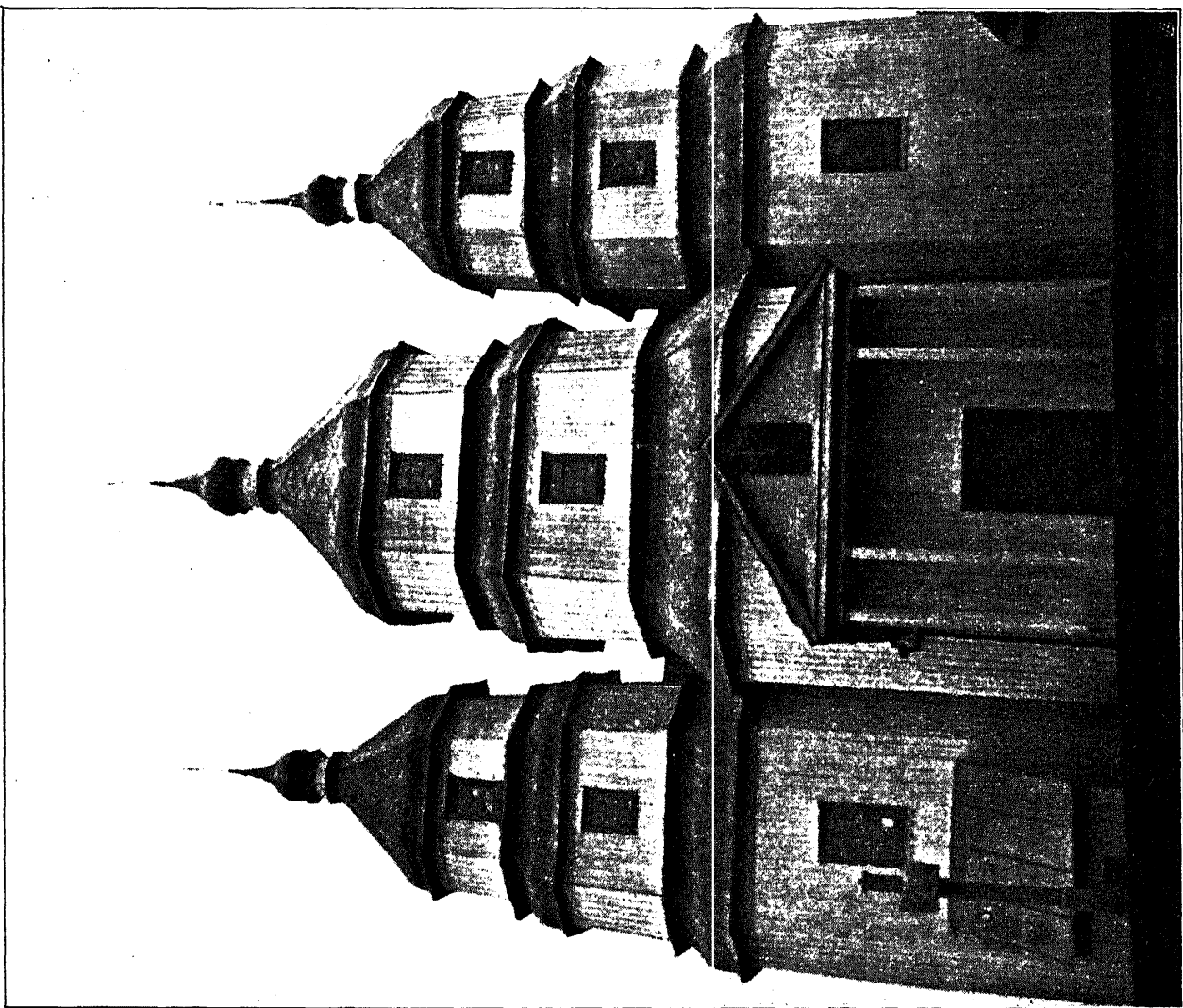
2. Церква трьохбанна XVII віку, с. Ботелька Вижня, пов. Турка (Бойківщина) в Галичині.

2. Église avec trois coupoles. XVIIe siècle. Village de Botelka Vyjnia, distr. de Tourka, Galicie.

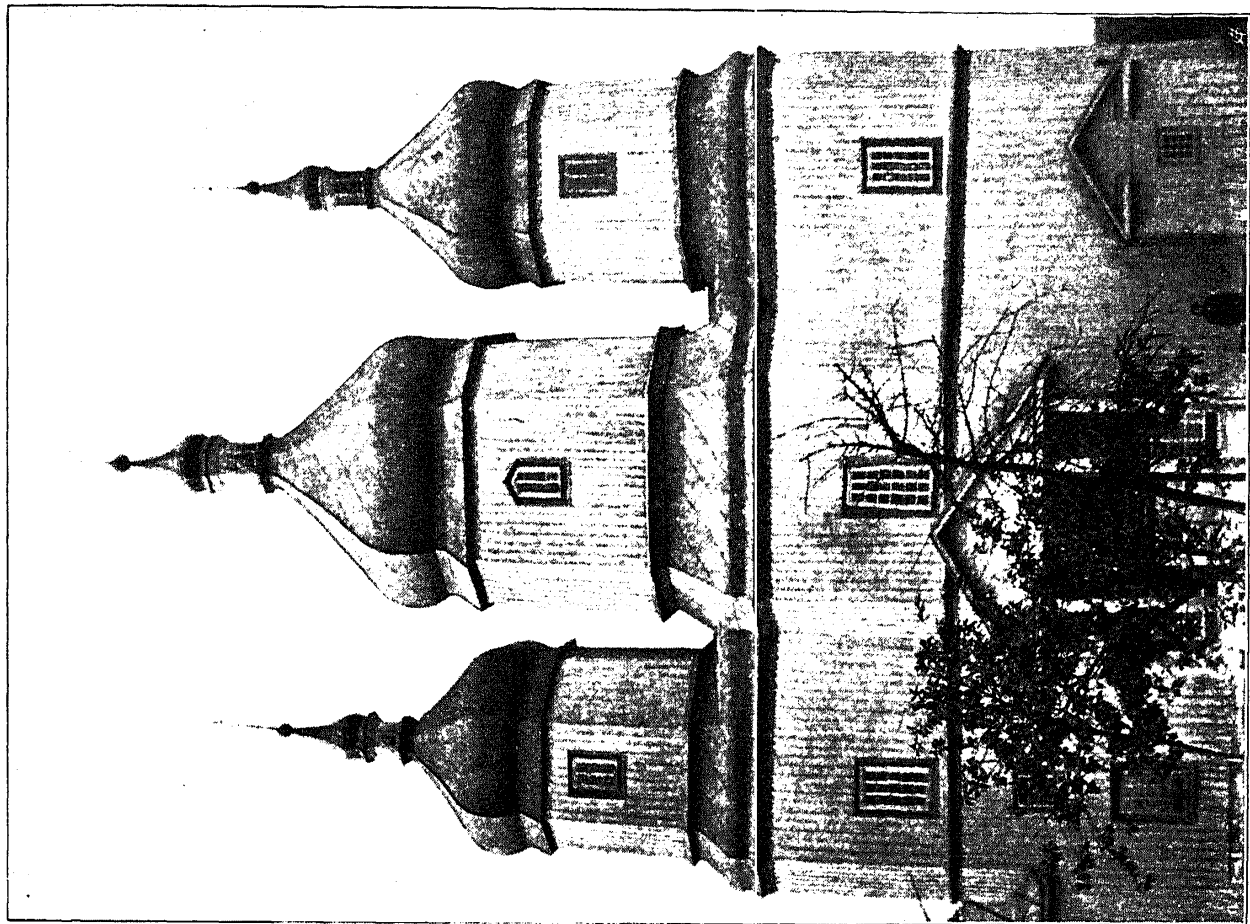

3. Церква однобальна XVIII віку, с. Підгороді, пов. Рогатині в Галичині.

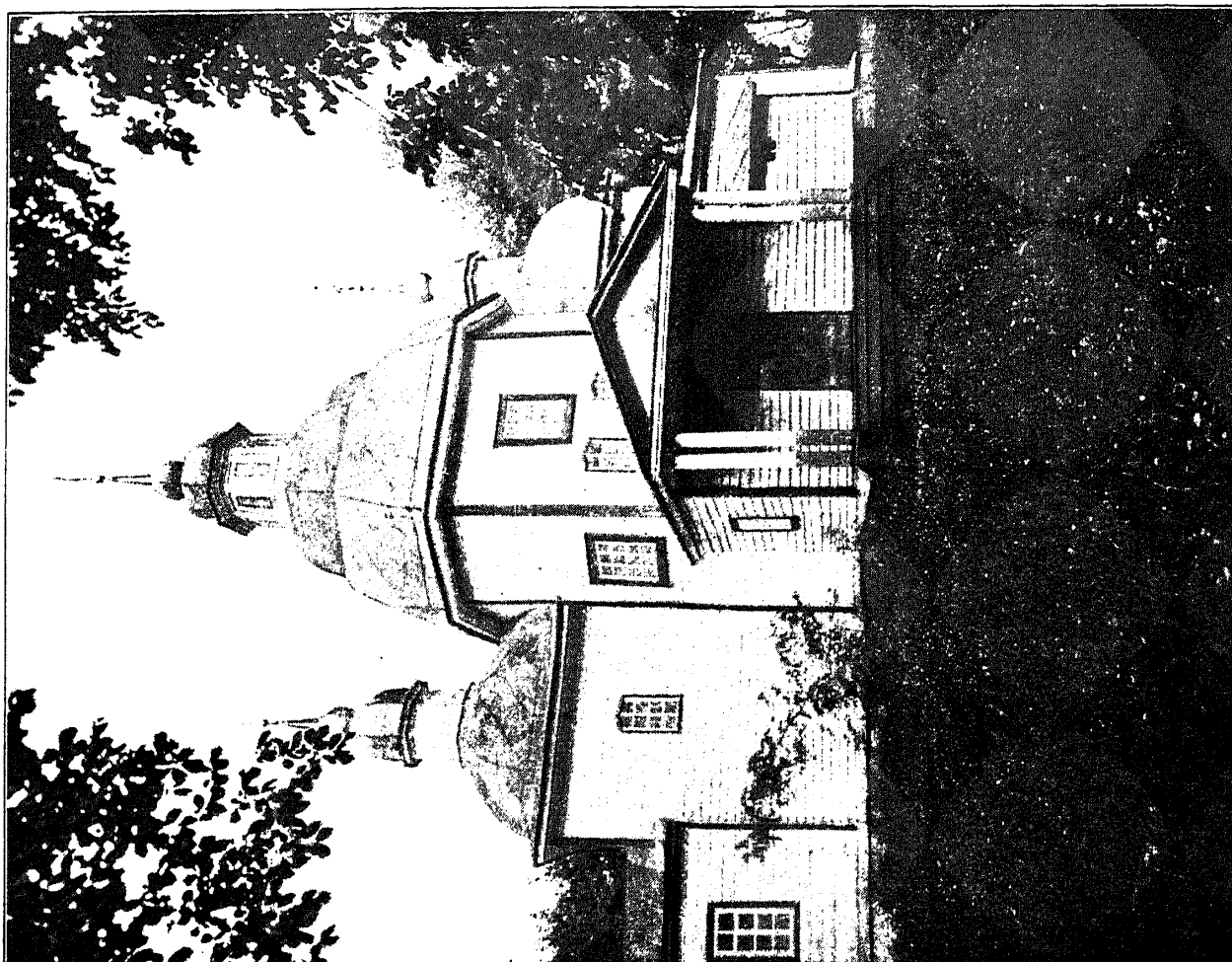
3. Église avec une coupole. XVIIIe siècle. Village de Pidhorodié, distr. de Rohatynne, Galicie.

4. Церква трьохбанна XVIII віку, с. Свердликів, Уманський пов. (уже зруйнована). 4. Église avec trois coupoles. XVIIIe siècle. Village de Sverdlykiv. distr. d'Oumagne, gouv. de Kiev, Russie (détruite).

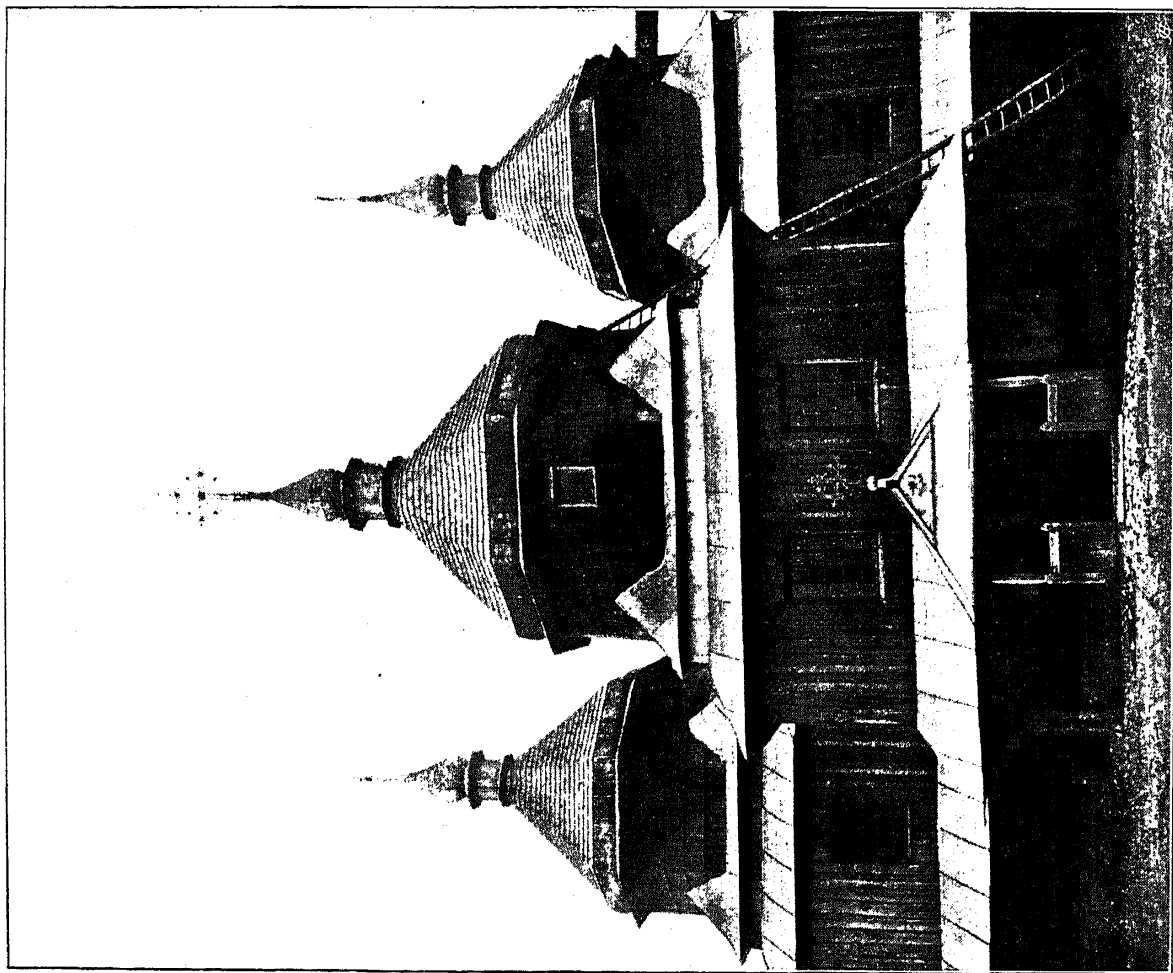

5. Церква трьохбанна 1768 р., с. Момурів, Уманський пов. (уже зруйнована). 5. Église avec trois coupoles. 1768. Village de Mochouriv, distr. d'Oumagne (détruite).

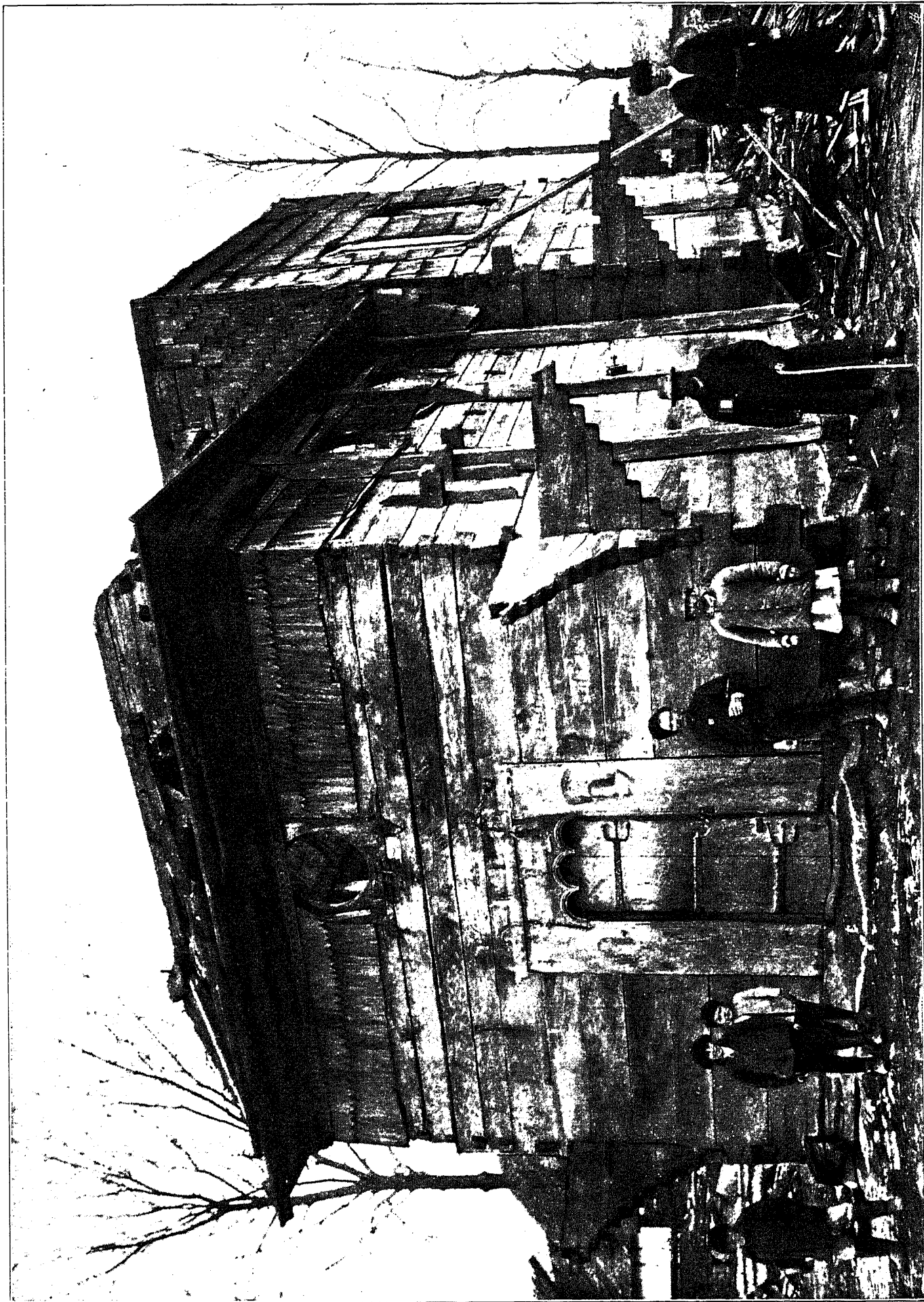
7. Церква трьохбанна XVIII віку,
с. Іваниці, пов. Прилуки на
Полтавщині, збірка
Мощенка.
Полтавський Музей.

7. Église avec trois coupoles,
XVIIIe siècle. Village d'Ivanutsi.
distr. de Prylouky, gouv. de Pol-
tava. Phot. Mochtchenko.
Musée de Poltava.

6. Церква трьохбанна XIX в.,
с. Коршів, пов. Коломия в Га-
лицині.

6. Église avec trois coupoles.
XIXe siècle. Village de Korshiv,
distr. de Kolomyia, Galicie.

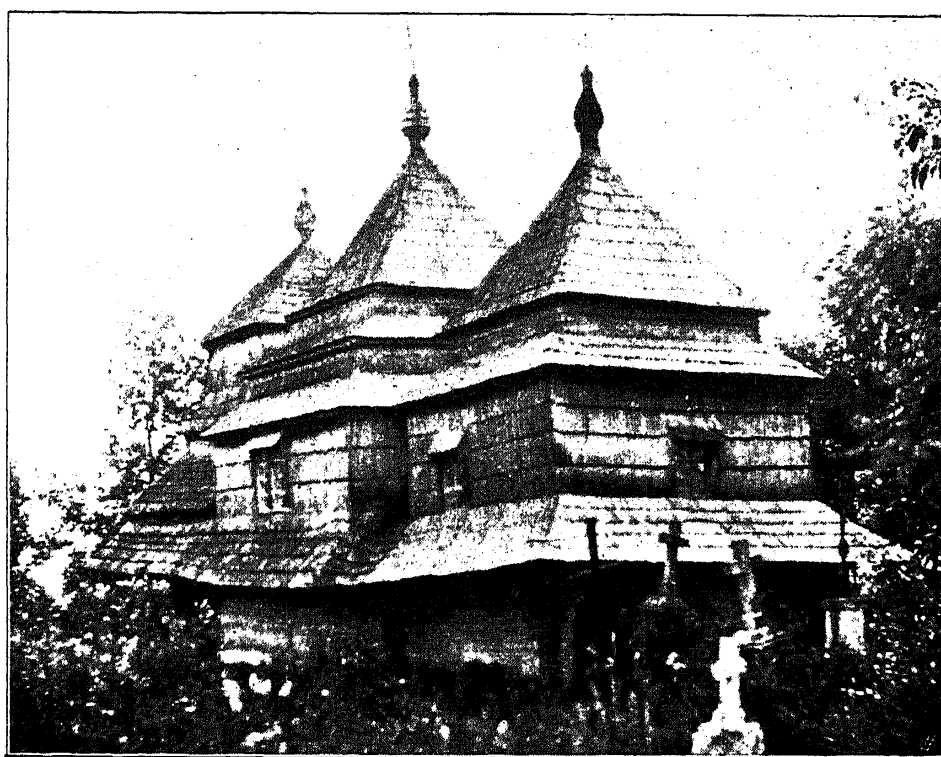
8. Церква трьохбанна 1637 р. в Судовій Вишні, Галичина, розібрана.

8. Église avec trois coupoles. 1637. Village de Soudova
Yuchnia.

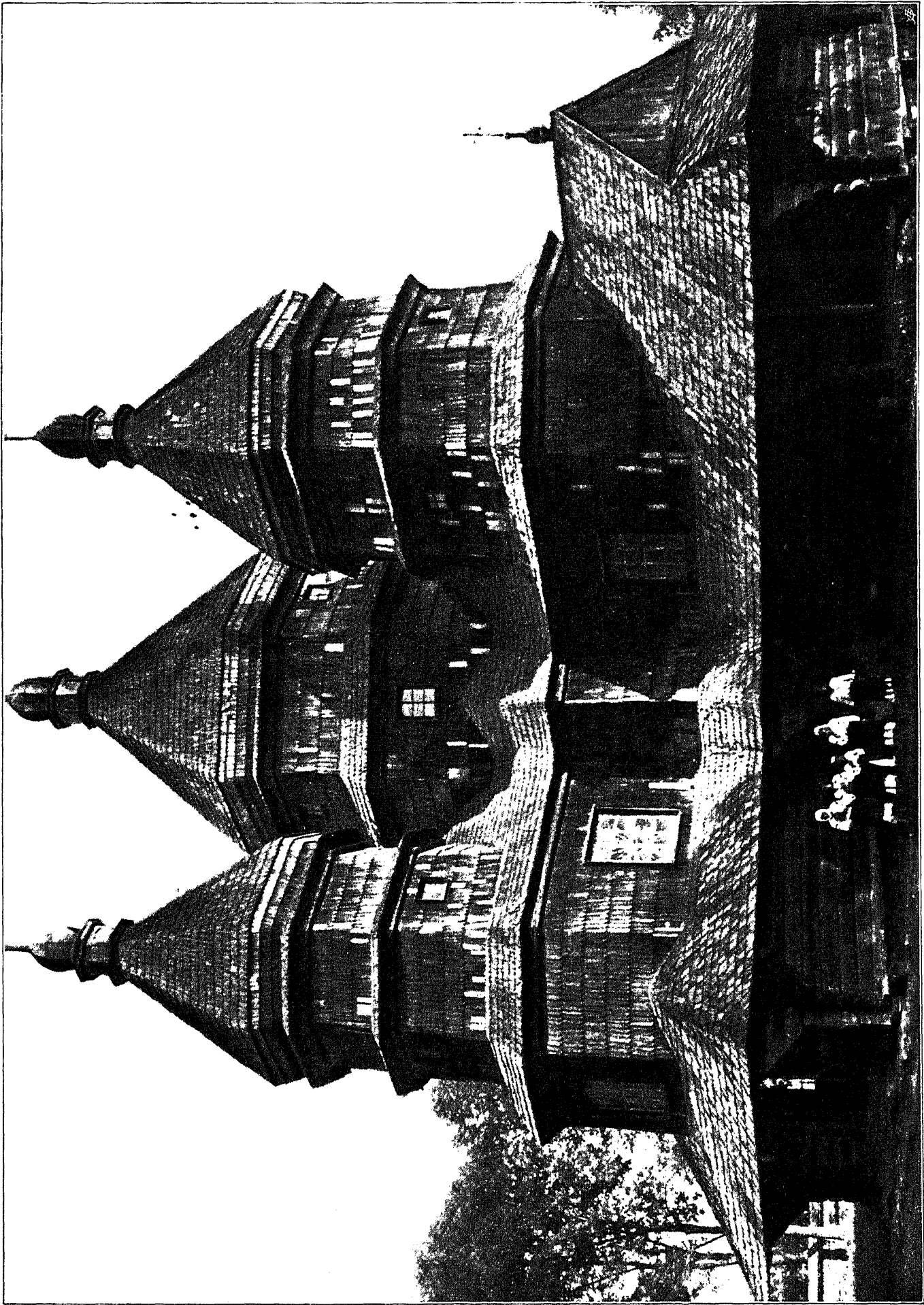
9. Церква трьохбанна XVII віку, на Бойківщині, Галичина, збірка
Лушпінського, архітекта у Львові.

9. Église avec trois coupoles. XVIIe siècle. Chez les Boïkis
(Karpathes). Collection de M. Louchpinsky, architecte à Léopol.

10. Церква трьохбанна XVII віку, с. Малнів, Галичина, збірка
Лушпінського.

10. Église avec trois coupoles. XVIIe siècle. Village de Malniv (Gal.).
Collect. Louchpinsky.

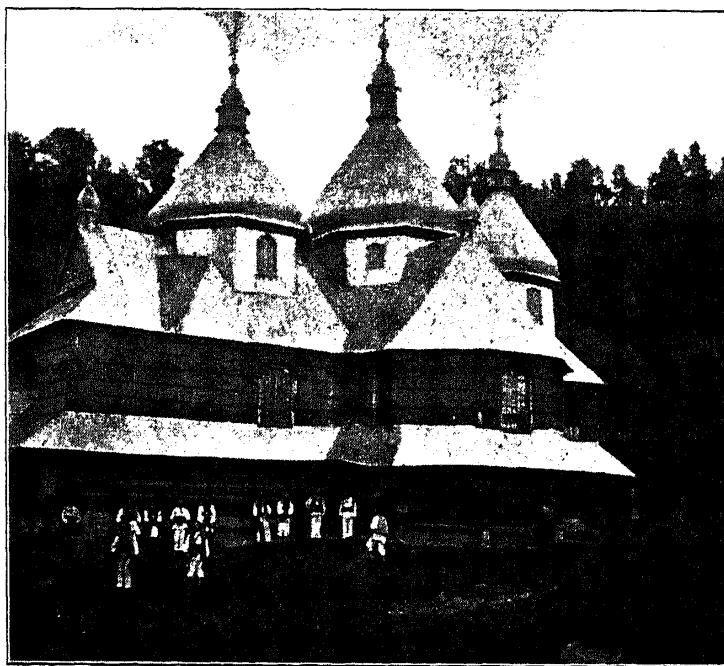
11. Пяткбана церква XVIII віку, с. Кляждвiр, пов. Пече-
пiжн в Галичинi.

11. Église avec cinq coupoles. XVIIIe siècle. Village de Kniaje
Dvire, distr. de Petchenijine, Galicie.

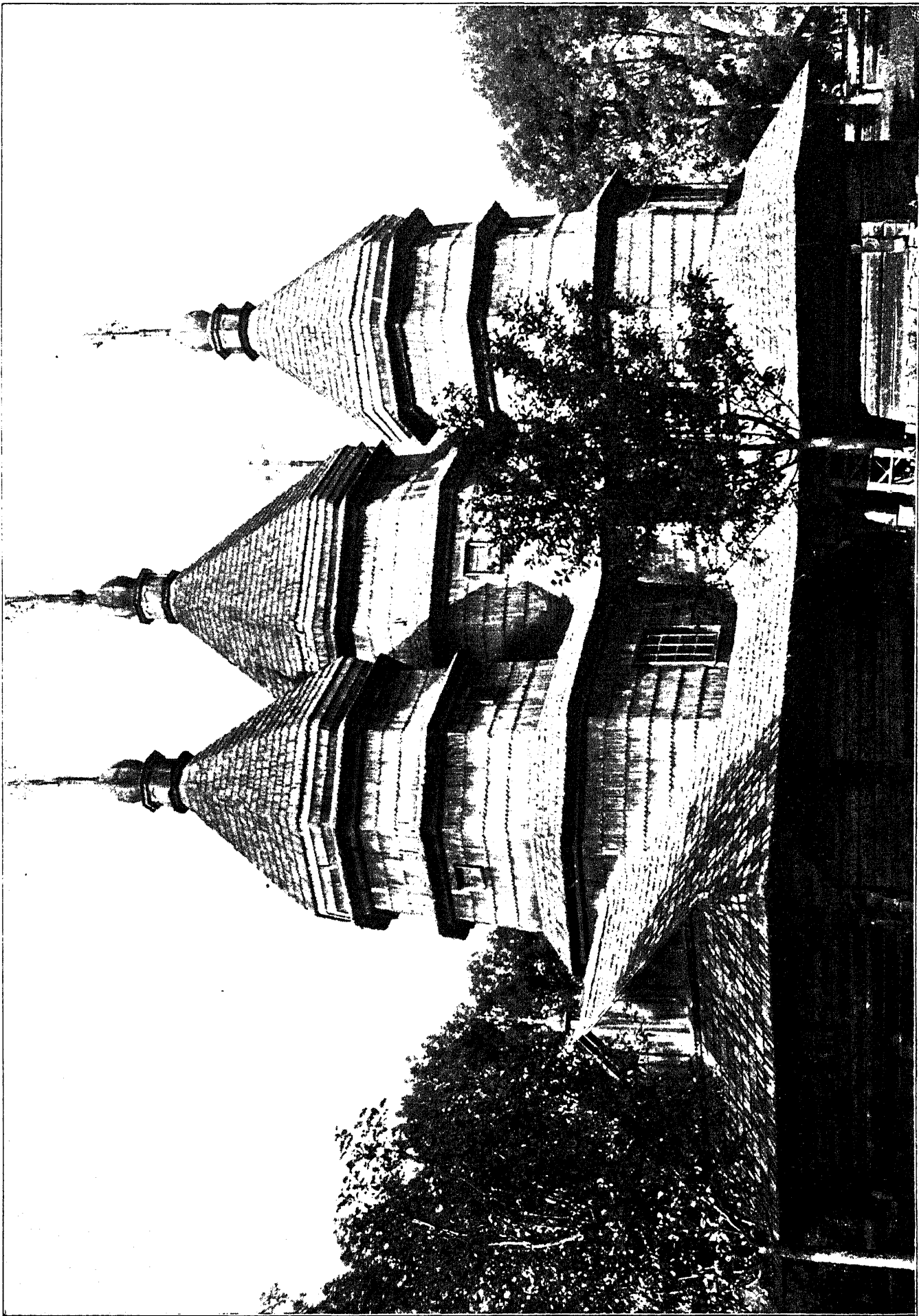
12. Церква трьохбанна XVIII віку, с. Бутля на Бойківщині, Галичина. Збірка Лушпінського.

12. Église avec trois coupoles. XVIIIe siècle. Village de Boutlia, distr. de Tourka, Galicie. Collection Louchpinsky.

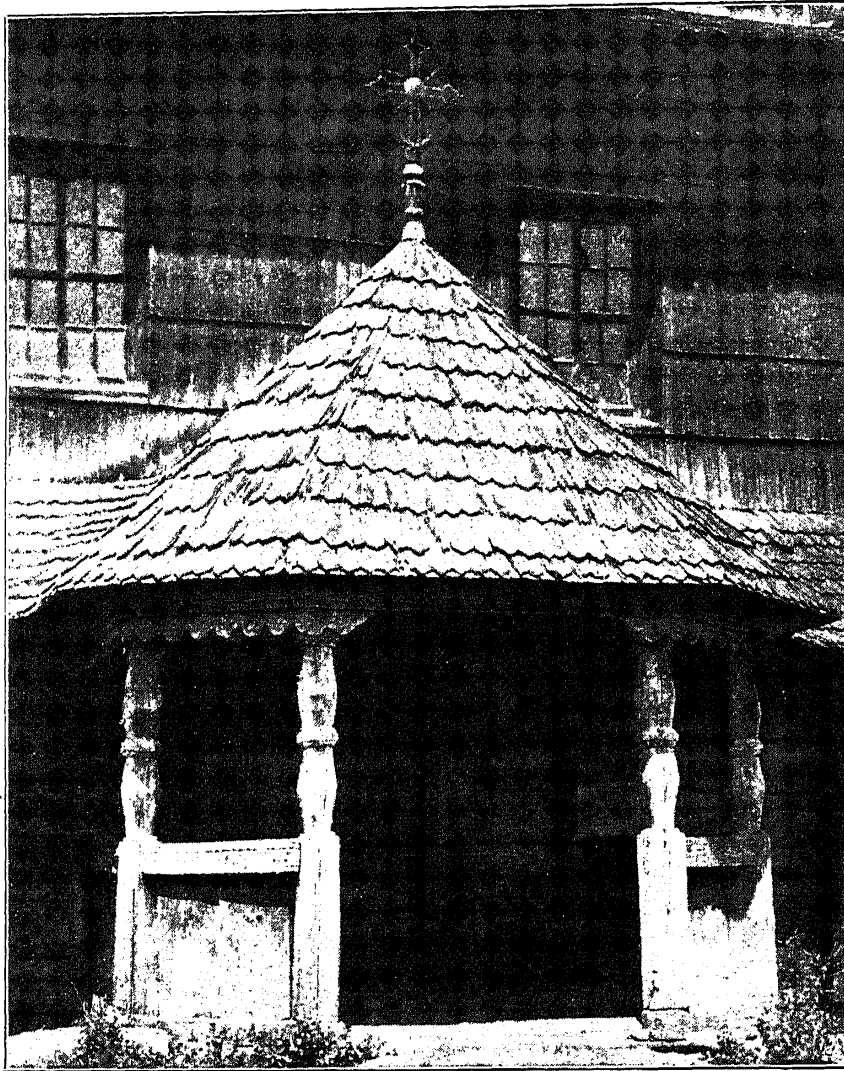
13. Церква трьохбанна XVIII віку, с. Підзахаричі на Буковині.

13. Église avec trois coupoles. XVIIIe siècle. Village de Pidsakharytchi, près de Vujnytsia, Boukovine (Autriche).

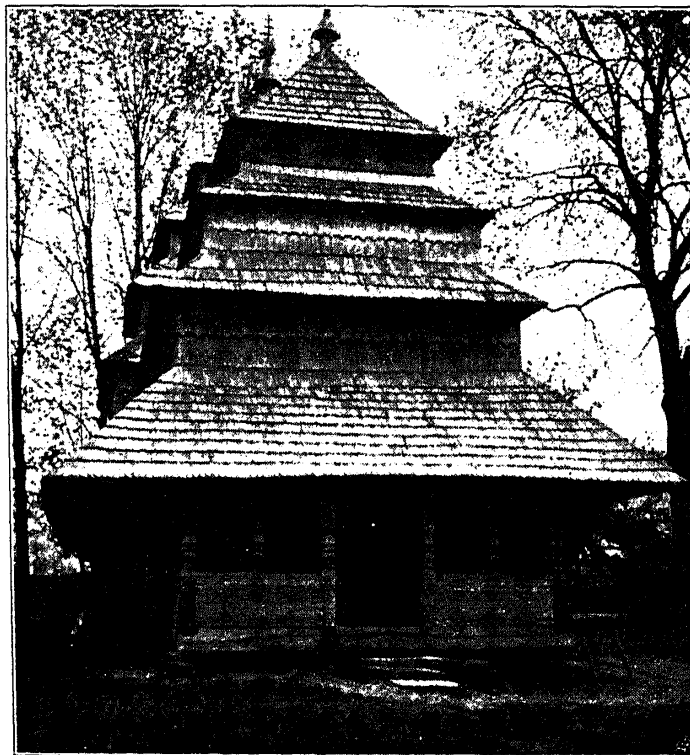
14. Пятибанна церква XVIII віку, с. Княждвір, нов. Печеріжчн. Галичина. Знята з другого боку.

14. Église avec cinq coupoles. XVIIIe siècle. Village de Kniajo Dvire. Photographiée du côté sud.

15. Полудн. бічний ганок в трьохбанній церкві XVIII віку,
с. Балинці, пов. Гвоздець, Галичина.

15. Portail sud d'église. Village de Balyntsi, district de
Hvozdetz, Galicie.

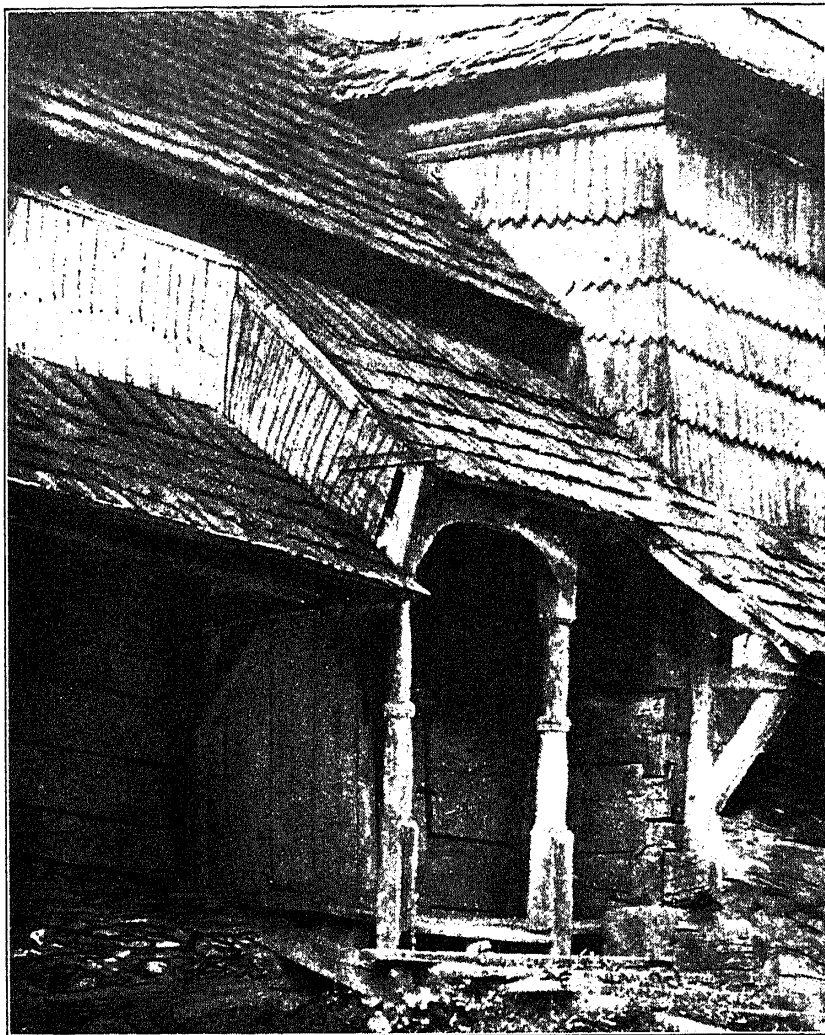
16. Ганок трьохбанної церкви XVIII віку,
с. Таламаш на Угорській Бойківщ.

16. Portail ouest de l'église du village de Talamache, Ukraine Hongroise.

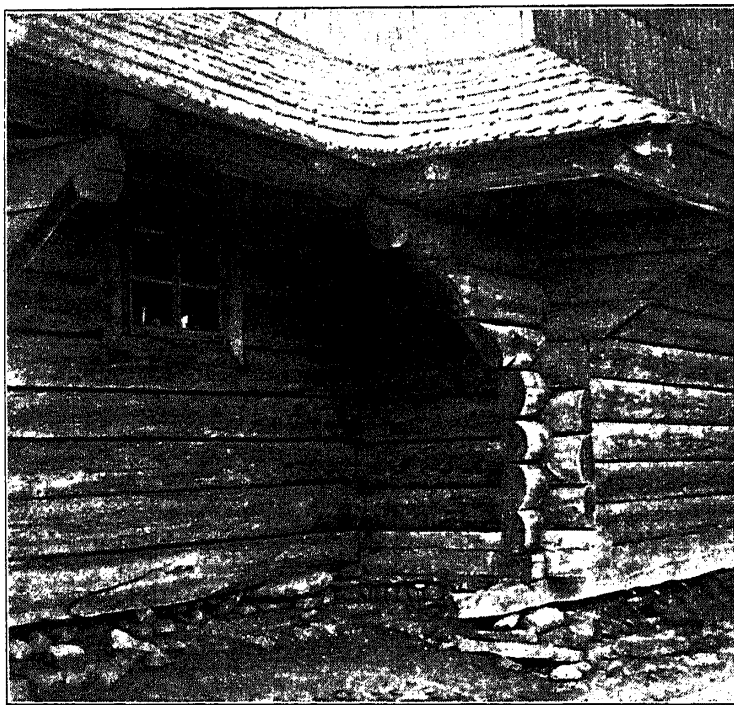
17. Пятибанна церква XVIII віку, с. Велика Березянка, Таращанського пов. на Київщині, (уже зруйнована).

17. Église avec cinq coupoles. XVIIIe siècle. Village de Vélyka Berezianka, distr. de Tarachtcha, gouv. de Kiev.

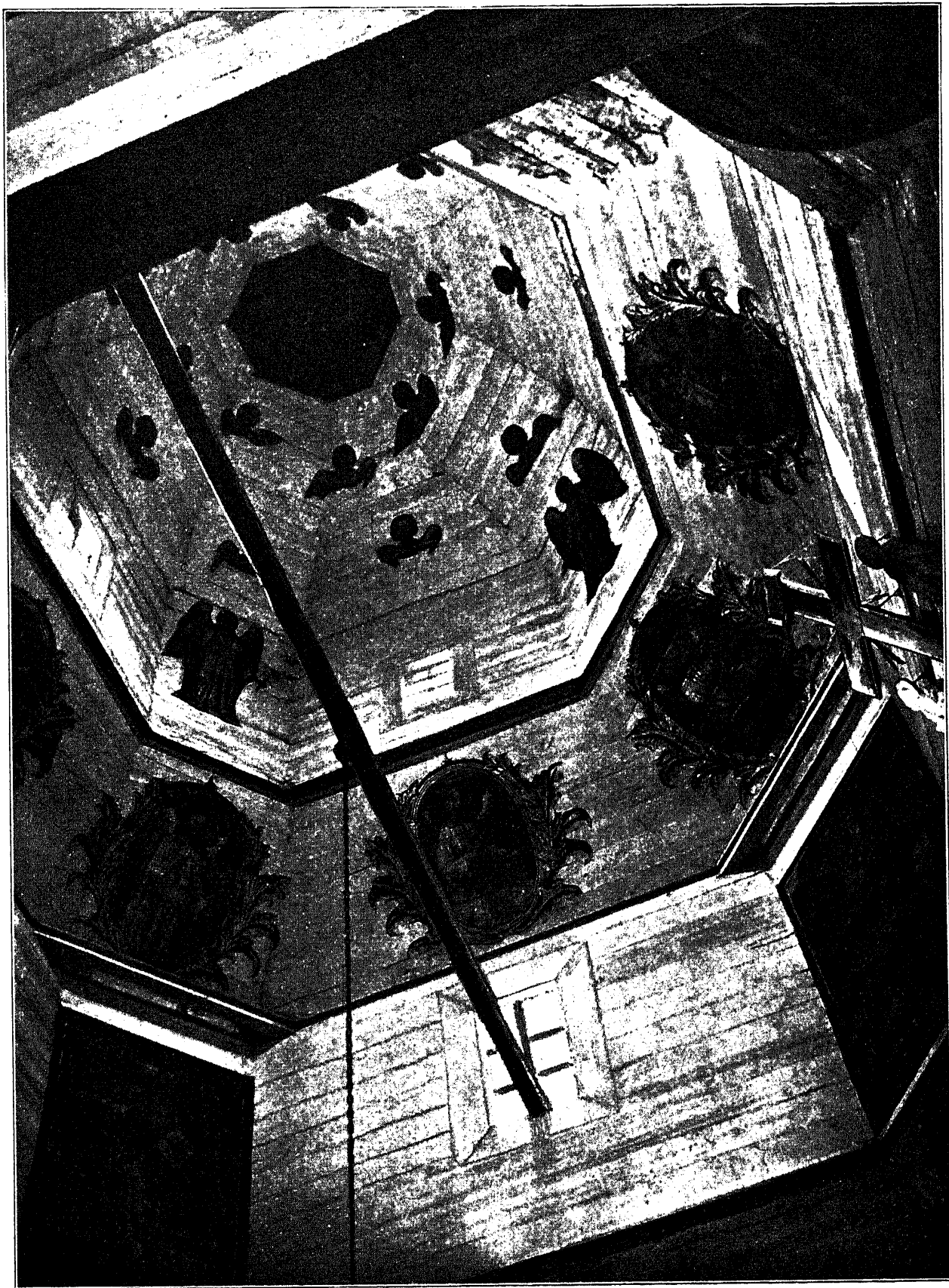
18. Церква трьохбанна XVIII віку, ганок, с. Манаїв, Галичина.
Збірка Лушпінського.

18. Portail d'église. Village de Manaïv, distr. de Zbora,
Galicie. Collect. Louchpinsky.

19. Деталь церкви, с. Малнів, Галичина. Збірка Луш-
пінського.

19. Détail d'église. Village de Malniv, Galicie. Collec-
tion Louchpinsky.

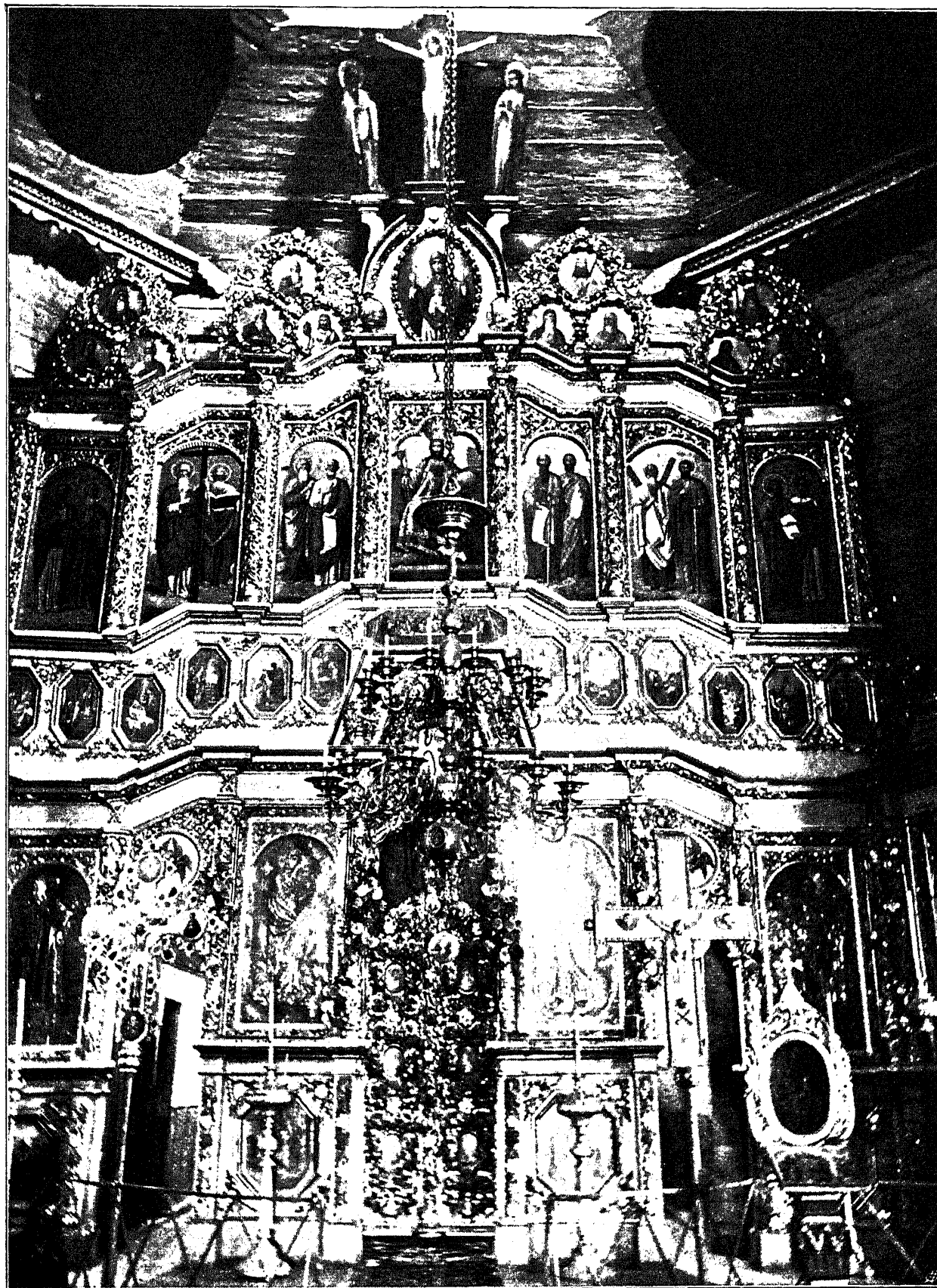
20. Баня, вигляд з середини п'ятибанної церкви, с. Лісовичі, пов. Тараща в Київщині.

20. Coupole d'église avec cinq coupoles. Village de Lisovytchi, distr. de Tarachtcha, gouv. de Kiev.

21. Пятибанна церква XVIII віку, с. Лісовичі, пов. Тараща в Київщині.

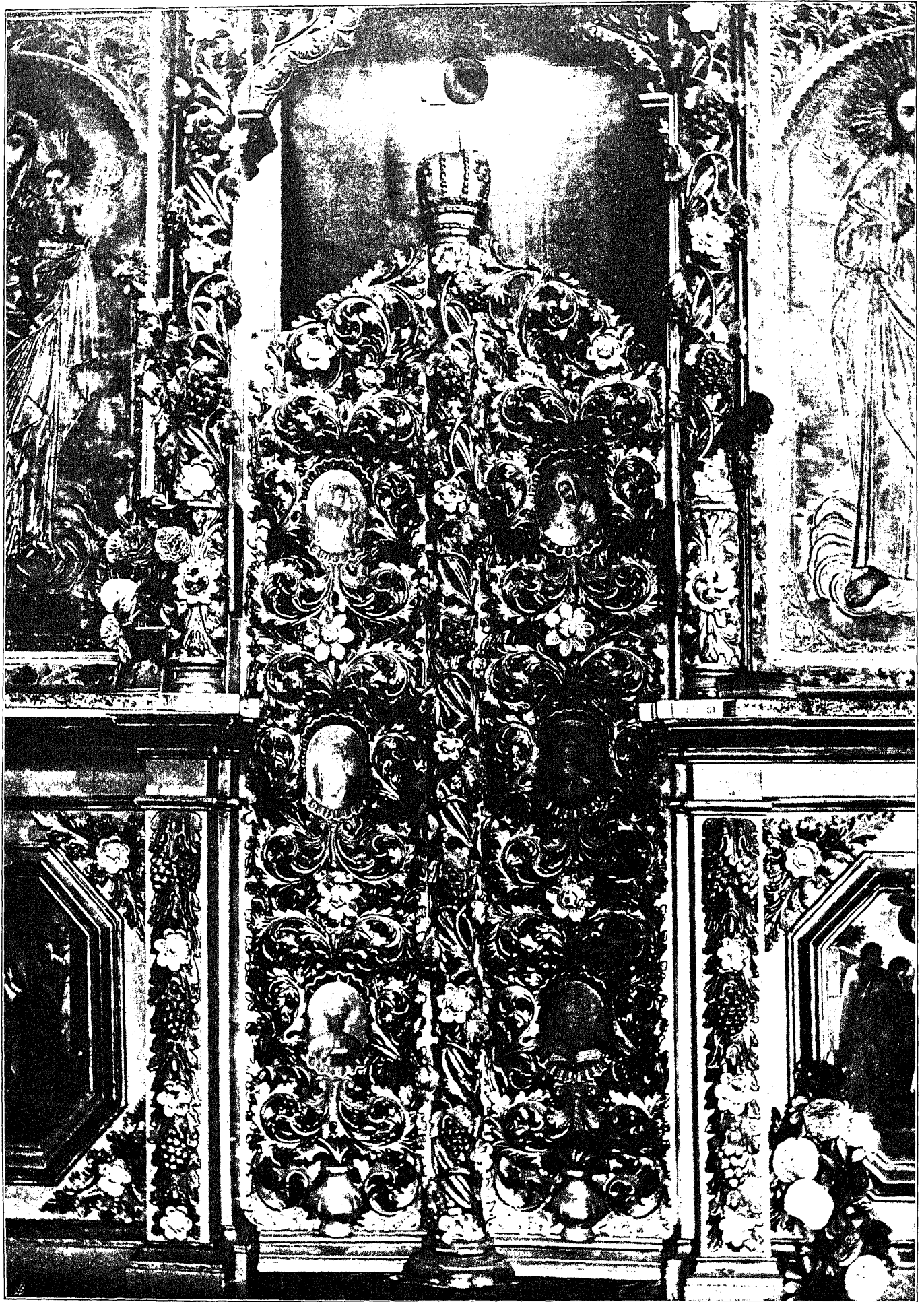
21. Église avec cinq coupoles. Village de Lisovytchi, distr. de Tarachtcha, gouv. de Kiev.

0 733005

22. Іконостас церкви 1739 р., с. Очеретня, пов. Липовець в Київщині.

22. Iconostase d'église en bois avec trois coupoles. 1739. Village d'Otcheretnia, district de Lypovets, gouv. de Kiev.

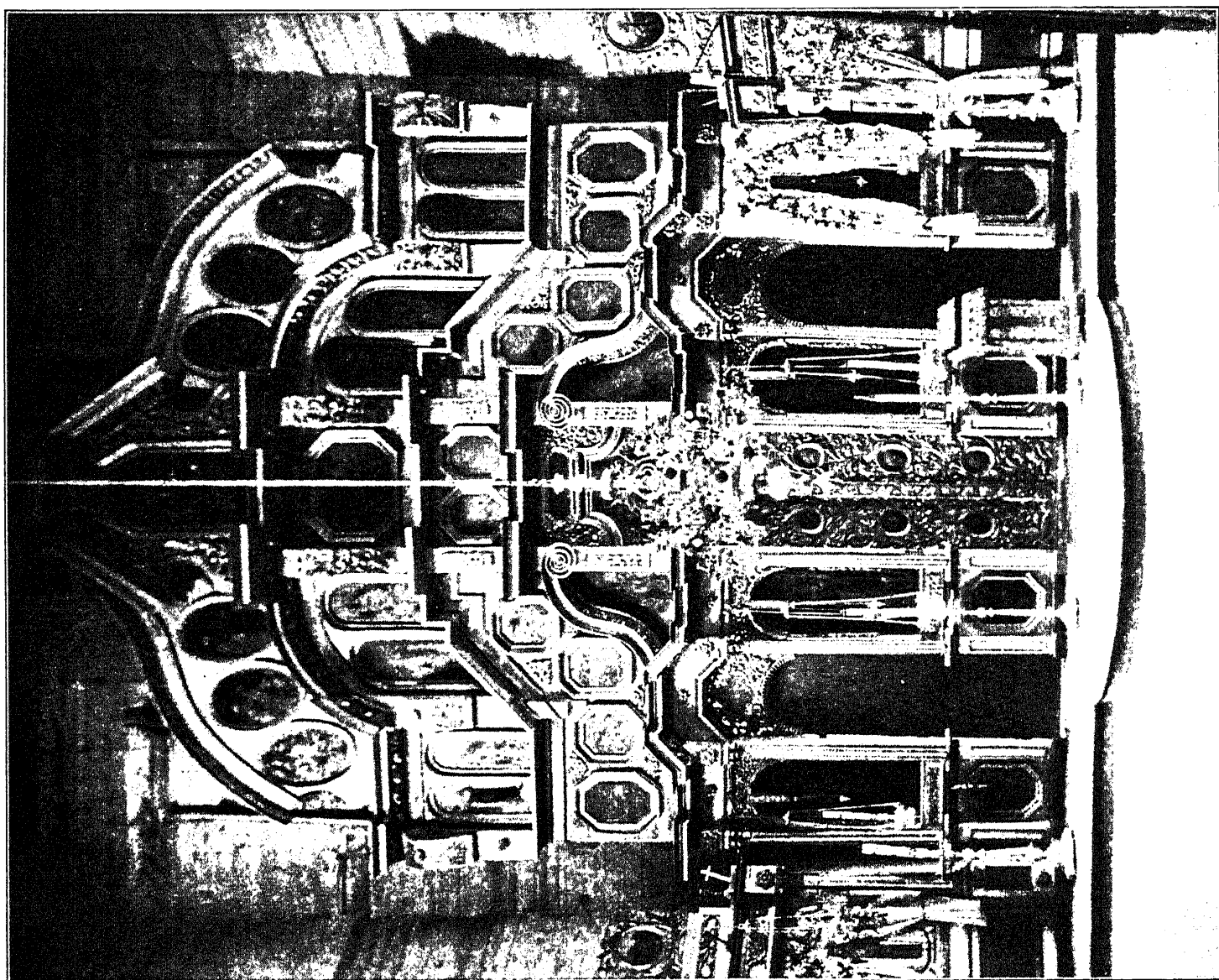

23. Царські ворота, с. Очеретня, пов. Липовець.

23. Porte principale de l'iconostase en bois de l'église du village d'Otcheretnia. 1739.

25. Статуя Св. Миколая XVIII віку в с. Антрах, Сквирськ. пов., Київщина.
25. Statue de St. Nicolas. XVIIIe siècle. Village de Lipki, district de Skvyra, gouv. de Kiev.

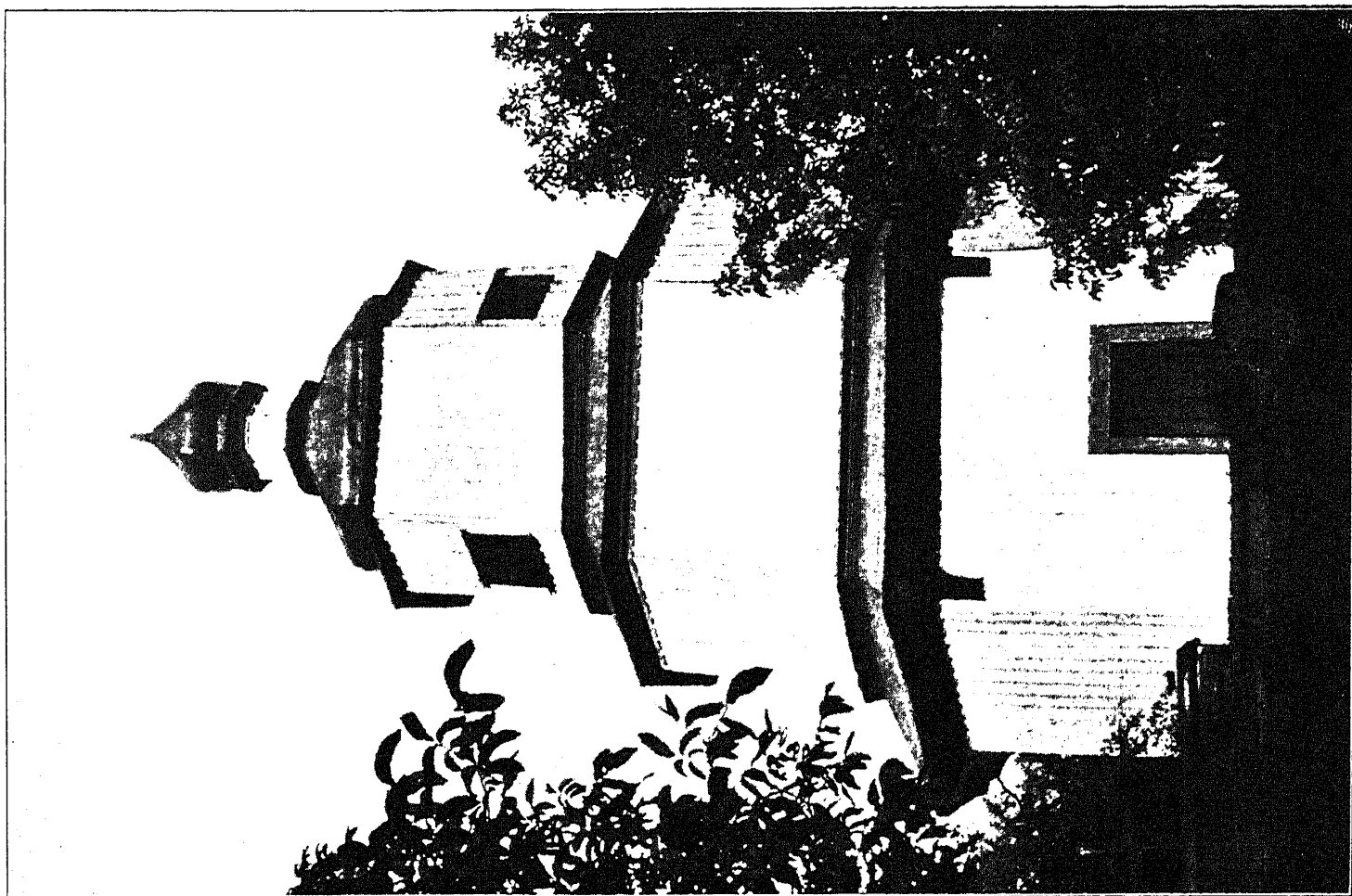

24. Иконостас церкви, с. Іванці, пов. Прилуки на Полтавці. Фот. Мощенка.
24. Iconostase d'église. Village d'Ivanyci, distr. de Prylouki, gouv. de Poltava (phot. Mochtenko).

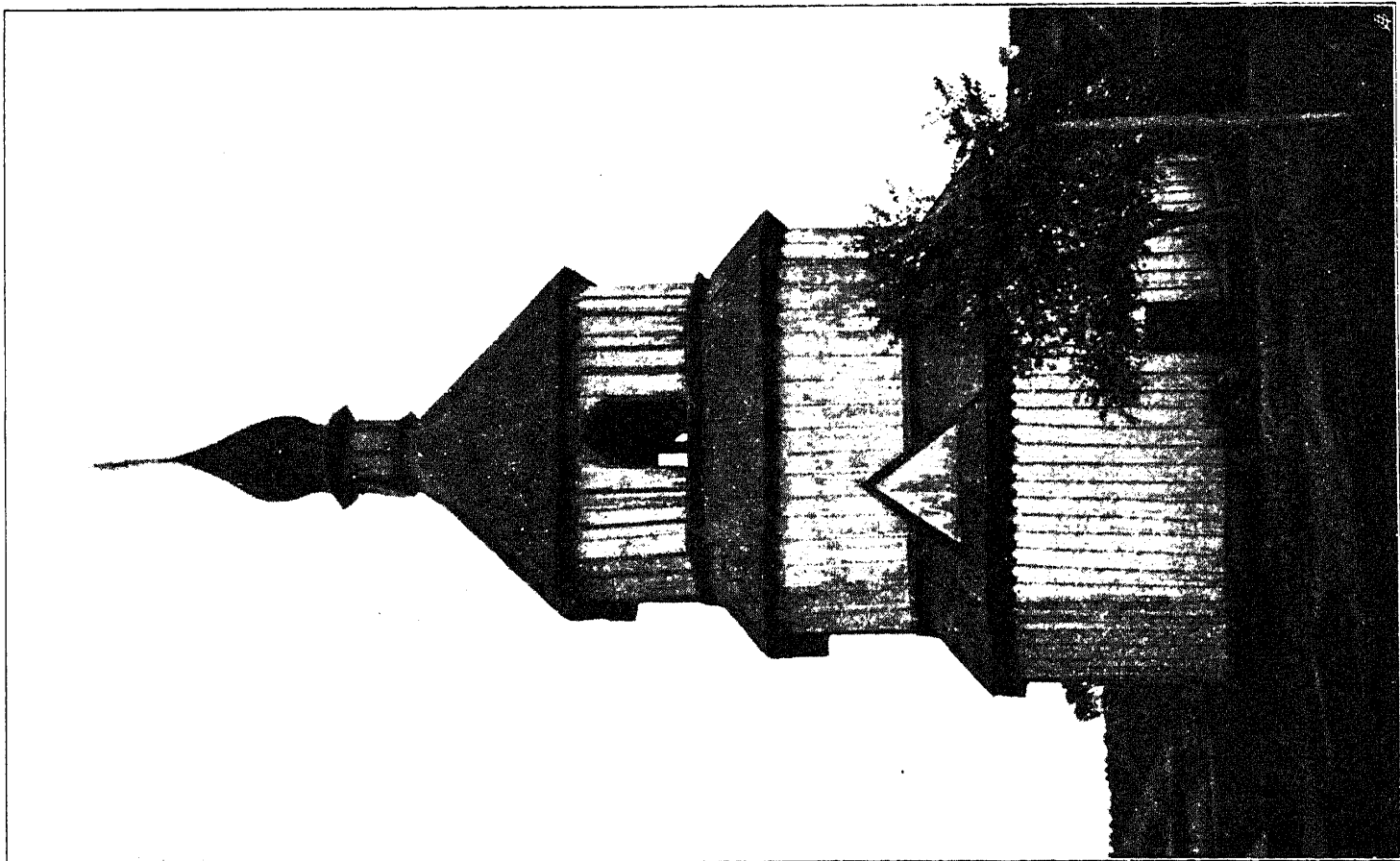

26. Звінця XVIII віку, с. Дубровинці, пов.
Липовець в Київщині, (уже зруйнов.).

26. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Dou-
brovynsi, distr. de Lypovets, gouvernement
de Kiev (détruit).

28. Звіниця XVIII віку, с. Очеретня, пов. Лушовець в Київщині. 28. Campanile. XVIIIe siècle. Village d'Otcheretnia, distr. de Lupovets, gouv. de Kiev.

27. Звіниця XVIII віку, с. Водотії, Радомисельськ. пов., Київщина, (уже зруйнована). 27. Campanile. XVIIIe siècle. Village de Vodotyï, distr. de Radomysl, gouv. de Kiev (détr.).

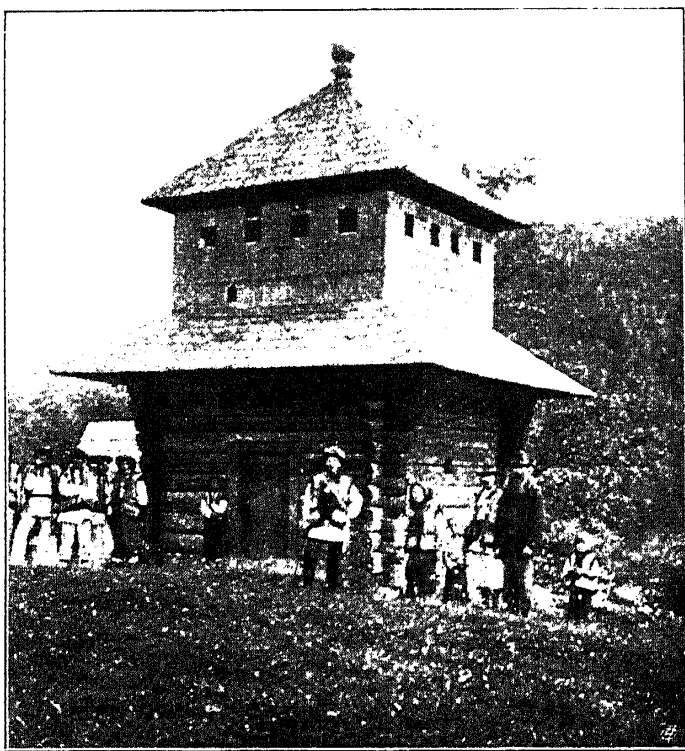
29. Звінця кінця XVII віку або поч. XVIII віку, с. Люлинці, пов. Липовець в Київщині, (здається уже зруйнована).

29. Campanile. Fin du XVIIe ou commencement du XVIIIe s. Village de Loulyntsi, distr. de Lypovets, gouv. de Kiev (probabl. détr.).

30. Вікно з середини в звінці кінця XVII віку, с. Лісовичі, пов. Тараща на Київщині, (здається уже розібрана).

30. Fenêtre de la partie centrale. Fin du XVIIe siècle. Village de Lisovytchi, distr. de Tarachtcha, gouv. de Kiev (probabl. démolie).

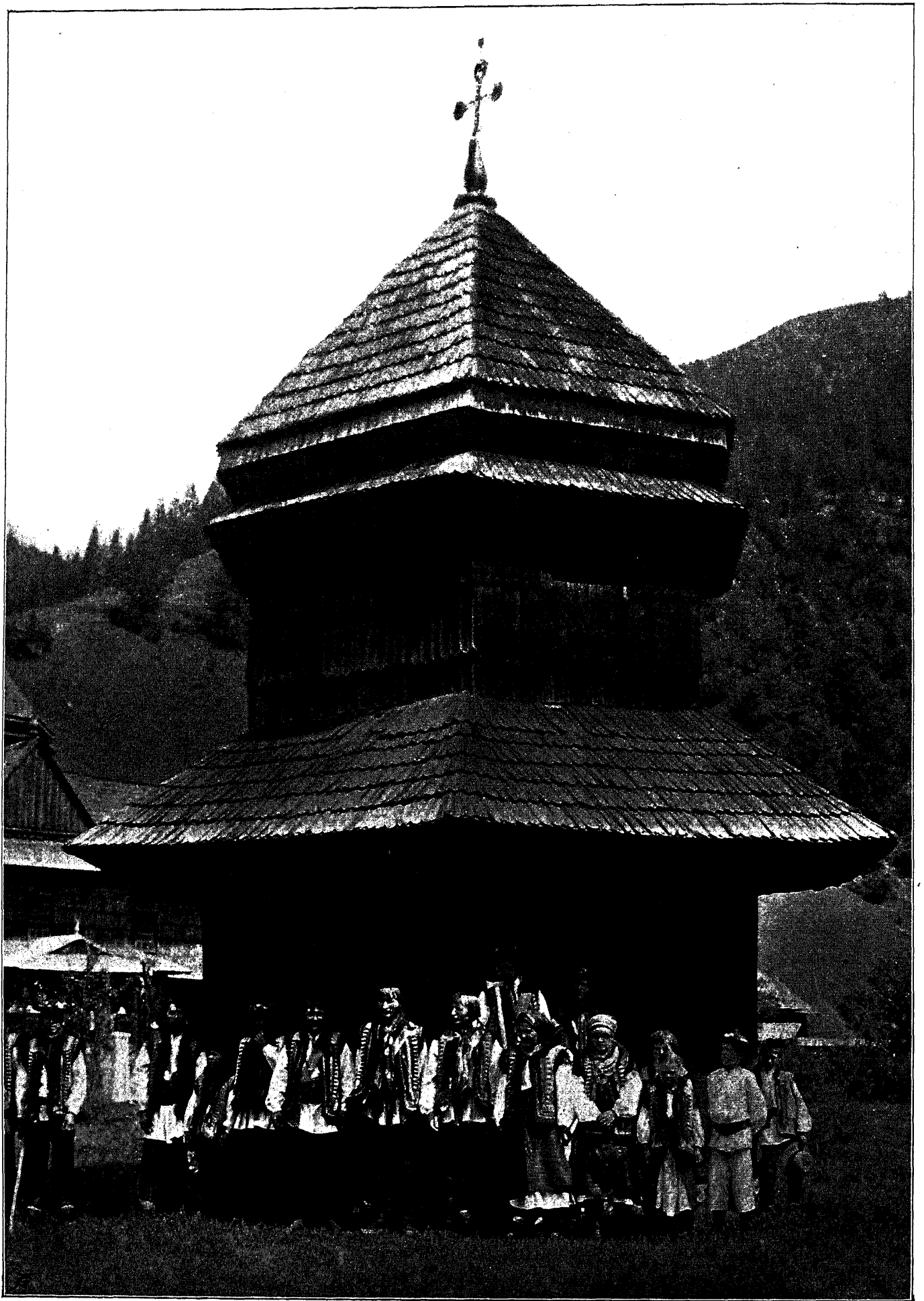
31. Звіниця XVIII віку, с. Підзахарччі біля Вишніці на Буковині.

31. Campanile. XVIIIe s. Village de Pidsakharytchi, près de Vyjnytsia, Boukovine.

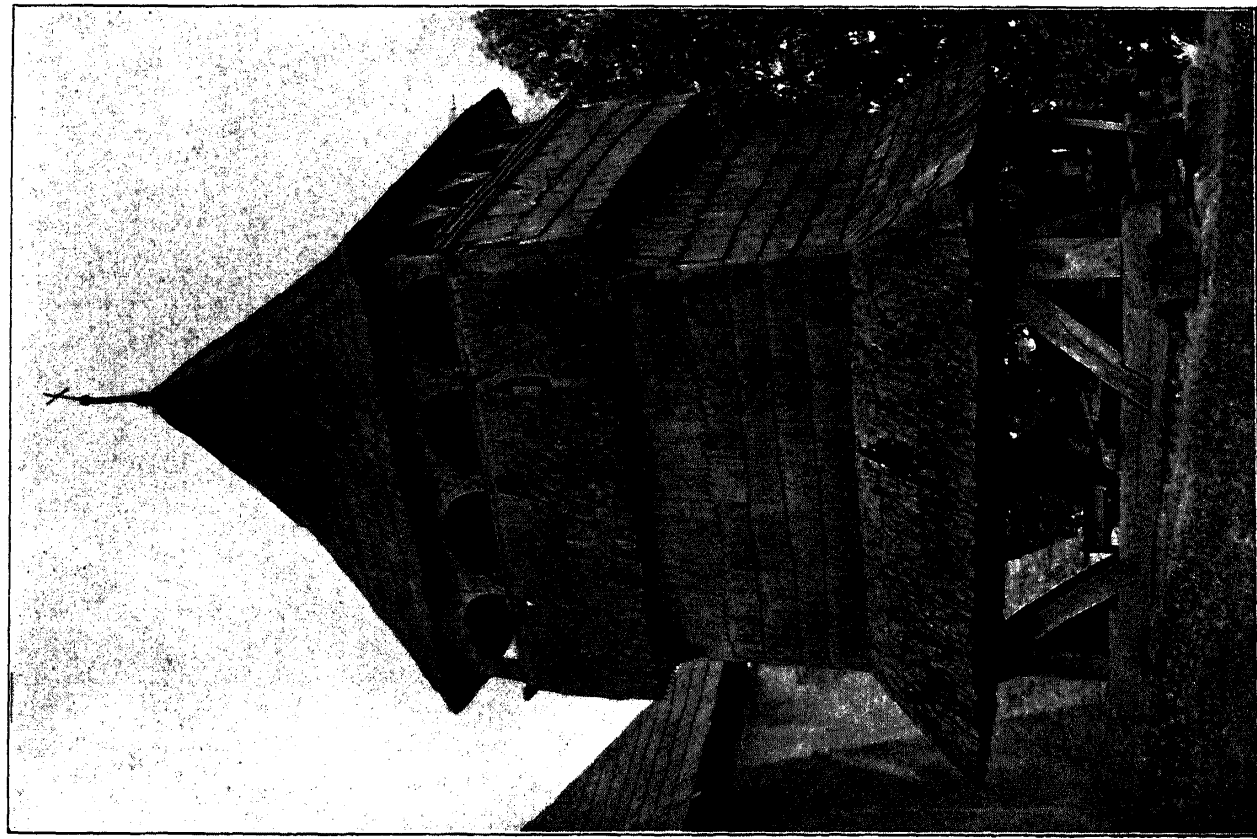
32. Звіниця XVIII віку, с. Яремче в Галичині. (В Гуцульськ. горах).

32. Campanile. XVIIIe s. Village d'Iaremtché, Galicie, Houtsoulie.

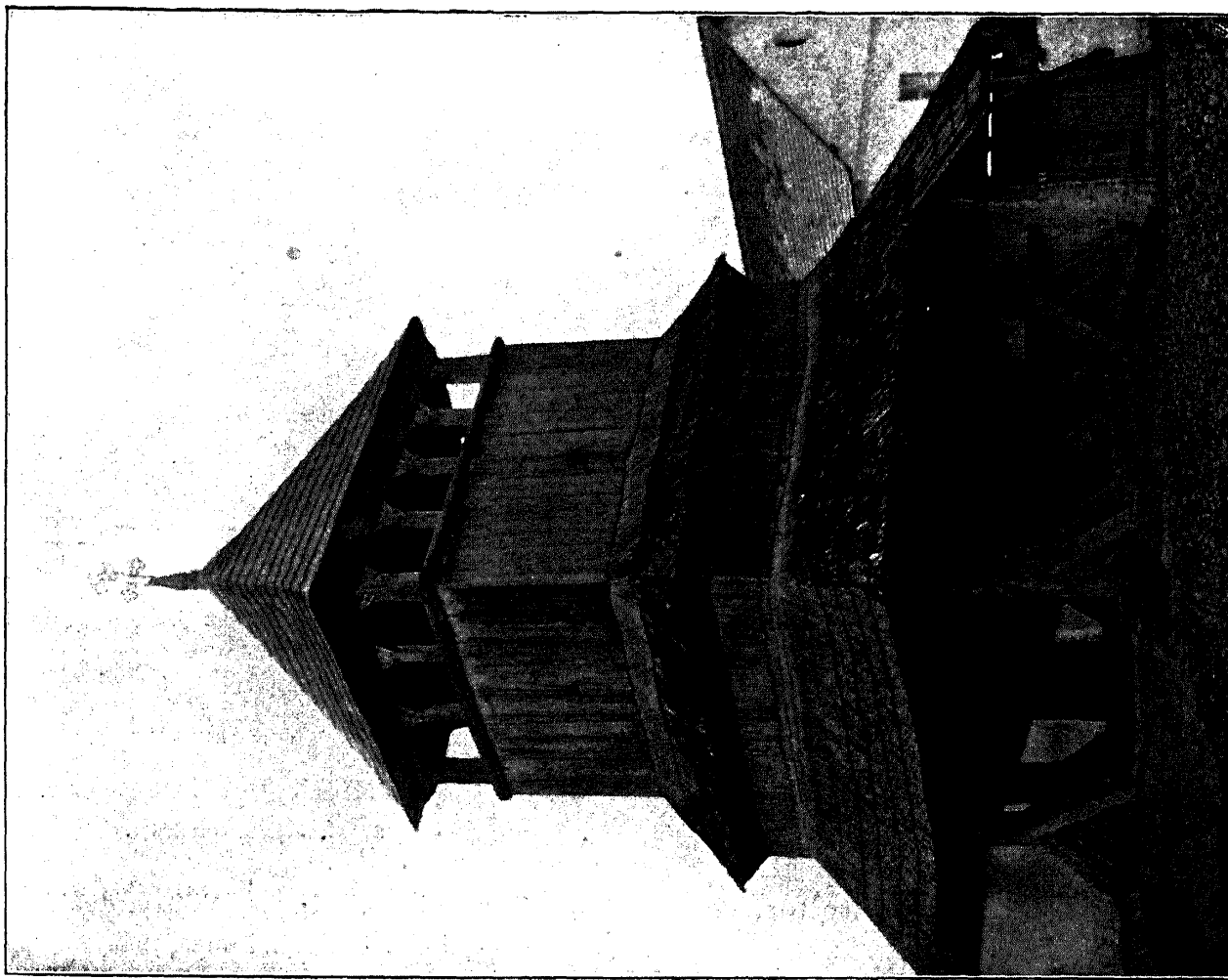
33. Звіниця, с. Бистрець. (В осередку
Гуцульщини).

33. Campanile. Village de Bystrets
(centre de la Houtsoulie).

34. Звіниця XVIII віку, с. Чесники. Рогатинський пов.
в Галичці.

34. Campanile. XVIIIe s.
Village de Tchesnyky, distr.
de Rohatune, Galicie.

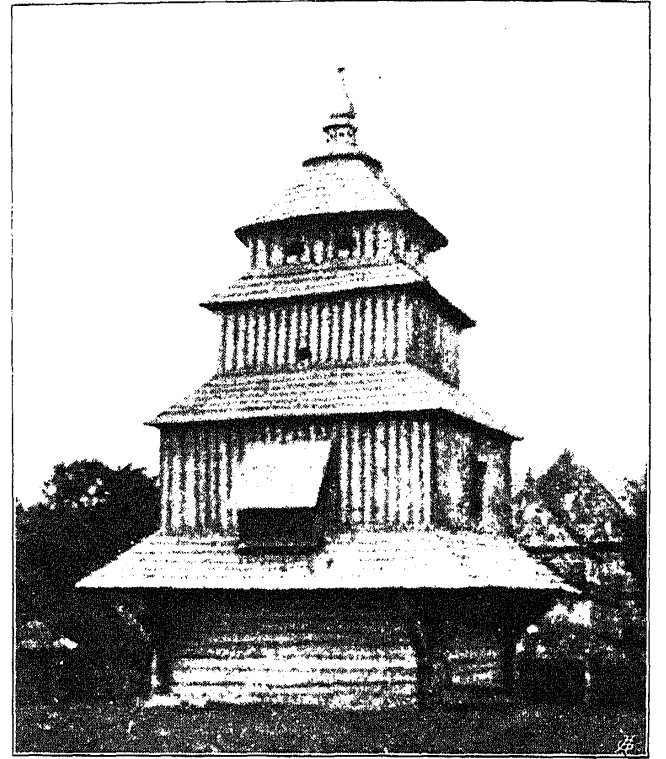
35. Звіниця XVIII віку, с. Підгородє, Рогатинського пов.
в Галичці.

35. Campanile, XVIIIe s. Village
de Pidhorodiє, distr. de Rohatune,
Galicie.

36. Звіниця XVIII віку, с. Вітвиця, пов. Болехів.
Галичина.

36. Campanile. XVIIIe s. Village de Vitvytsia,
distr. de Bolekhiv, Gal.

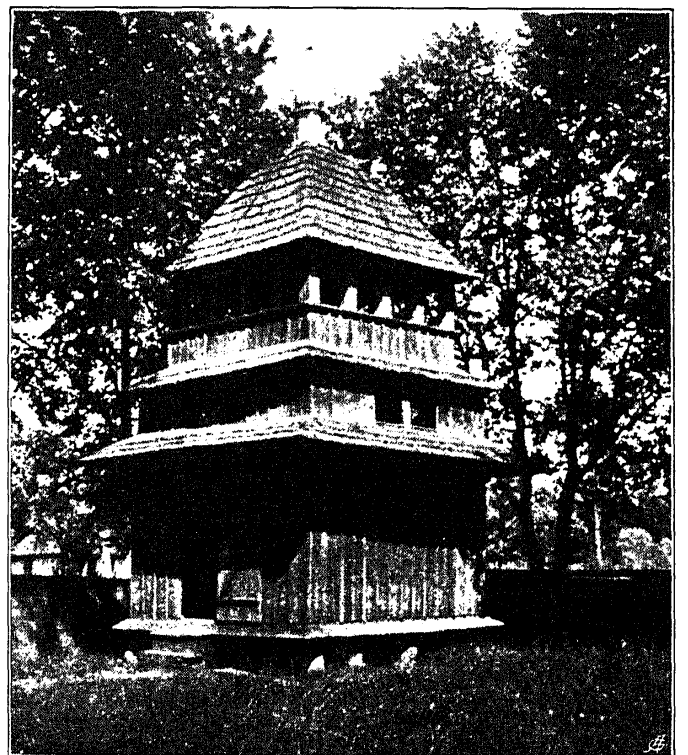
37. Звіниця XVIII віку, с. Малнів. Галичина.
Збірка п. Лушпінського.

37. Campanile. XVIIIe s. Village de Malniv,
Galicie. Collect. Louchpinsky.

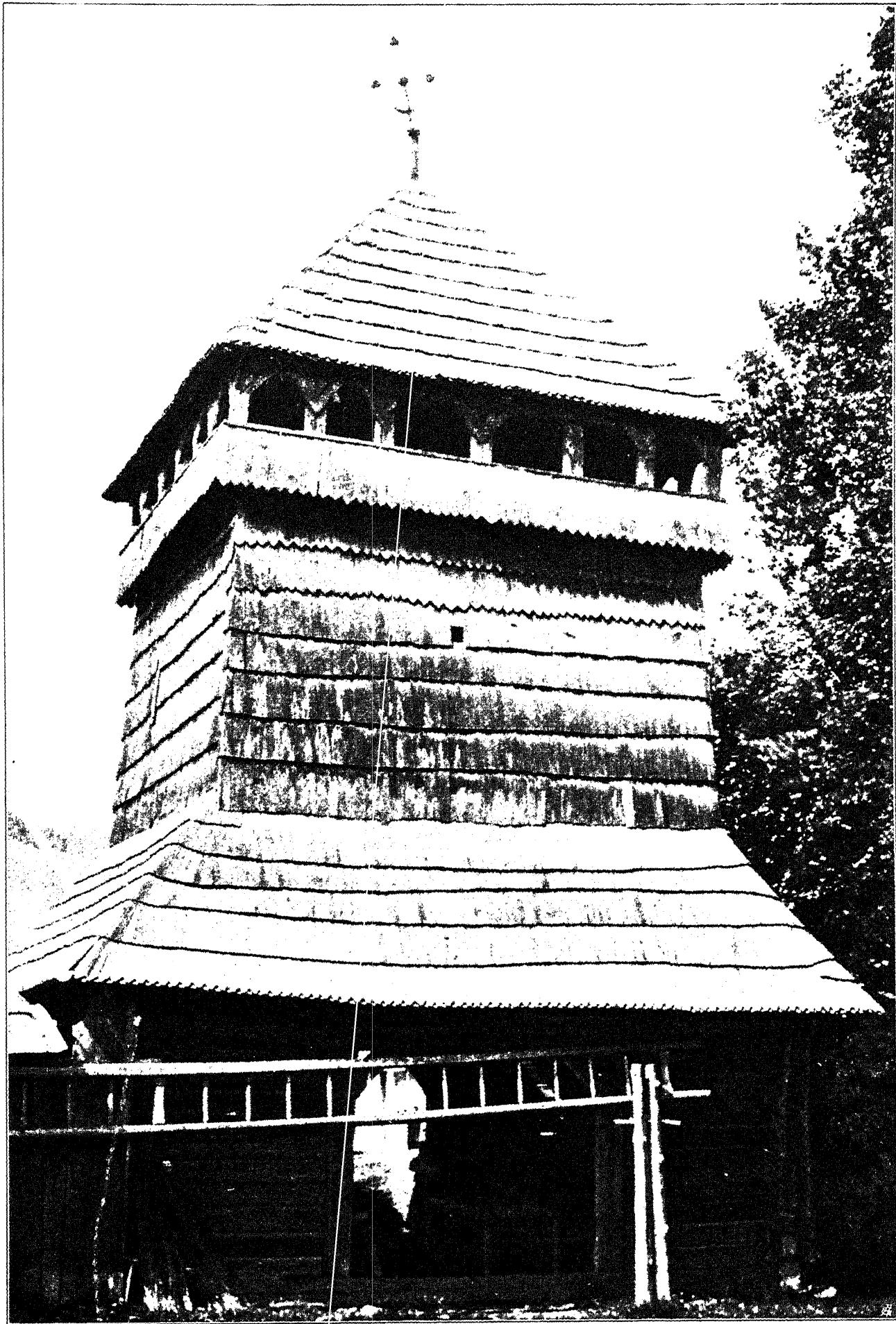
38. Звіниця XVIII віку, с. Збора, пов. Калуш,
Галичина.

38. Campanile. XVIIIe s. Village de Zbora, distr.
de Kalouche, Galicie.

39. Звіниця XVIII віку, с. Станькова, пов. Калуш,
Галичина.

39. Campanile. XVIIIe s. Village de Stankova,
distr. de Kalouche, Galicie.

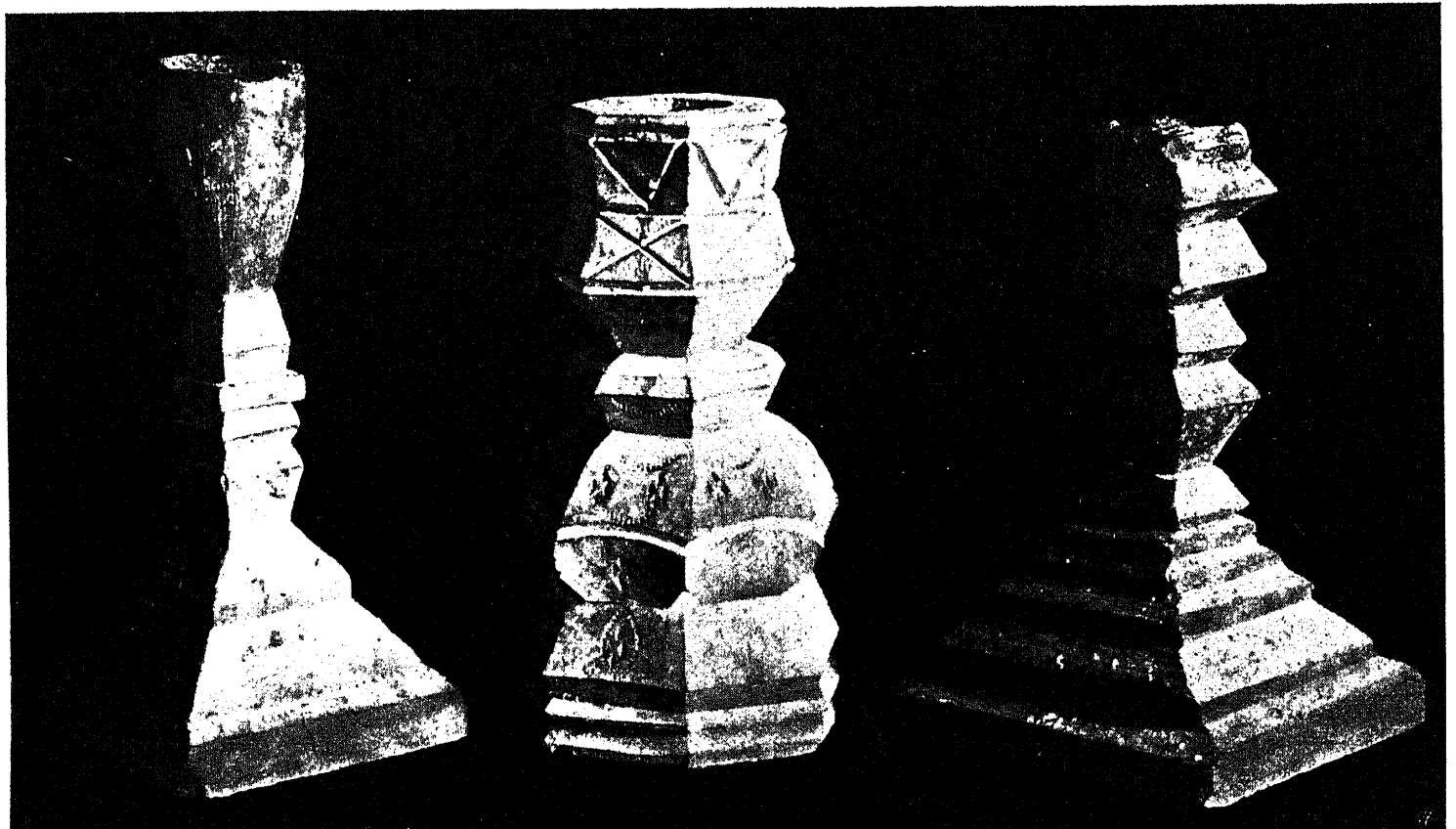
40. Звінниця XVII віку, с. Топільниця, пов.
Старий Самбір, Галичина.

40. Campanile. XVIIe siècle. Village de
Topilnytsia, district de Staryi Sambir.

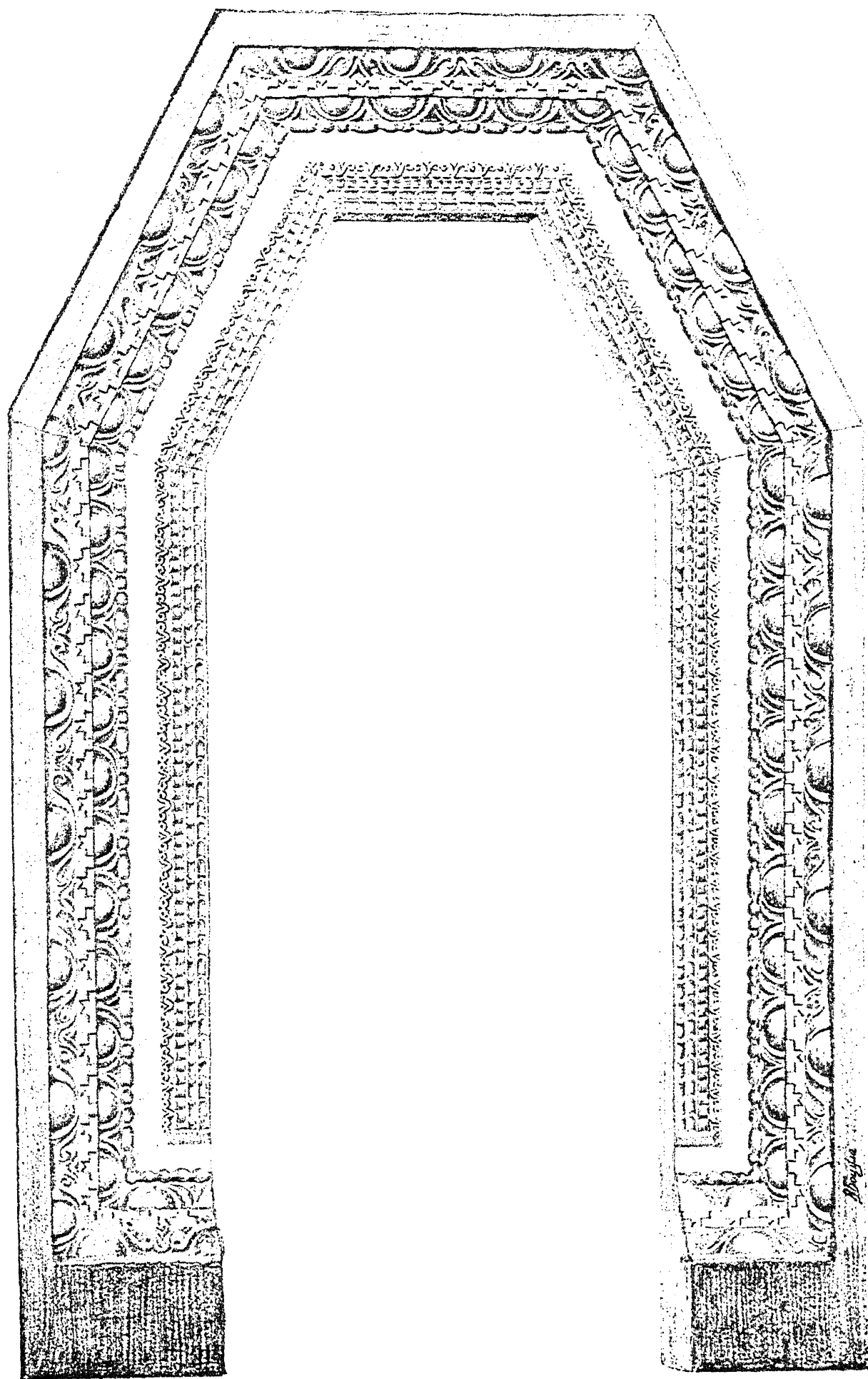
41. Західний ганок церкви XVIII віку, с. Махнів, Галичина. Збірка п. Лушпінського.

41. Portail occidental d'église. XVIIIe siècle. Village de Makhniv, Galicie. Collect. Louchpinsky.

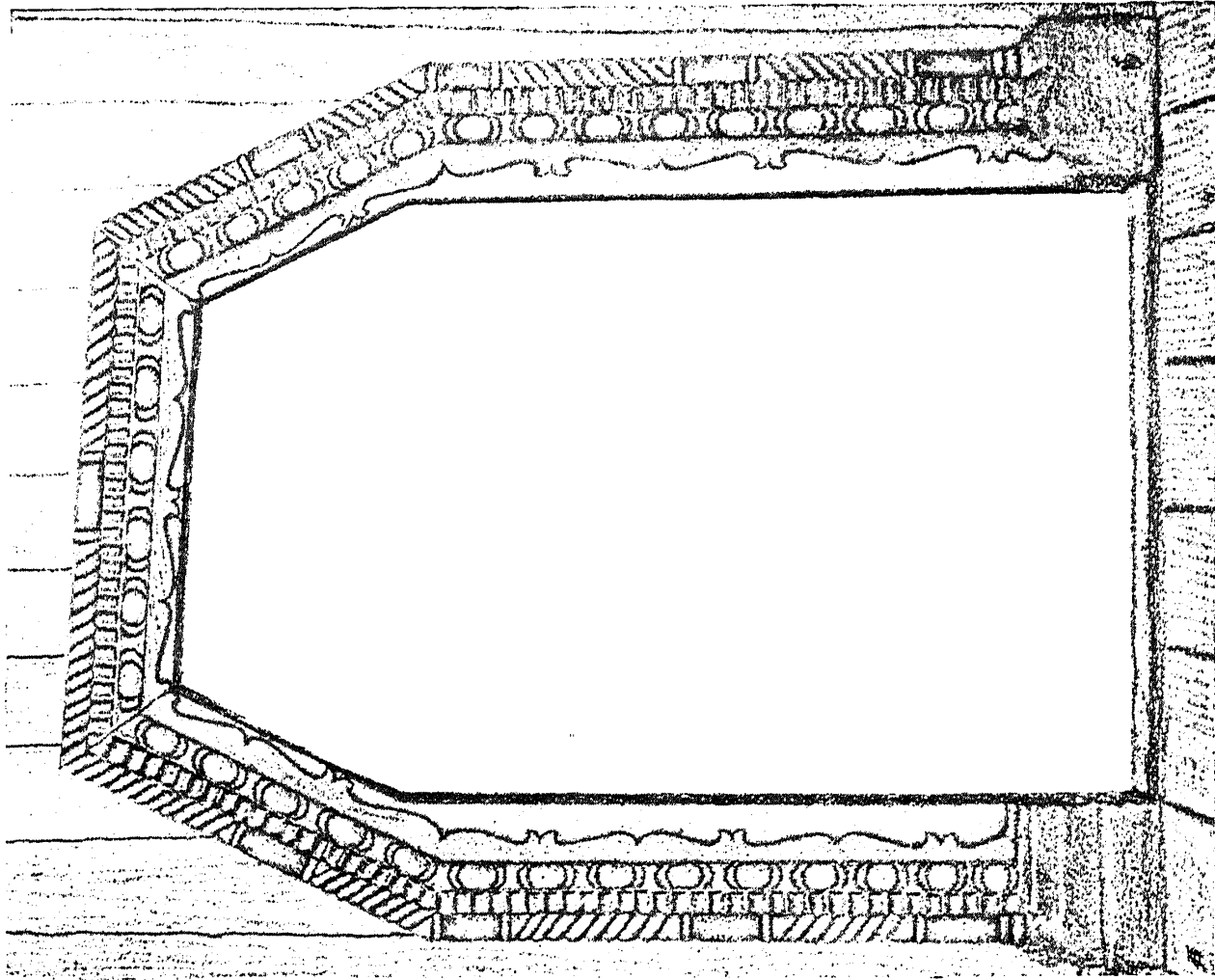
42. Сьвічники церковні, с. Ялинці, пов. Золотоноша, Полтавщина і с. Калайдинці, пов. Лубні, Полтавський Земськ. Музей.

42. Chandeliers d'église. Village d'Ialynetsi, distr. de Zolotonocha, gouv. de Poltava et village de Kalaïdyntsi, distr. de Loubnie. Musée de Poltava.

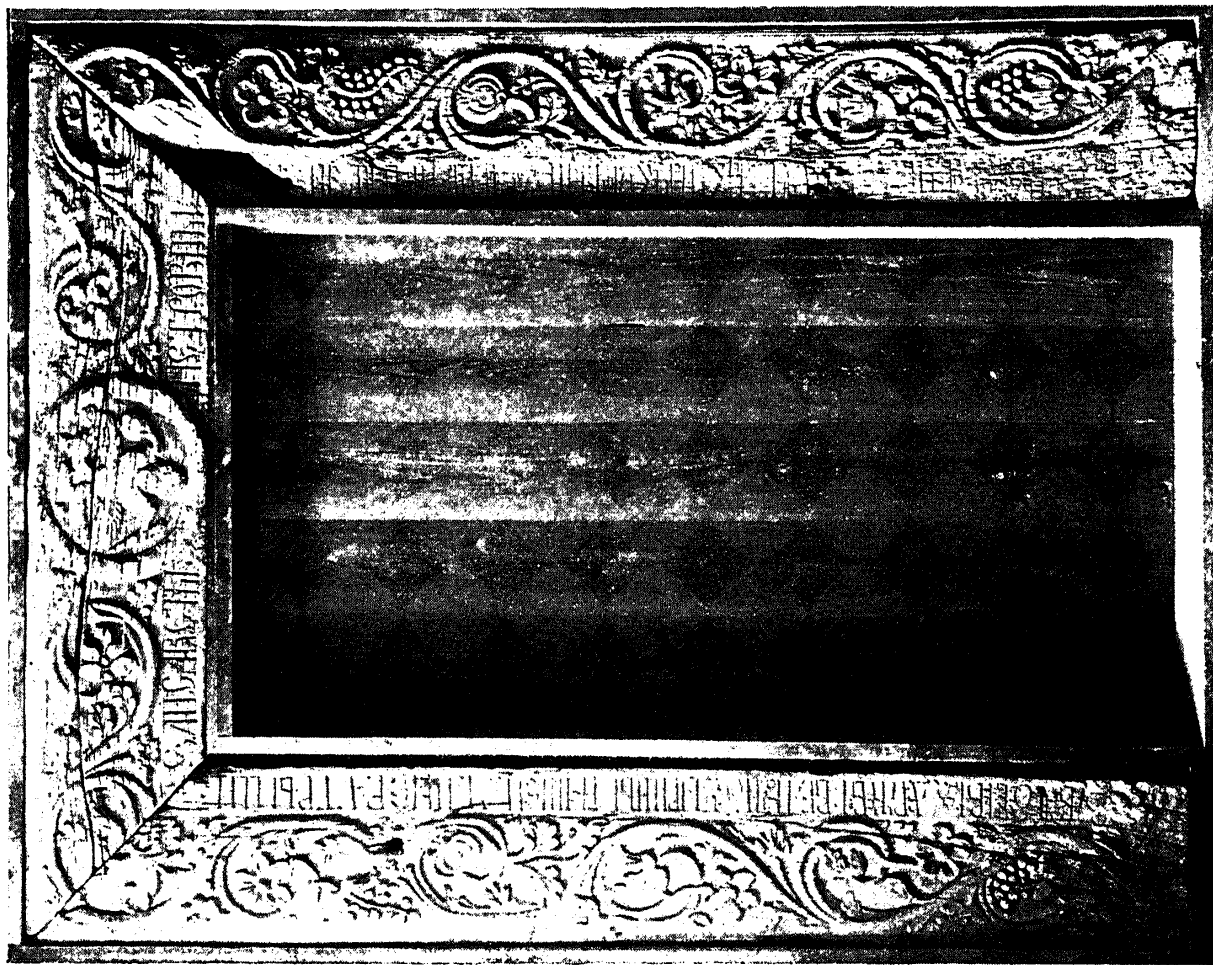

43. Одірєкп церковні XVIII віку,
1706 р. Київський музей.

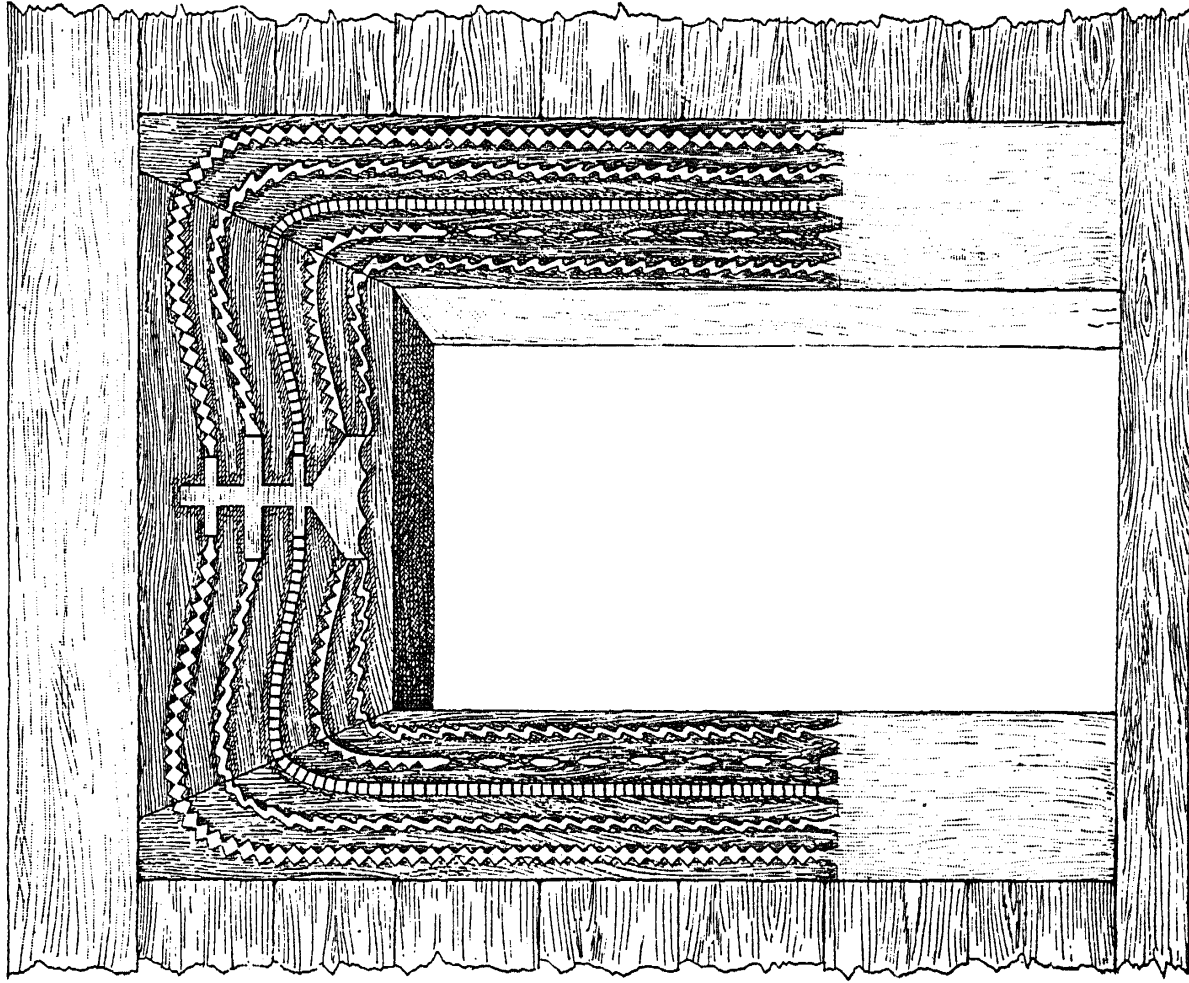
43. Portail d'église. XVIIIe siècle
(1706). Musée de Kiev.

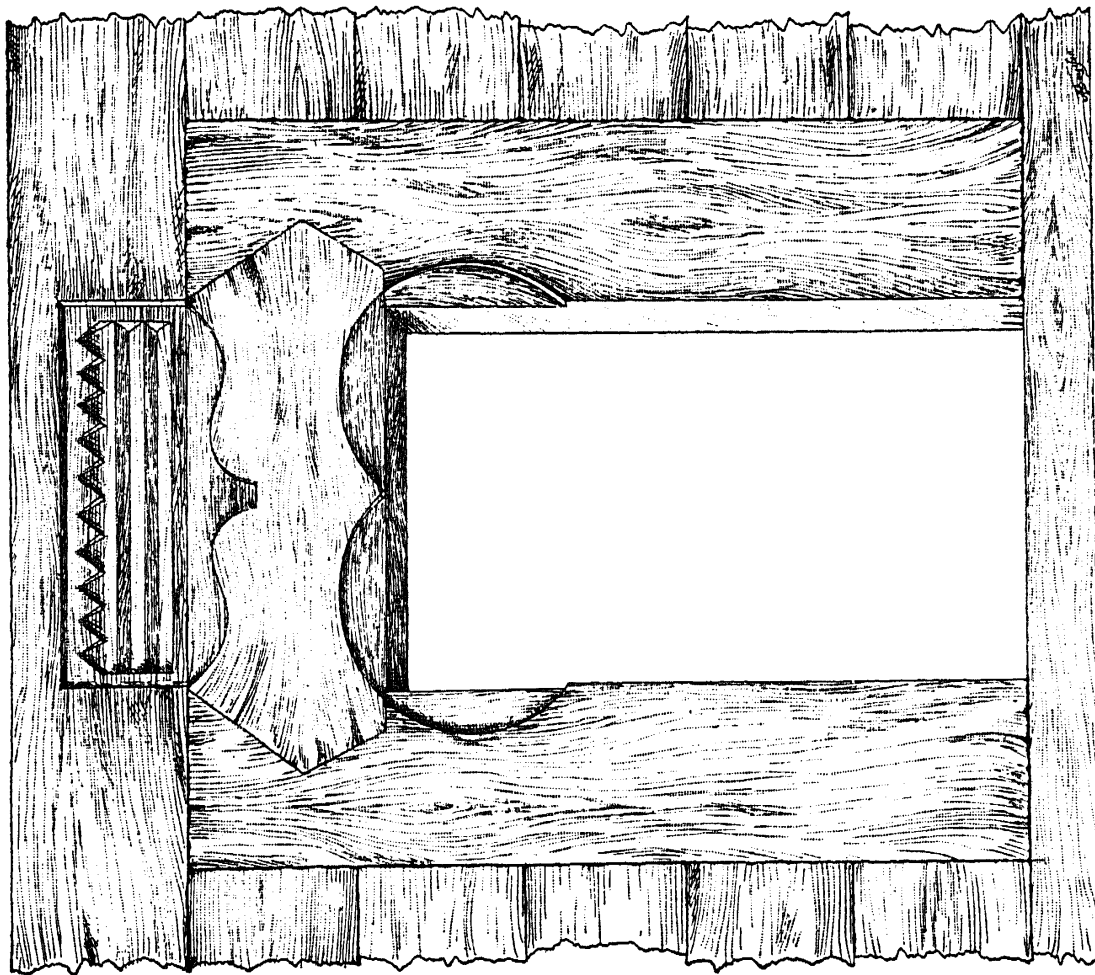
45. Одвірки церковні XVIII віку,
с. Талянки, пов. Умань.
45. Portail d'église. XVIIIe s.
Village de Talanky, distr. d'Ou-
magne.

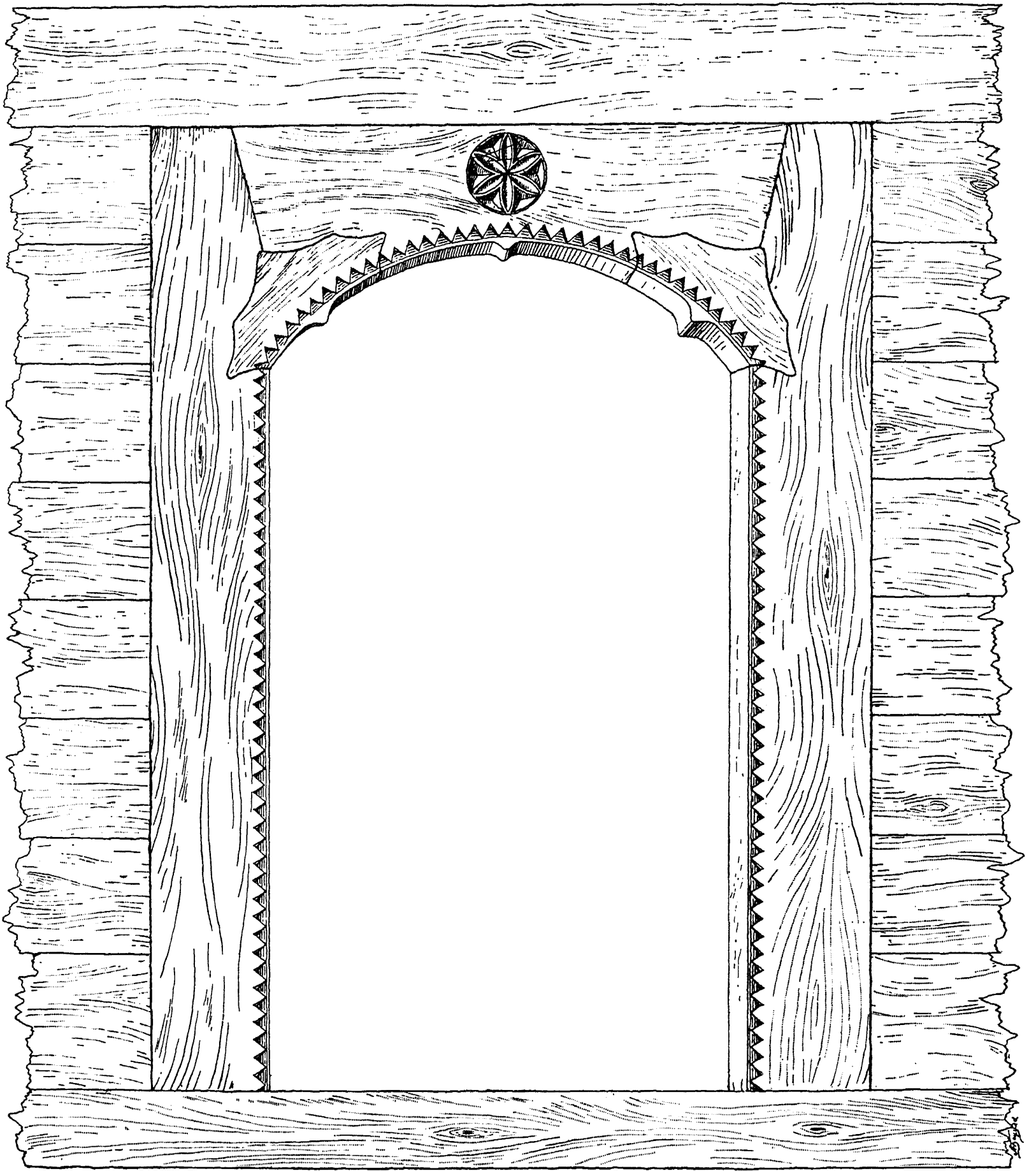
44. Одвірки церковні XVIII
віку, с. Білки, пов. Кобеляки.
Полтавщина, Музей Полтавськ.
Земства.
44. Portail d'église. XVIIIe s.
Village de Bilyky, district de
Kobelaky, gouvernement de
Poltava. Musée de Poltava.

47. Одірні церкви XVIII ві-
ку, с. Розсоші, пов. Мукачів,
Угорська Укр.
47. Portail d'église. XVIIIe s.
Village de Rozsochi, district de
Moukatchiv, Ukraine Hongr.

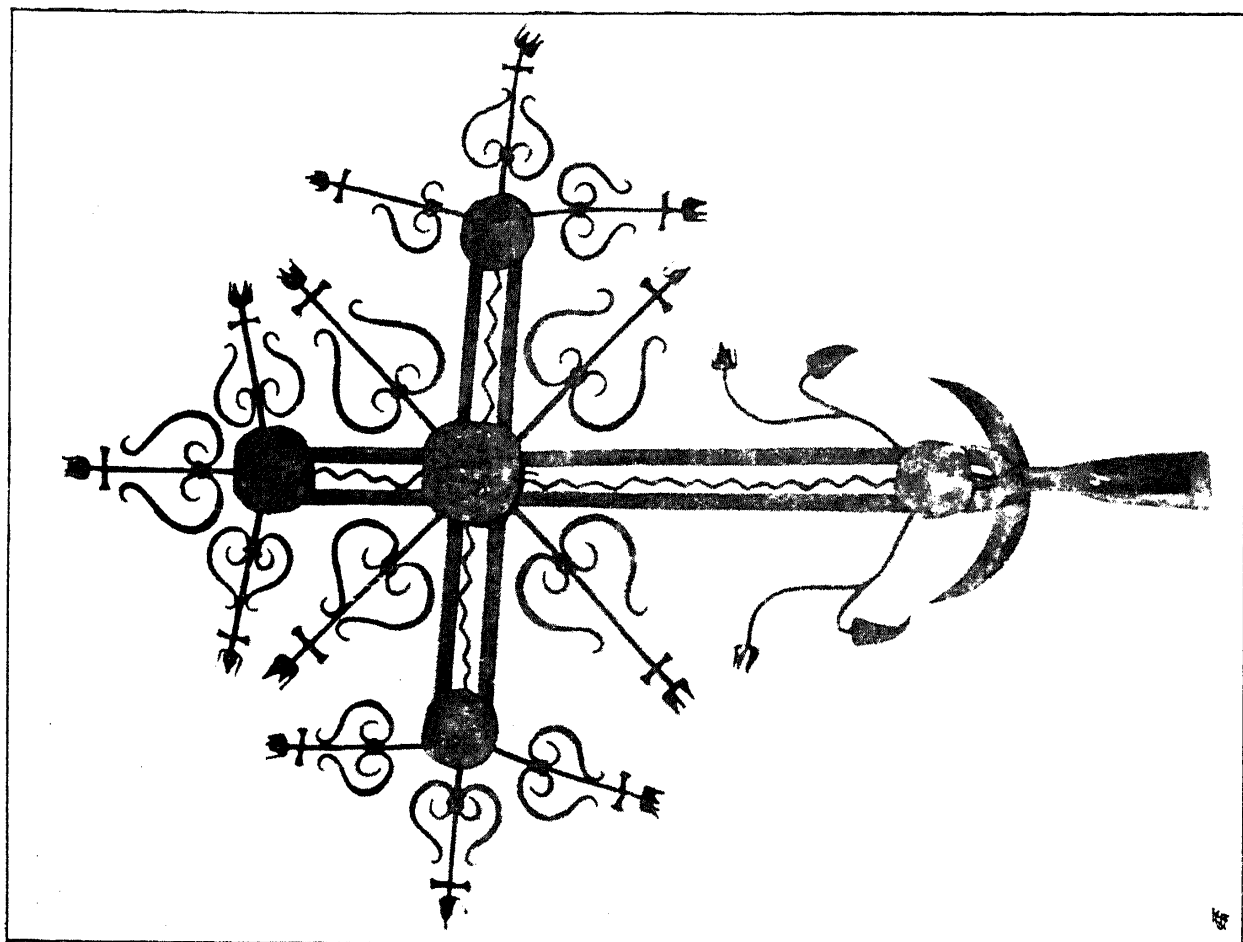

46. Одірні церкви 1693 року,
с. Кутаїв, пов. Коломия, Га-
лиця.
46. Portail d'église. 1693. Village
de Kouhaïv, distr. de Kolomyia,
Galicie.

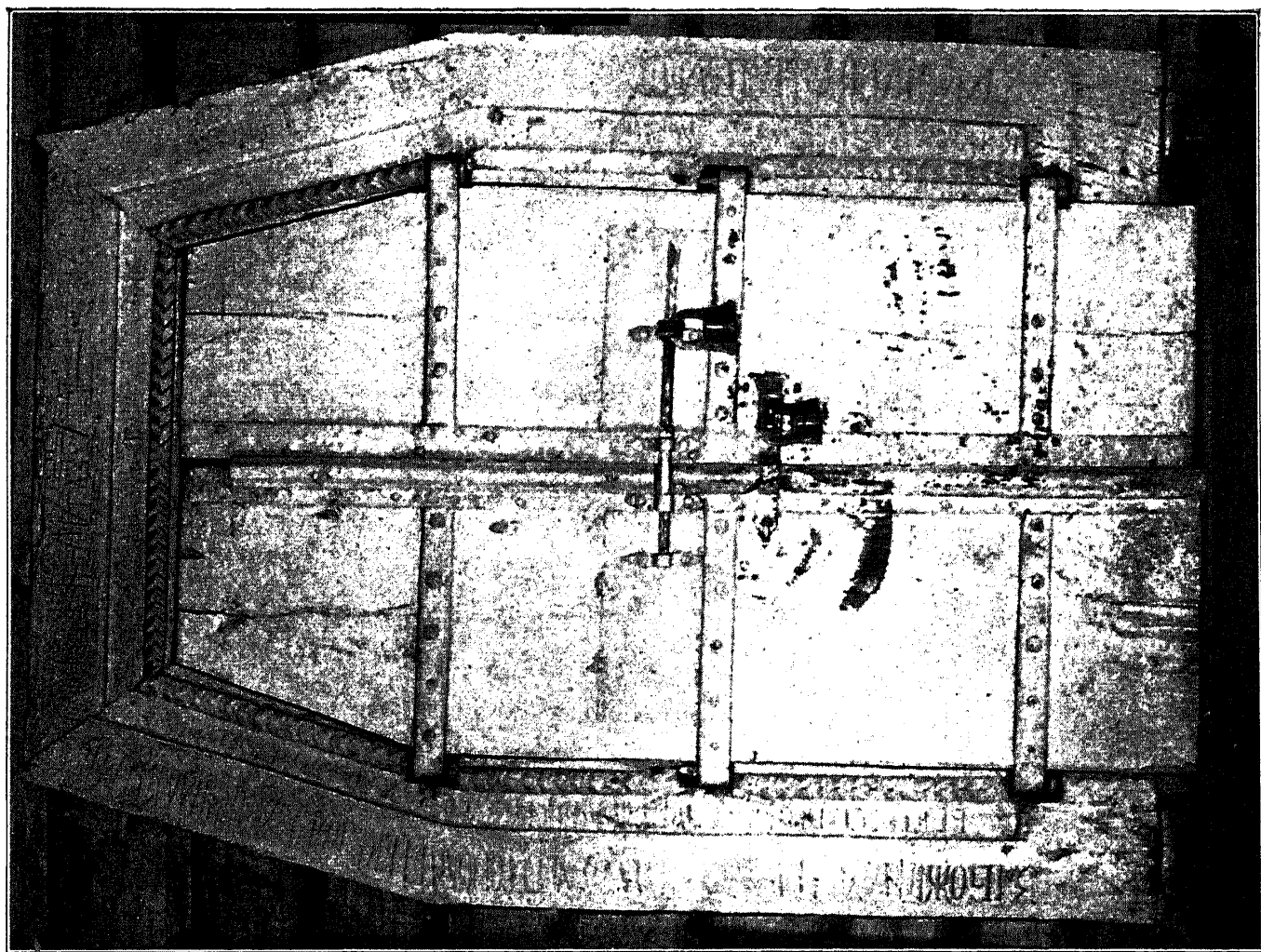

48. Одвірки церковні XVIII віку, с. Лавочне,
Галичина.

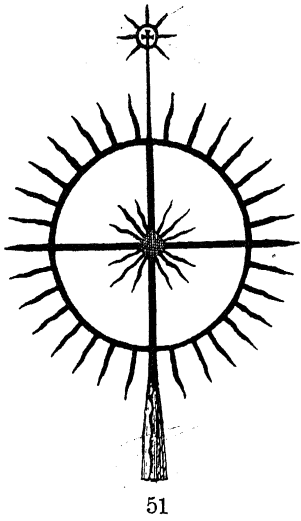
48. Portail d'église. XVIIIe siècle. Village de
Lavotchné, Galicie.

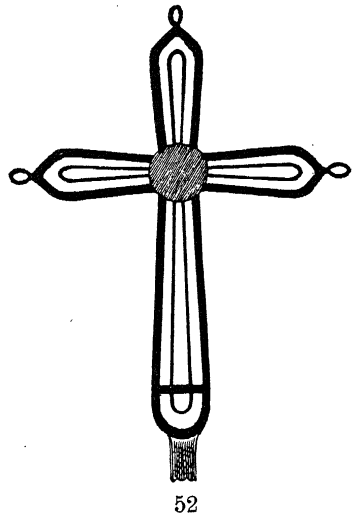
50. Хрест церковний, с. До-
ніна Кам'яна, Херсонщина.
Village de Kher-sonèse.
Donina Kamianna, gouverne-
ment de Kher-sonèse.

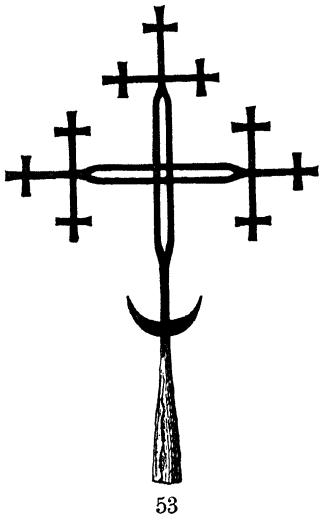
49. Одірки церковні XVIII
віку, ц. св. Петра і Павла, м.
Гадяч, Подільщина.
Portail d'église de St. Pierre
et Paul. XVIIIe siècle. Ville de
Hadiatch, gouv. de Poltava.

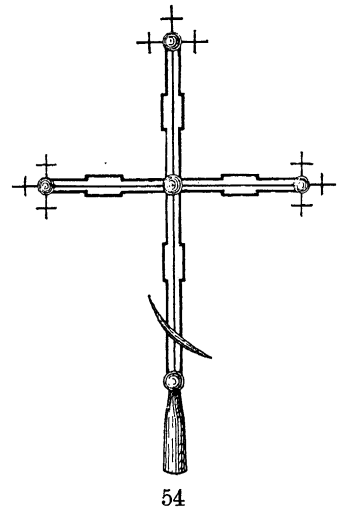
51

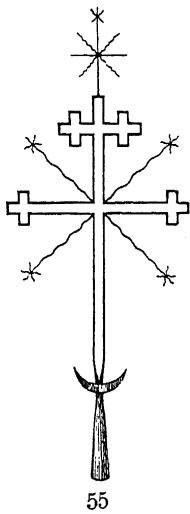
52

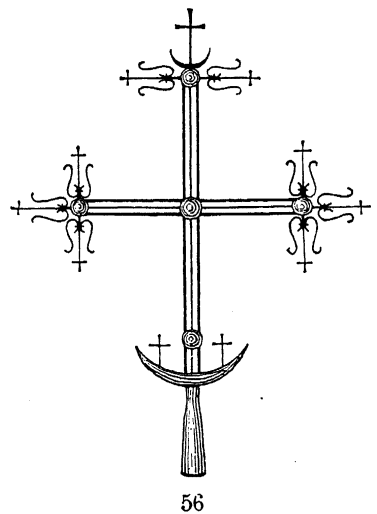
53

54

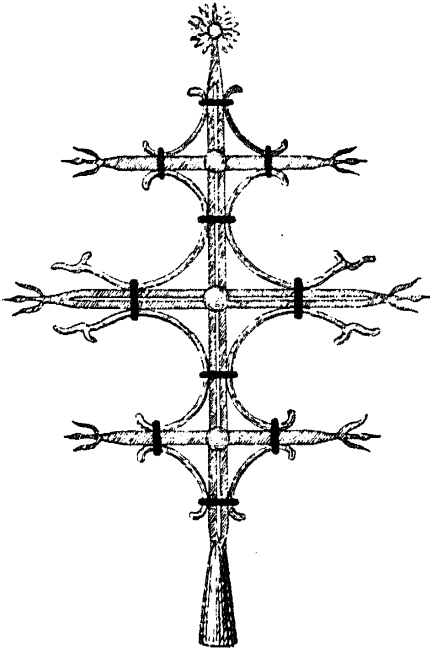
55

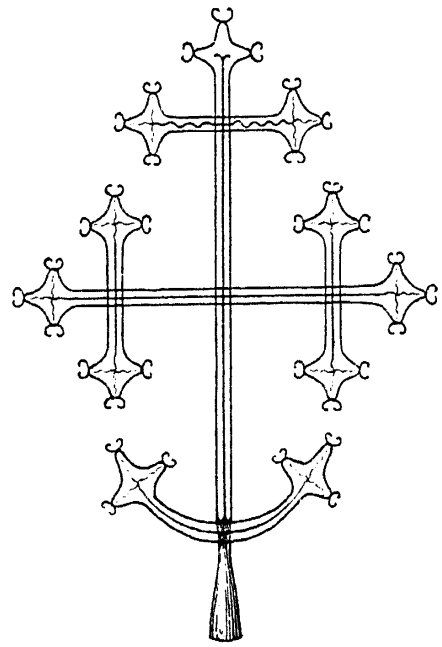
56

50—81. Хрести церковні XVII і XVIII віку.

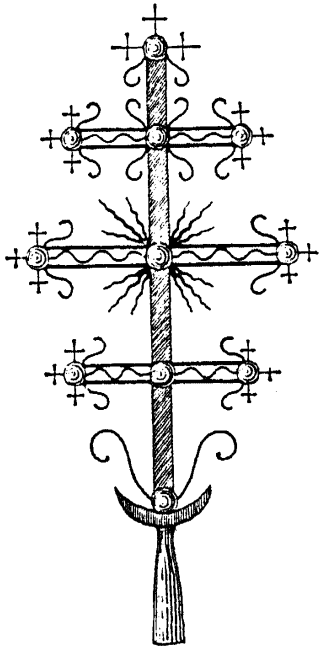
50—81. Croix d'église, XVIIe et XVIIIe siècles.

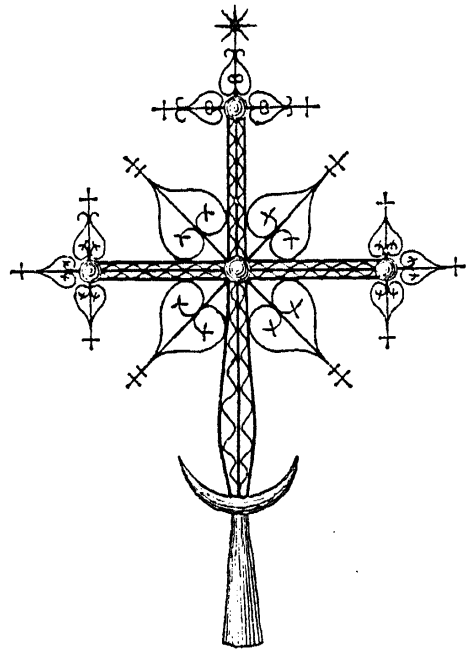
57

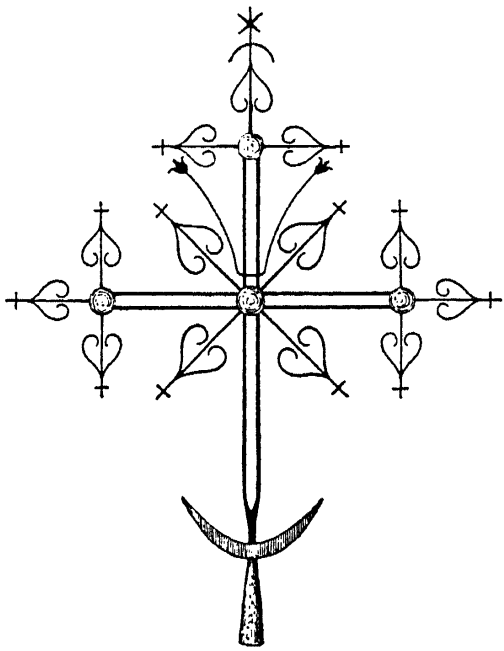
58

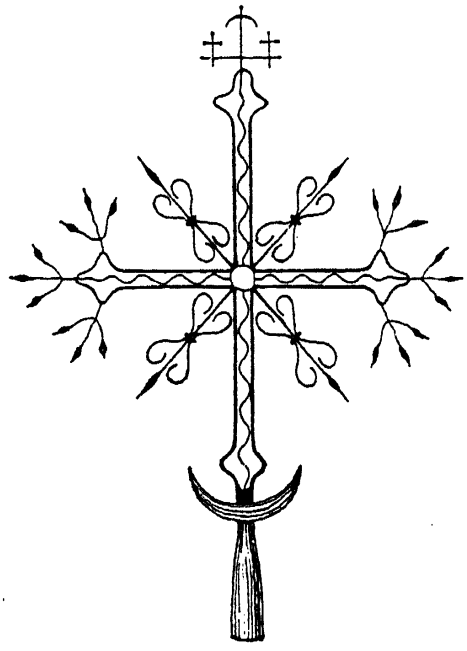
59

60

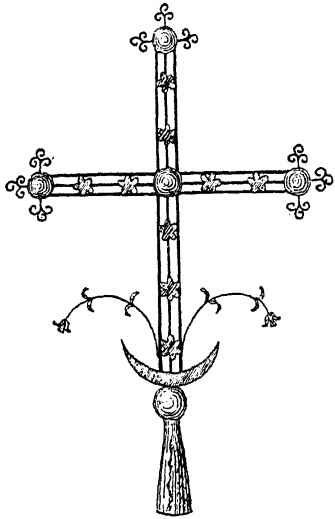
61

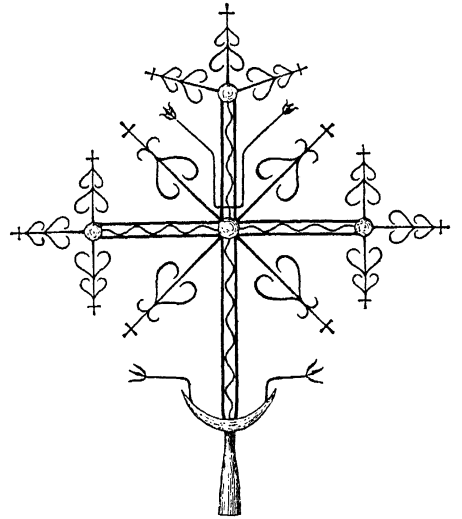
62

50—81. Хрести церковні XVII і XVIII віку.

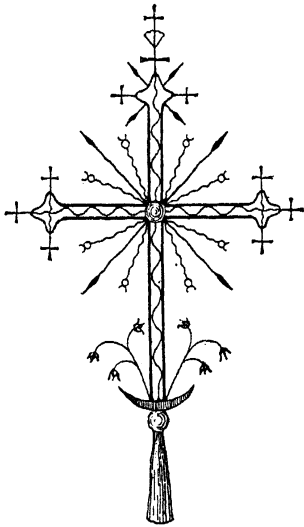
50—81. Croix d'église, XVIIe et XVIIIe siècles.

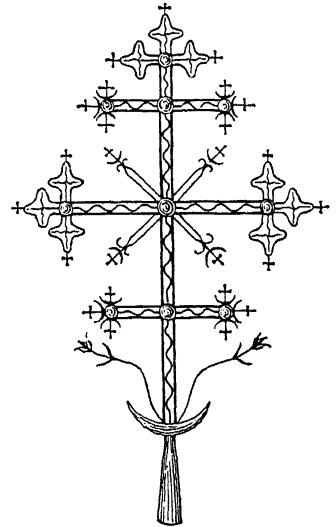
63

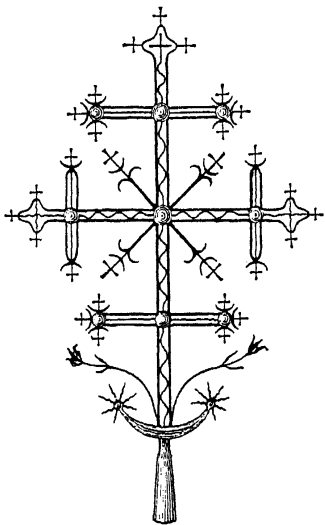
64

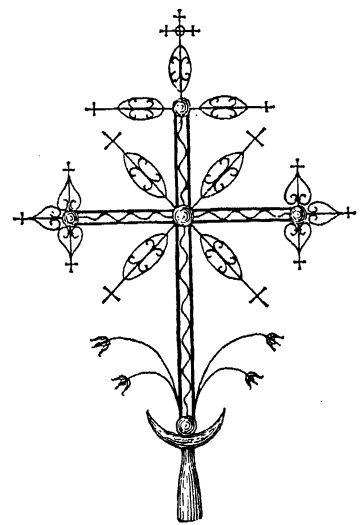
65

66

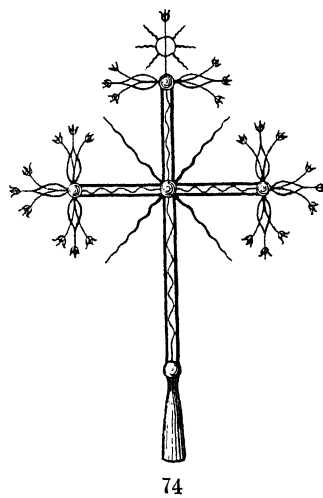
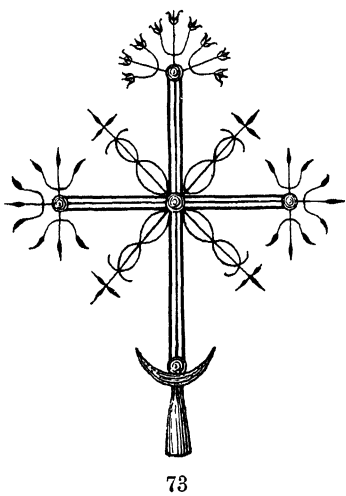
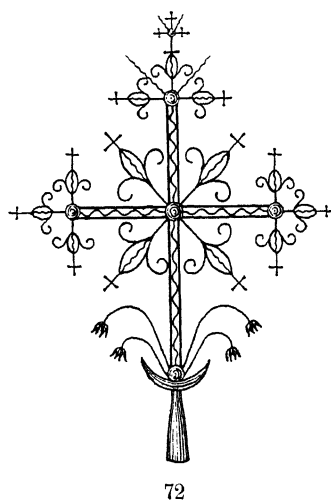
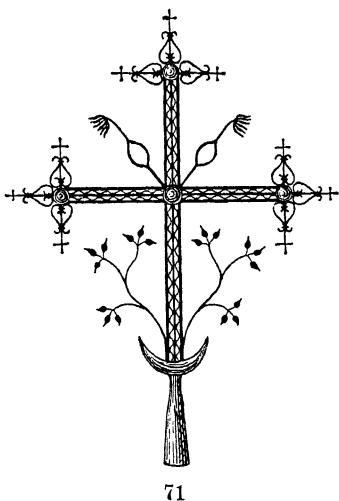
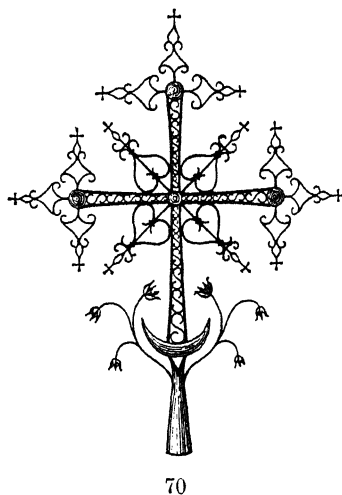
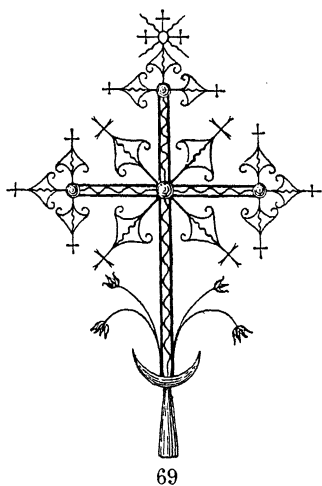
67

68

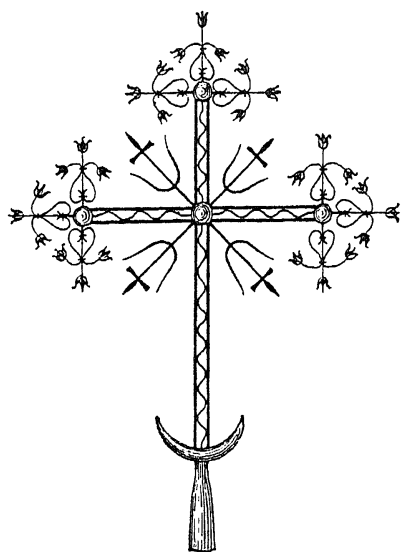
50—81. Хрести церковні XVII і XVIII віку.

50—81. Croix d'église, XVIIe et XVIIIe siècles.

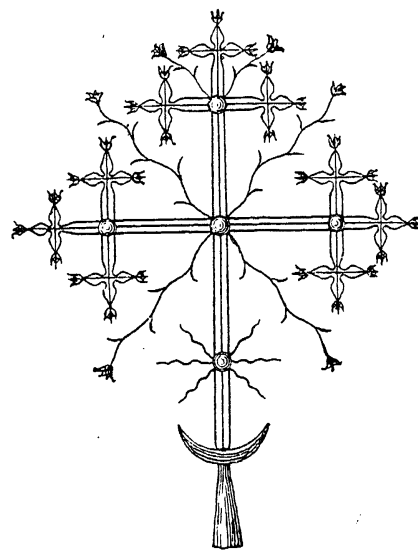

50—81. Хрести церковні XVII і XVIII віку.

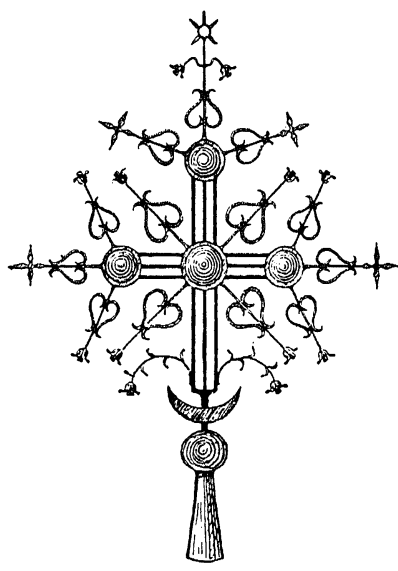
50—81. Croix d'église, XVIIe et XVIIIe siècles.

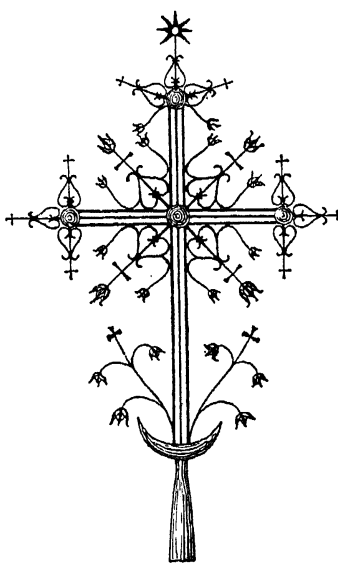
75

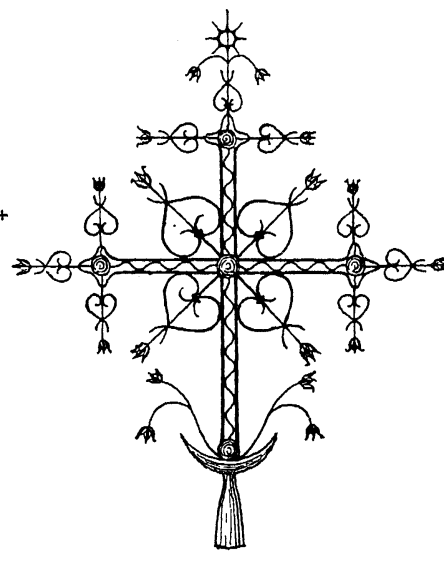
76

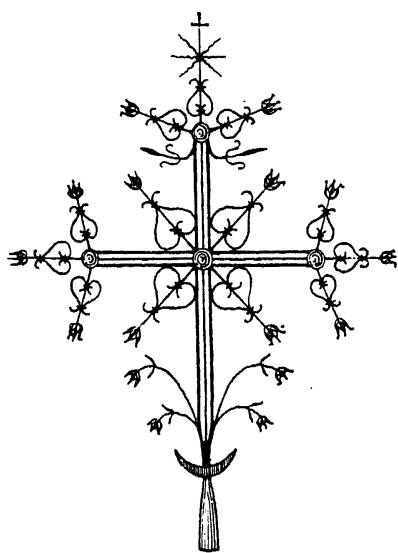
77

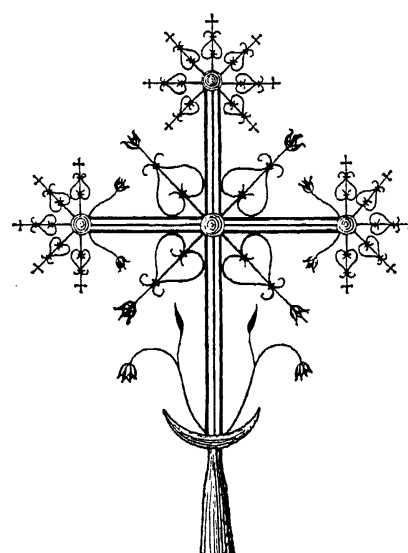
78

79

80

81

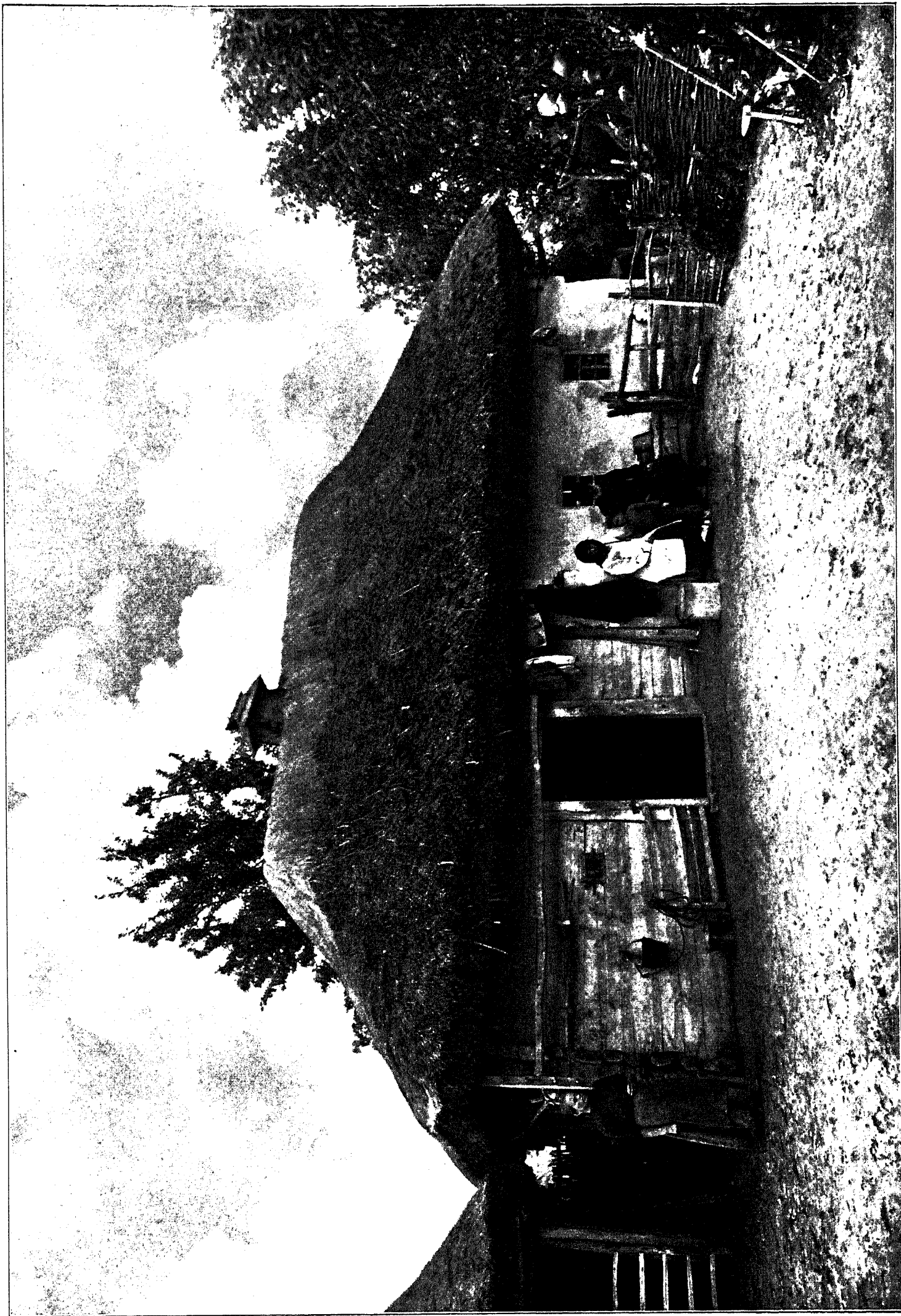
50—81. Хрести церковні XVII і XVIII віку.

50—81. Croix d'église, XVIIe et XVIIIe siècles.

БУДІВНИЦТВО ХАТНЄ.

ARCHITECTURE DE MAISONS.

82. Хата, с. Шпшаки, Миргородськ. пов., Полтав. губ., фот.
Хмілевський.

82. Chaumière. Village de Chyebaky, district de Myrhorod,
gouv. de Poltava, phot. Chmielowski.

83. Хата в с. Білках, пов. Кобеляки на
Полтавщині.

83. Chaumière. Village de Bilyky, distr.
de Kobelaky, gouvernement de Poltava.

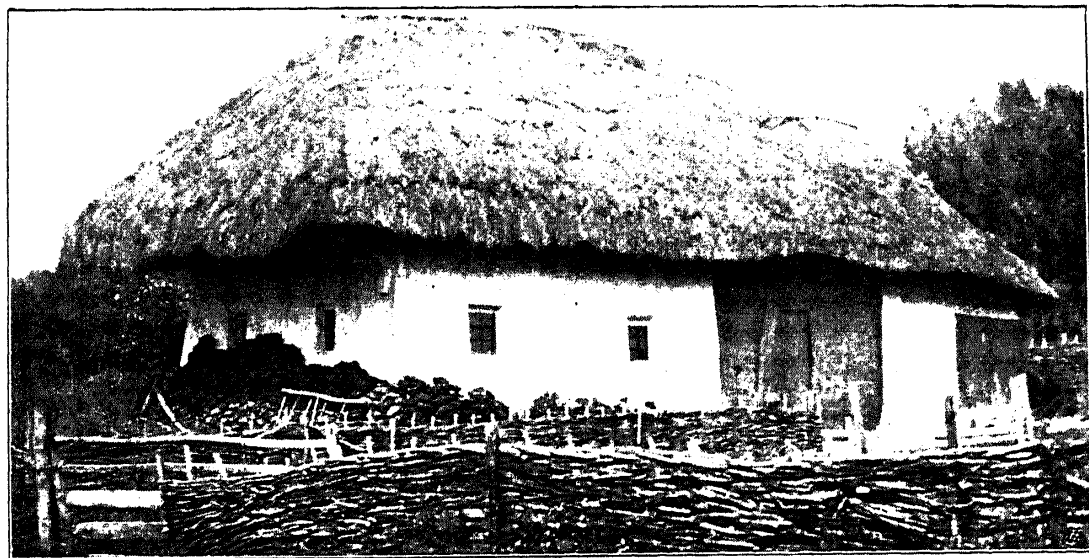
84. Хата, с. Шаховка, пов. Константино-
градський на Полтавщині.

84. Chaumière. Village de Chakhovka,
district de Konstantinograd, gouv. de
Poltava.

85. Хата, с. Плішівець, пов. Гадяч
на Полтавщ., Збірка Мощенка.

85. Chaumière. Village de Plichy-
vets, district de Hadiatch, gouv. de
Poltava. Collection Mochtchenko.

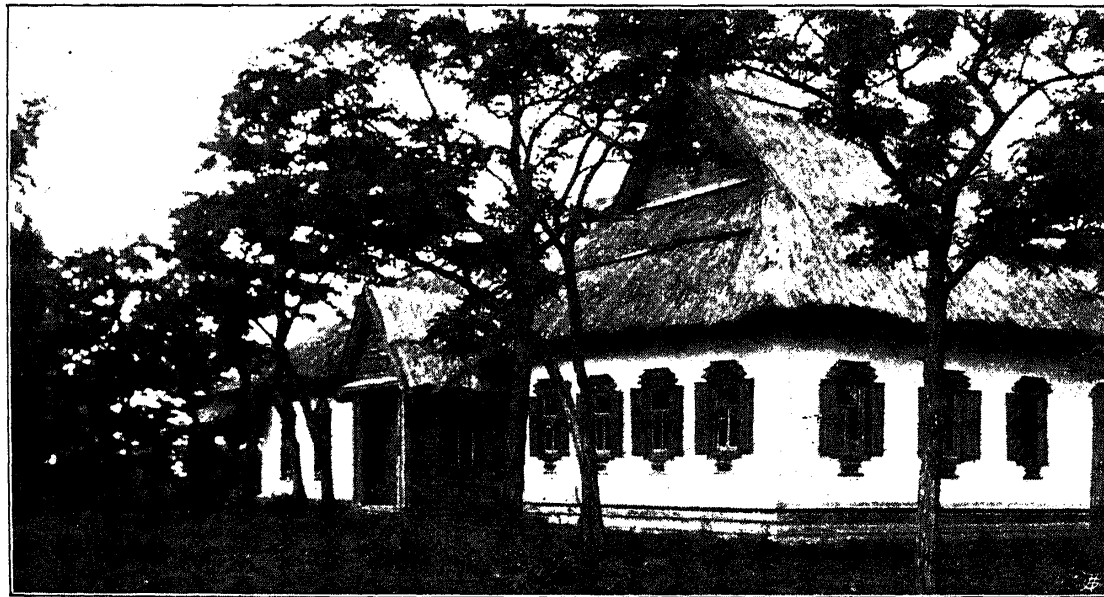
86. Хата, с. Борки, пов. Хорольський
на Полтавщ., Збірка Мощенка.

86. Chaumière. Village de Borky,
district de Khorol, gouv. de Poltava.
Collection Mochtchenko.

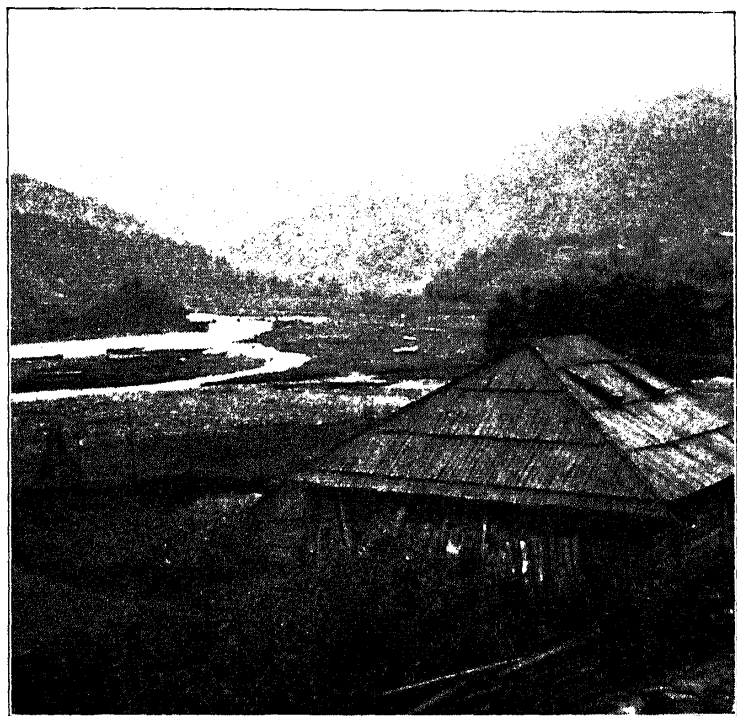
87. Хата, с. Огіївка, пов. Бардичів, Київщина.

87. Chaumière. Village d'Ohivka, district de Bardytchiv, gouvernement de Kiev.

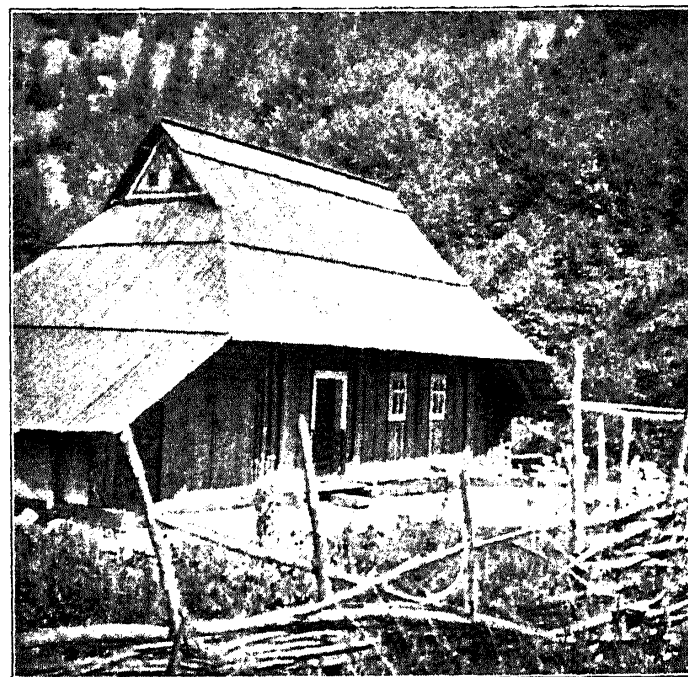
88. Будинок пана Галагана в с. Липовому, пов. Кременчук, (згорів уже).
Збірка Мощенка.

88. Maison de M. Galagane. Village de Lypové, district de Krementchouk (incendiée). Collection Mochtchenko.

89. Гуцульська хата, с.
Довгополе.

89. Chaumière Houtsoule.
Village de Dovhopolé.

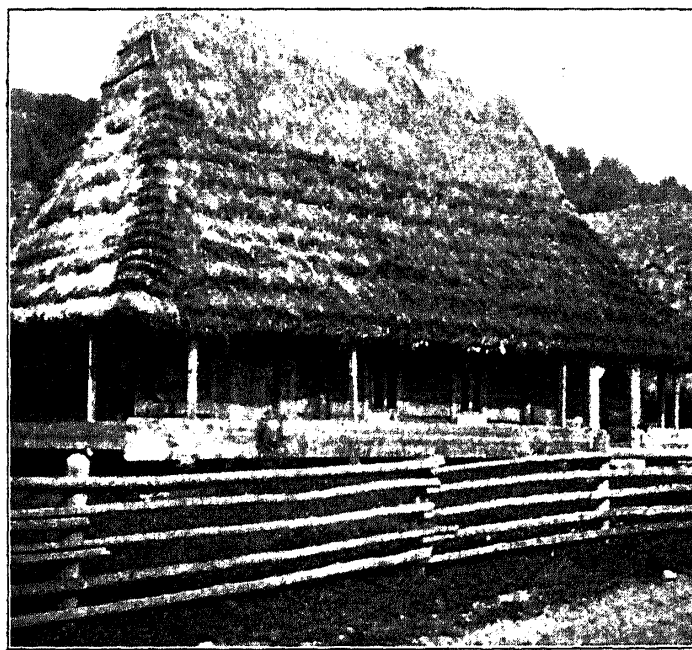
90. Гуцульська хата, с.
Криворівня.

90. Chaumière Houtsoule.
Village de Kryvorivnia.

91. Хата бойківська в с.
Волосянці біля Славська,
Галичина.

91. Chaumière de Boïkis.
Village de Volosianka
près de Slavsko, Galicie.

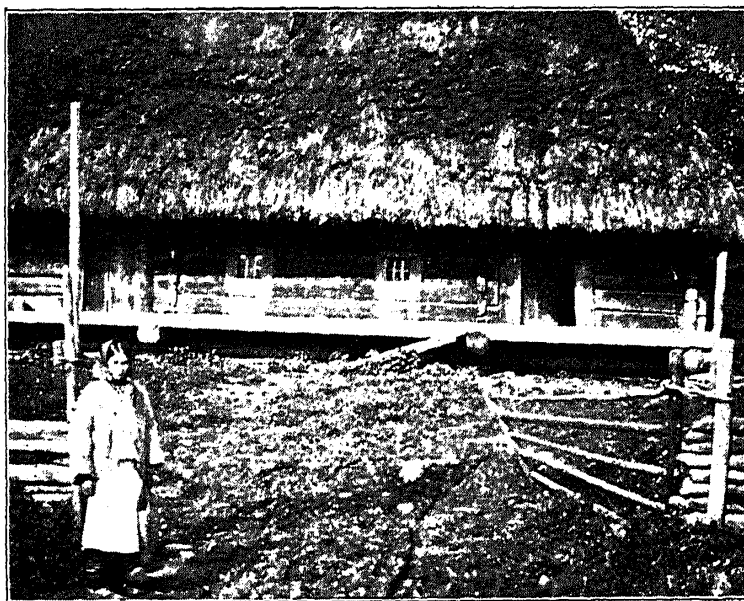
92. Хата бойківська в
с. Славську, Галичина.

92. Chaumière de Boïkis
Village de Slavsko,
Galicie.

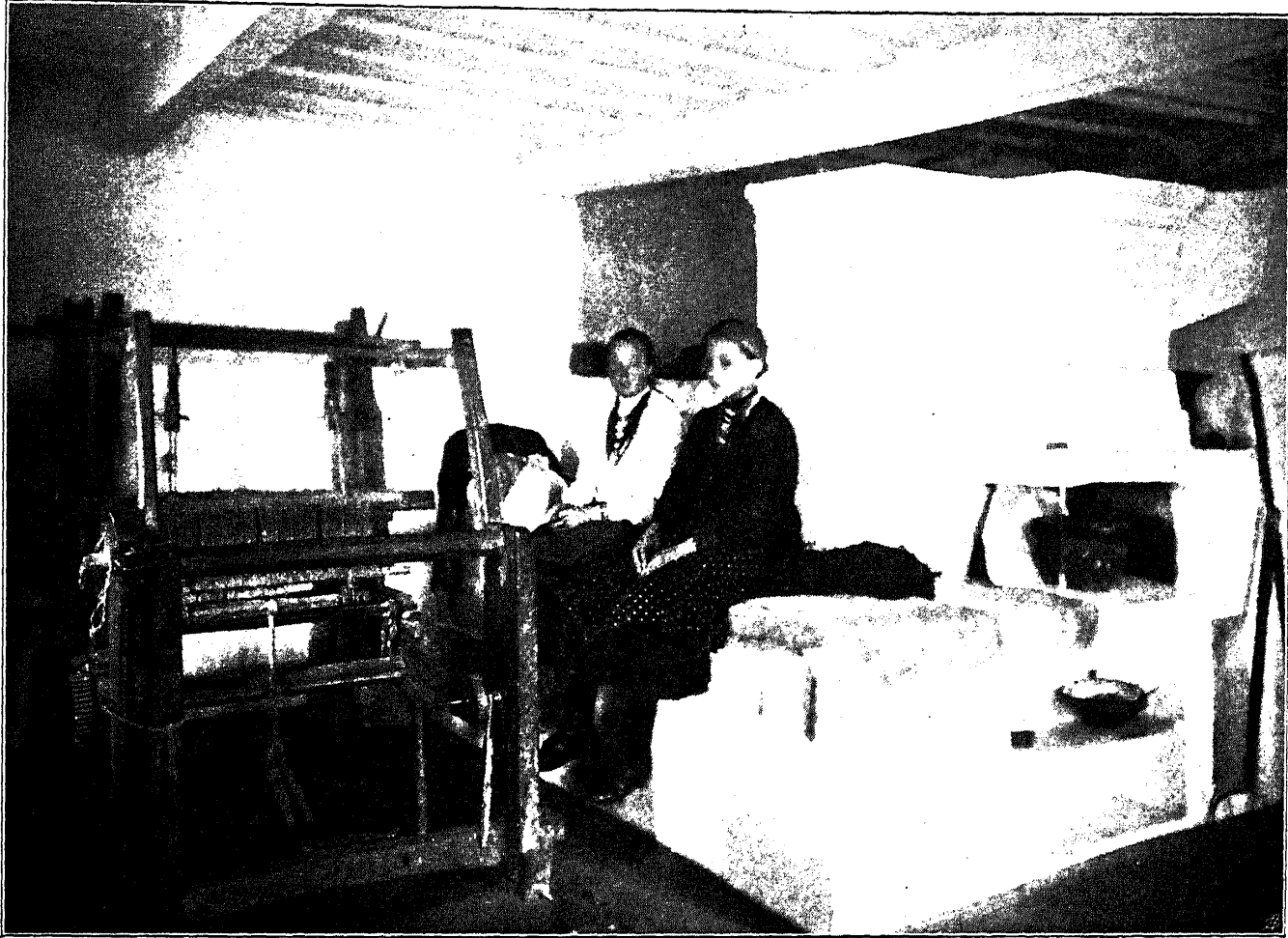
93. Внутрішній вигляд хатці (покуть), с. Огіївка,
пов. Бардичів, Київщина.

93. Intérieur de chaumière. Village d'Ohiivka,
distr. de Bardytchiv, gouv. de Kiev.

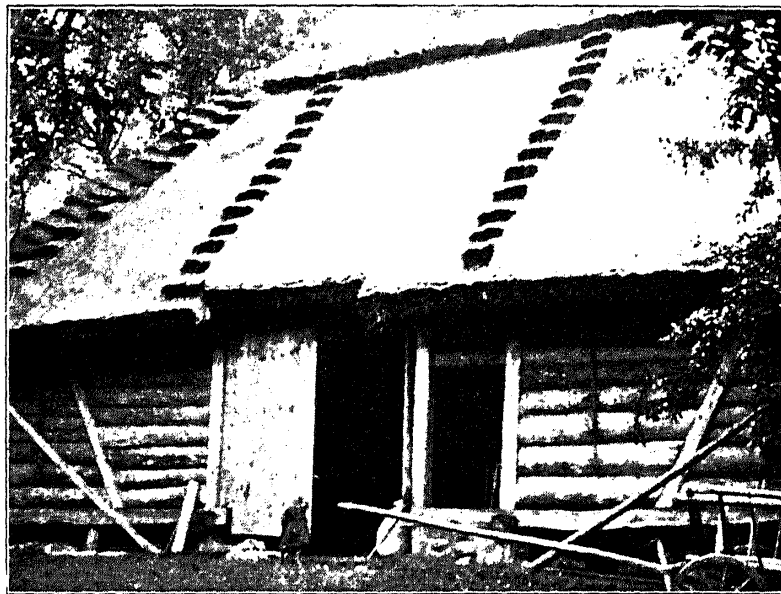
94. Хата бойківська в с. Славську, Галичина.

94. Chaumière de Boïkis. Village de Slavsko, Galicie.

95. Внутрішній вигляд хати No. 93 (піч),
с. Огіївка.

95. Intérieur de chaumière n° 93 (poêle).
Village d'Ohiivka.

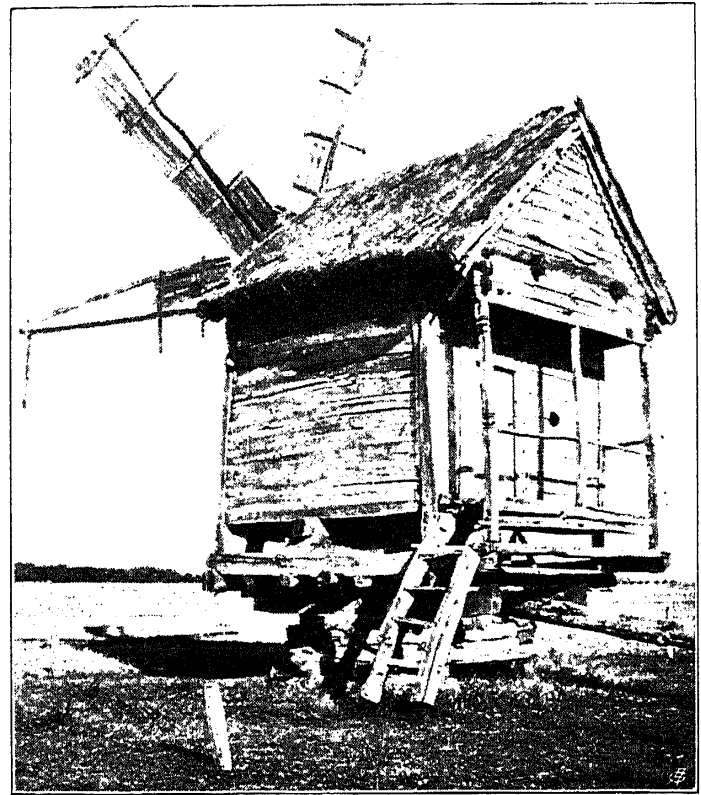
96. Стодола (клуня) в с. Бе-
режниць Шляхотській, пов.
Калуш, Галчина.

96. Grange. Village de Be-
rejnytsia Chlachotska, distr.
de Kalouche, Galicie.

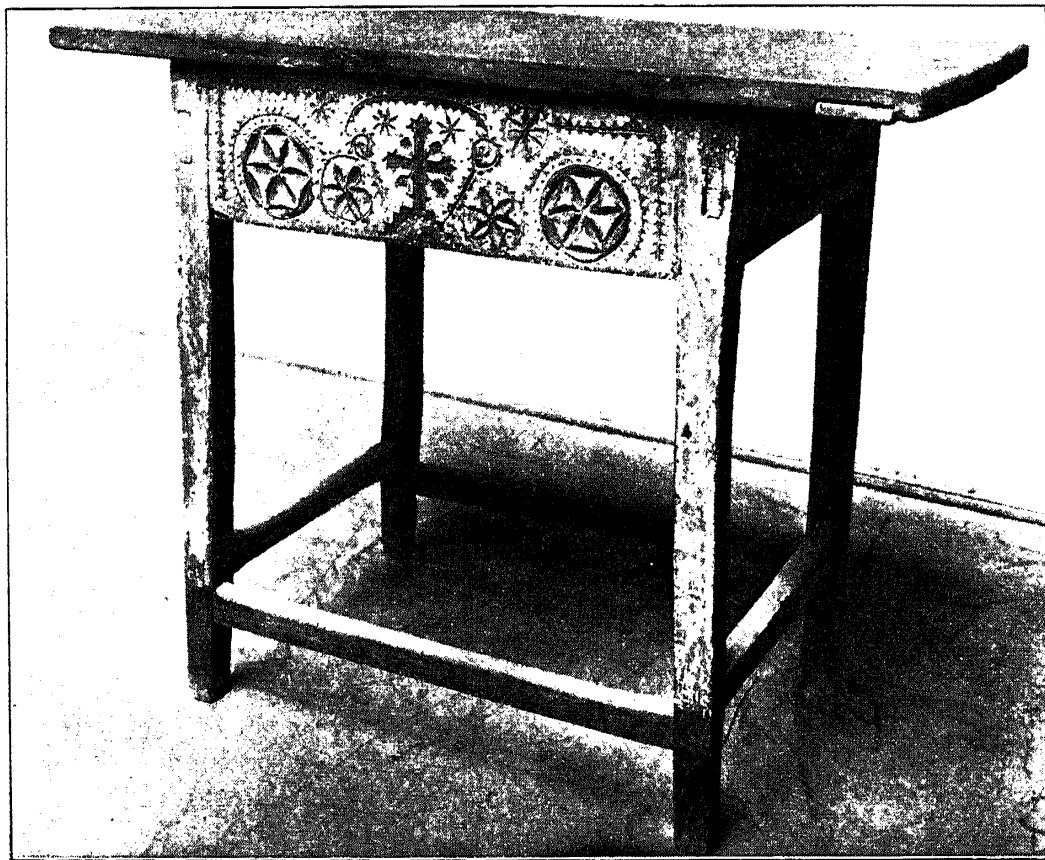
97. Вітряк, с. Лагодівка, пов. Хорольський, Полтавщина. Фот. Мощенка.

97. Moulin à vent. Village de Lahodivka, distr. de Khorol, gouv. de Poltava, phot. Mochtchenko.

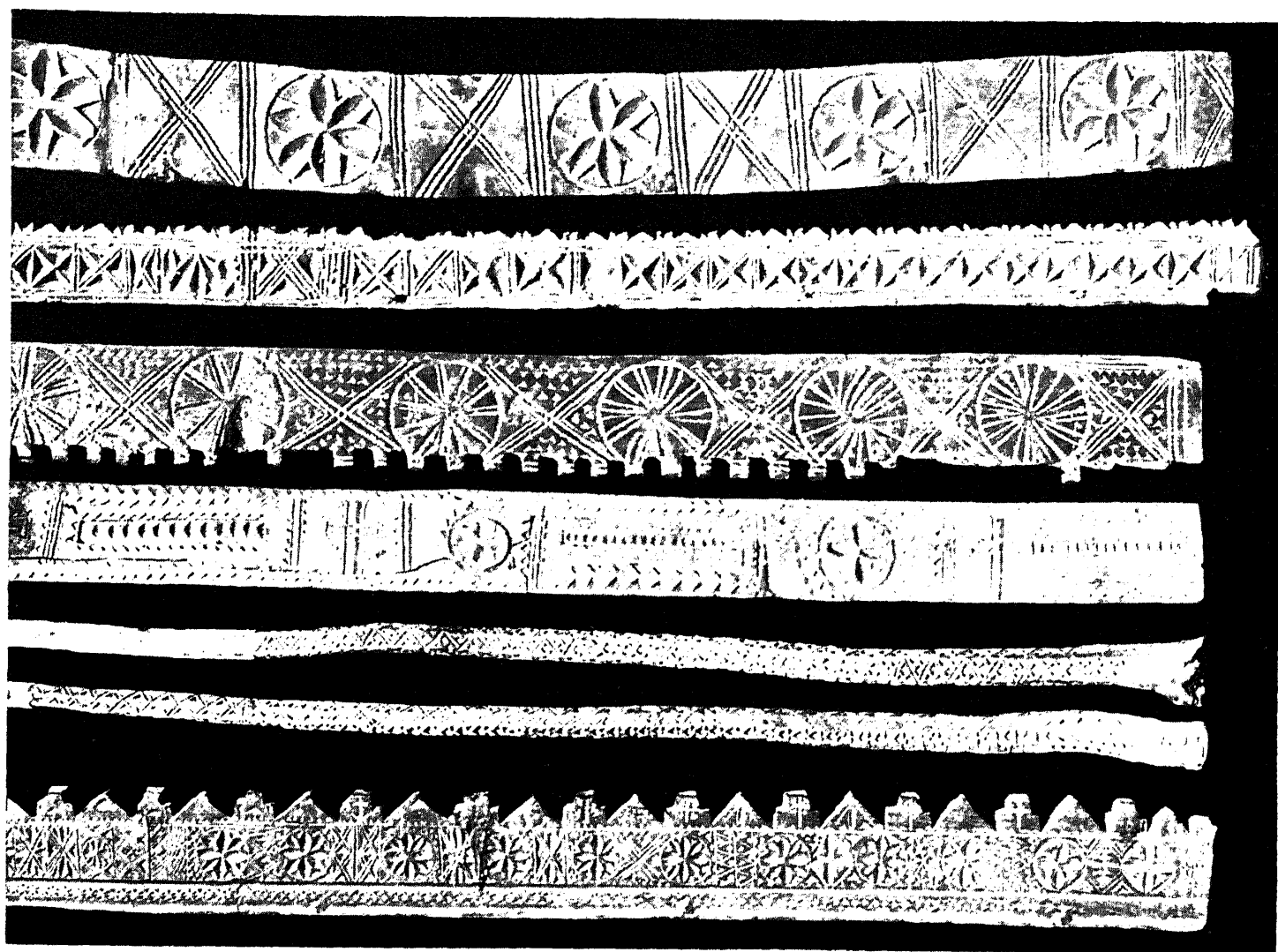
98. Вітряк, с. Плішівець, пов. Гадяч на Полтавщині. Фот. Мощенка.

98. Moulin à vent. Village de Plichyvets, distr. de Hadiatch, gouv. de Poltava, phot. Mochtchenko.

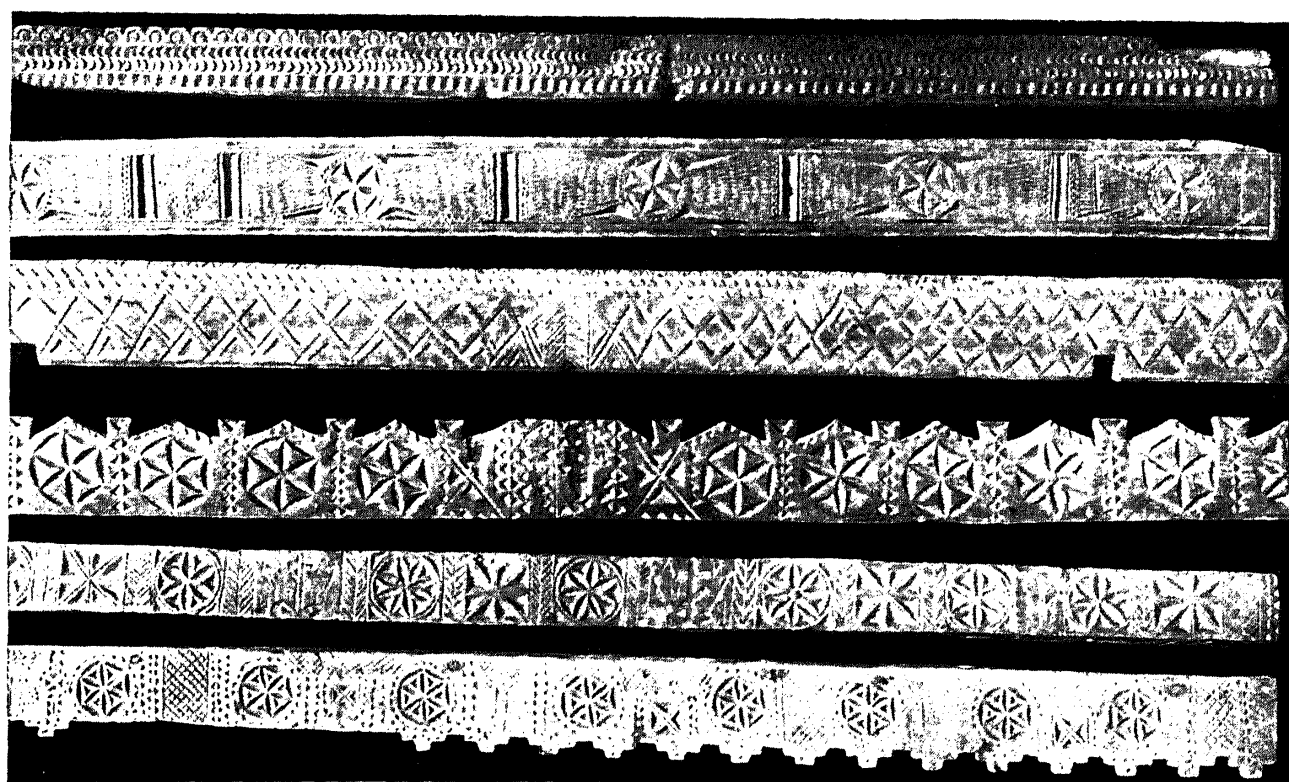
99. Різьблений і помальований стіл, с. Сальків, пов. Переяславський, Полтавщина. Київськ. Музей.

99. Table sculptée et peinte. Village de Salkiv, distr. de Pereiaslav, gouv. de Poltava. Musée de Kiev.

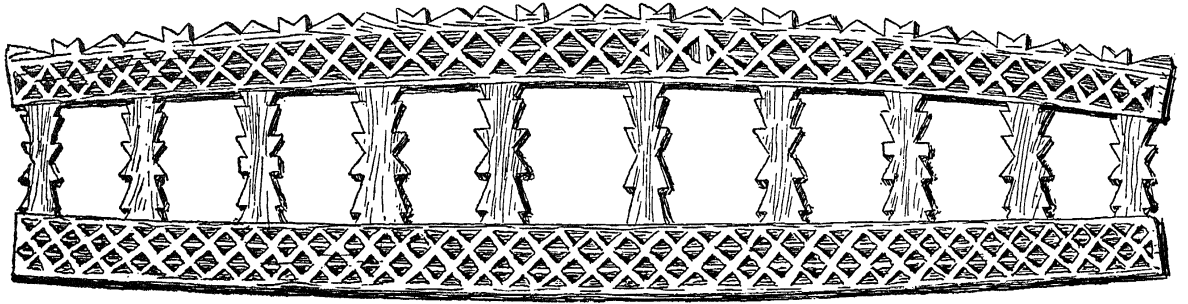
100. Полічки різьблені і 2 палиці 1844 р., Київський Музей.

100. Étagères sculptées et deux massues (1844). Musée de Kiev.

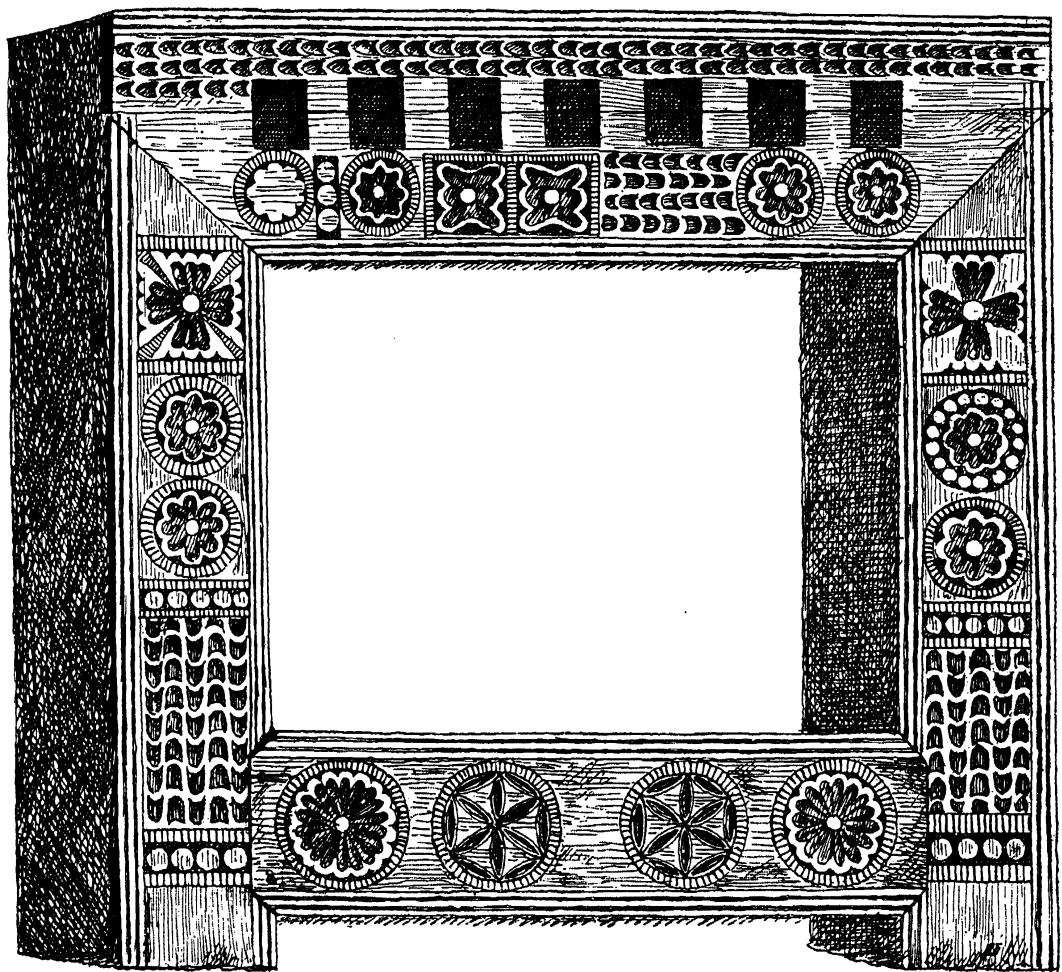
101. Полічки різьблені. Київський Музей.

101. Étagères sculptées. Musée de Kiev.

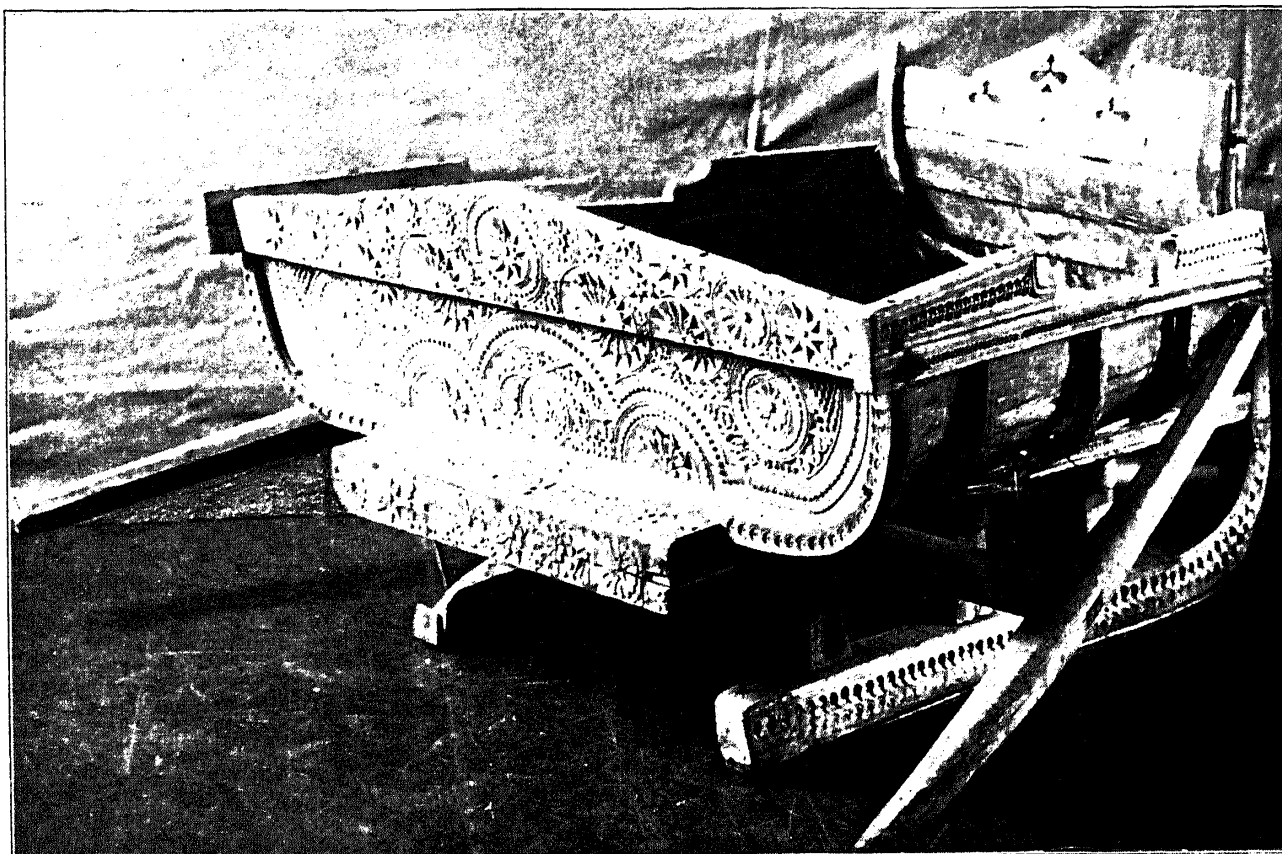
102. Поличка різьблена. Київський Музей.

102. Étagère sculptée. Musée de Kiev.

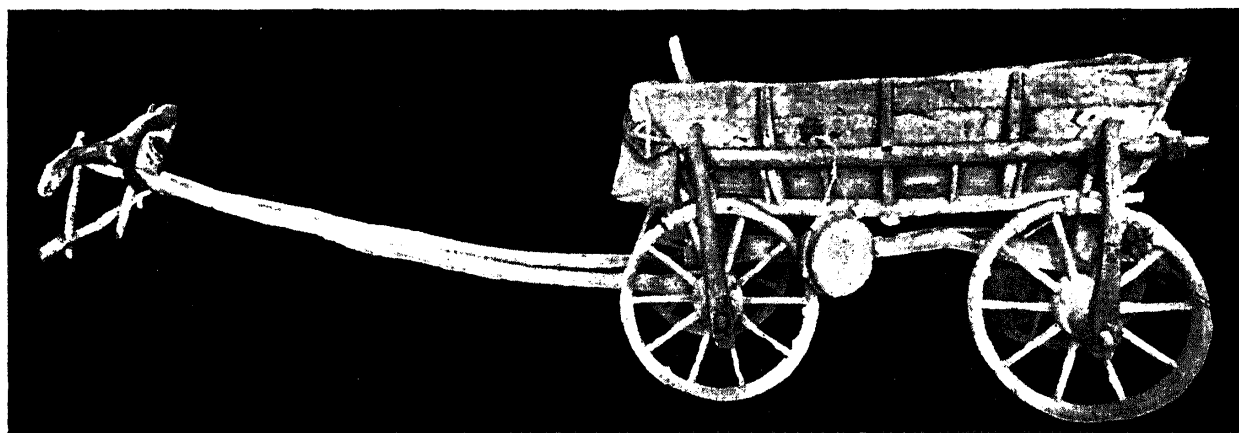
103. Мисничок різьблений, с. Адамівка, пов.
Чигирин, Київщина. Київський Музей.

103. Dresseoir sculpté. Village d'Adamivka,
distr. de Tchuhyrune, gouv. de Kiev. Musée
de Kiev.

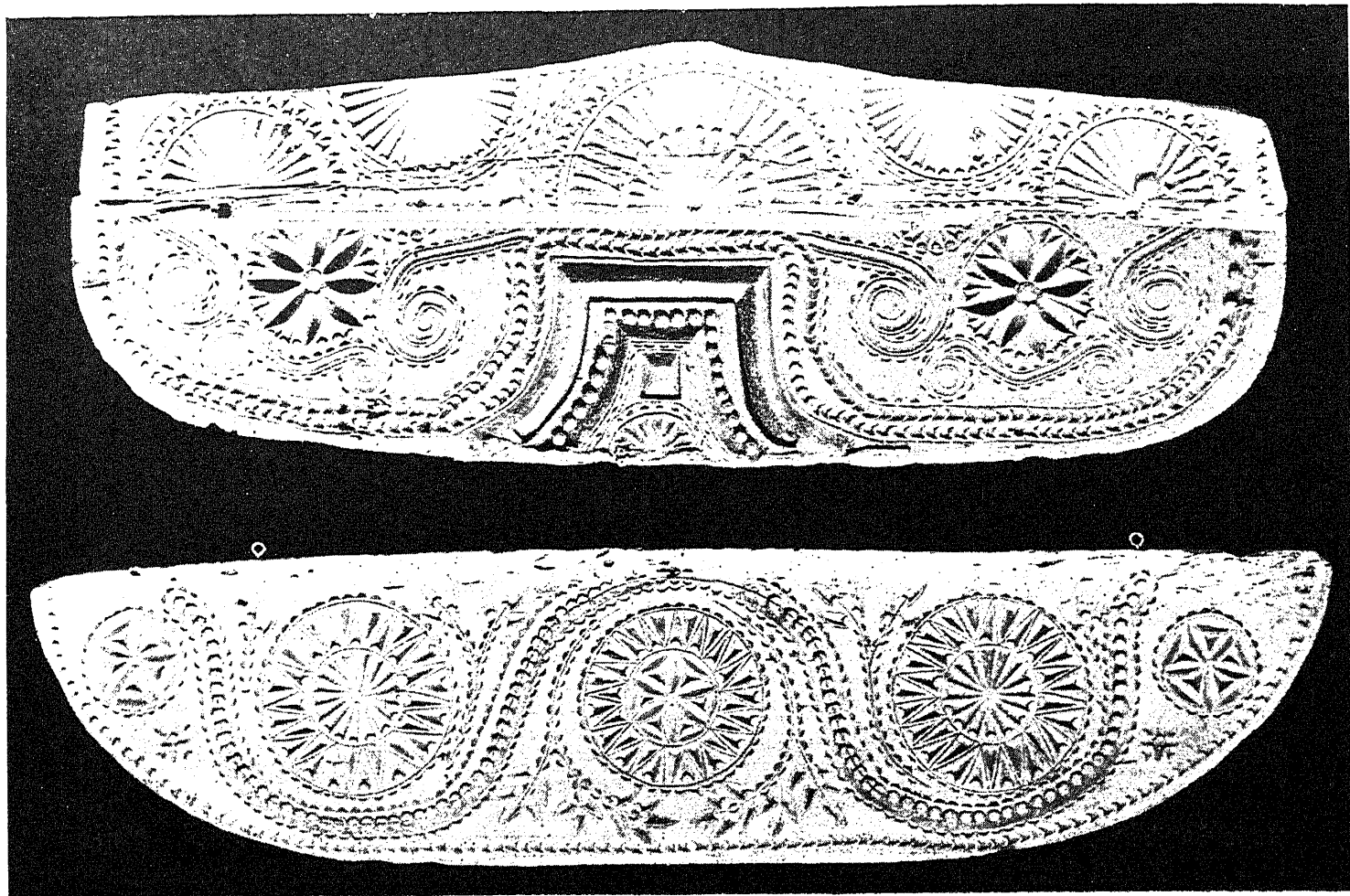
104. Сані, с. Вереміївка, пов. Золотоноша.
Музей Полтавськ. Земства.

104. Traîneau. Village de Vérémiivka, distr.
de Zolotonocha. Musée de Poltava.

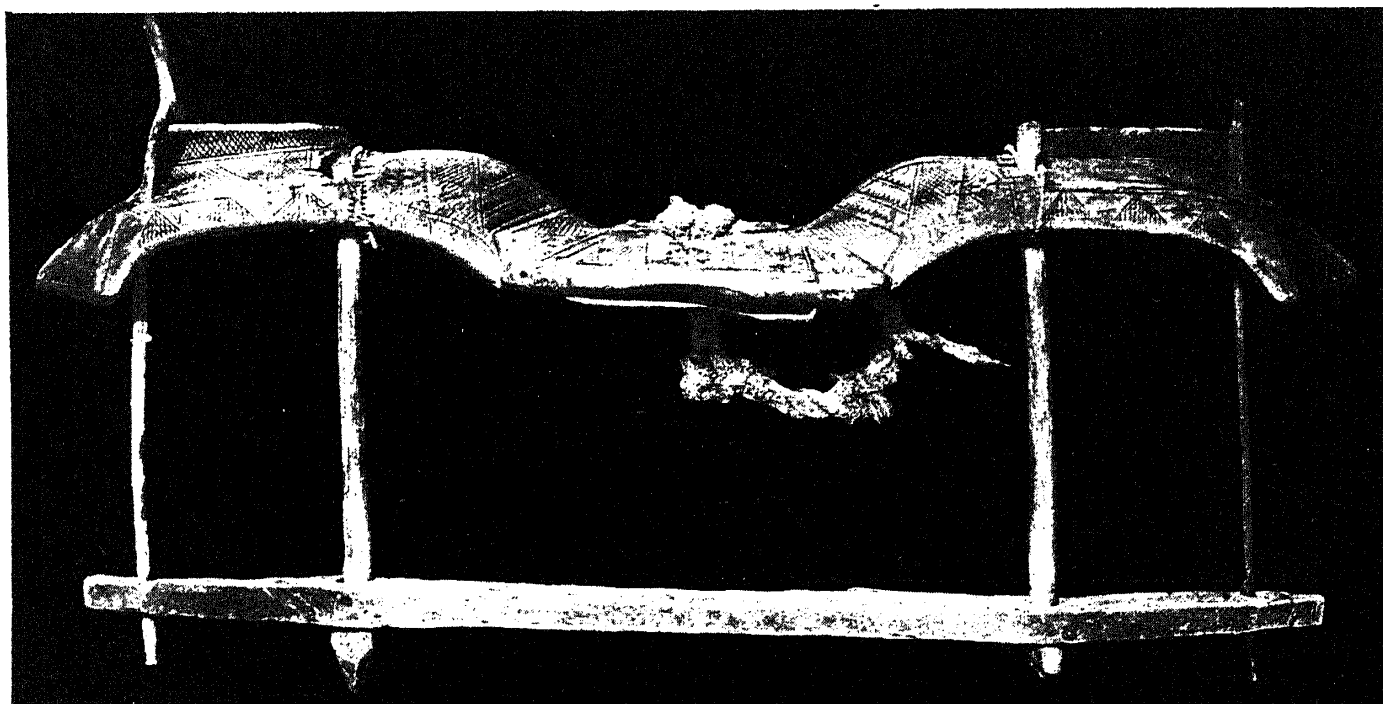
105. Мажа (віз чумацький), с. Вереміївка,
пов. Золотоноша. Полтавський Музей.

105. Chariot. Village de Vérémiivka, distr.
de Zolotonocha. Musée de Poltava.

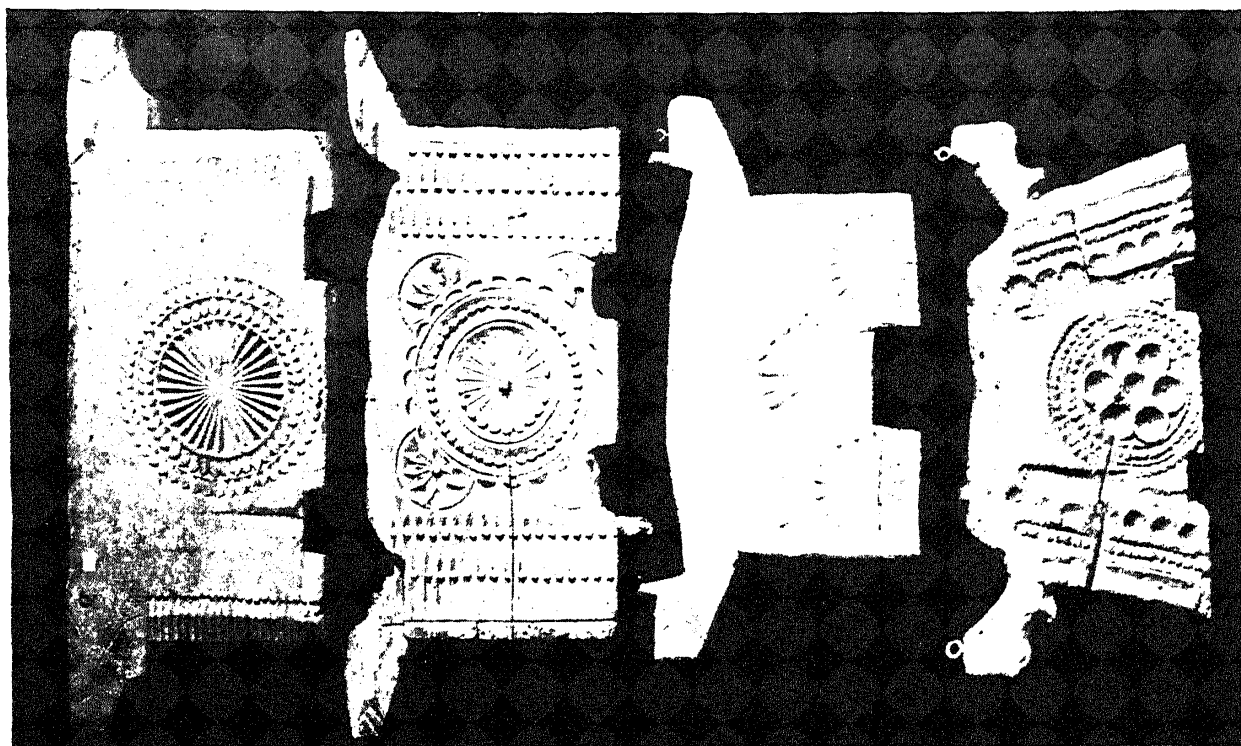
106. Спинки саней, с. Вереміївка, пов. Золотоноша, Полтавщина. Полтав. Земськ. Музей.

106. Planches d'arrière de traîneaux. Village de Vérémiivka, district de Zolotonocha, gouvernement de Poltava. Musée de Poltava.

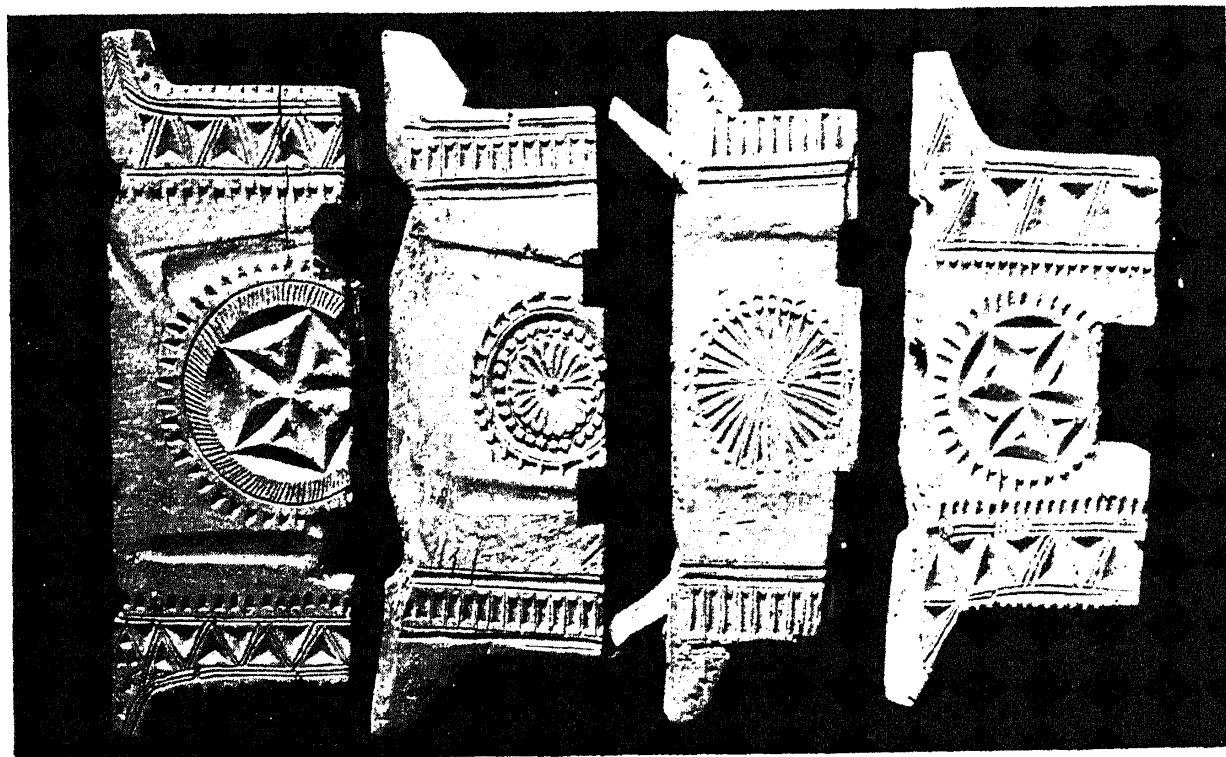
107. Ярмо, с. Липове, пов. Кременчук, Полтавщина. Полтавський Музей.

107. Joug. Village de Lypové, district de Krementchouk, gouvernement de Poltava.

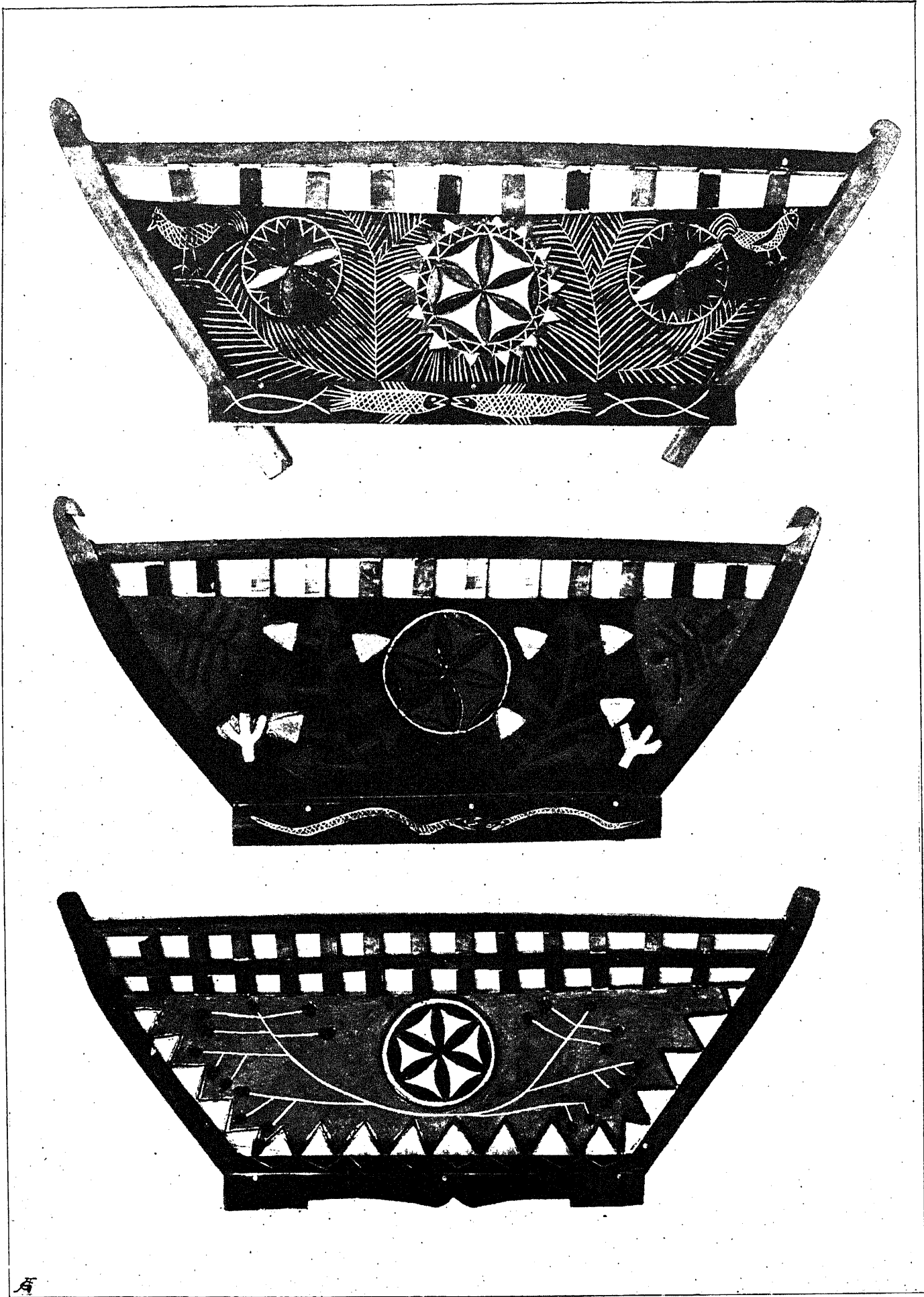
109. Пасади до возів, с. Березиїна, пов. Золотоноша, Полтавськ. Музей.

109. Supports de chariots. Village de Veremiyka, distr. de Zolotonosha, Musée de Poltava.

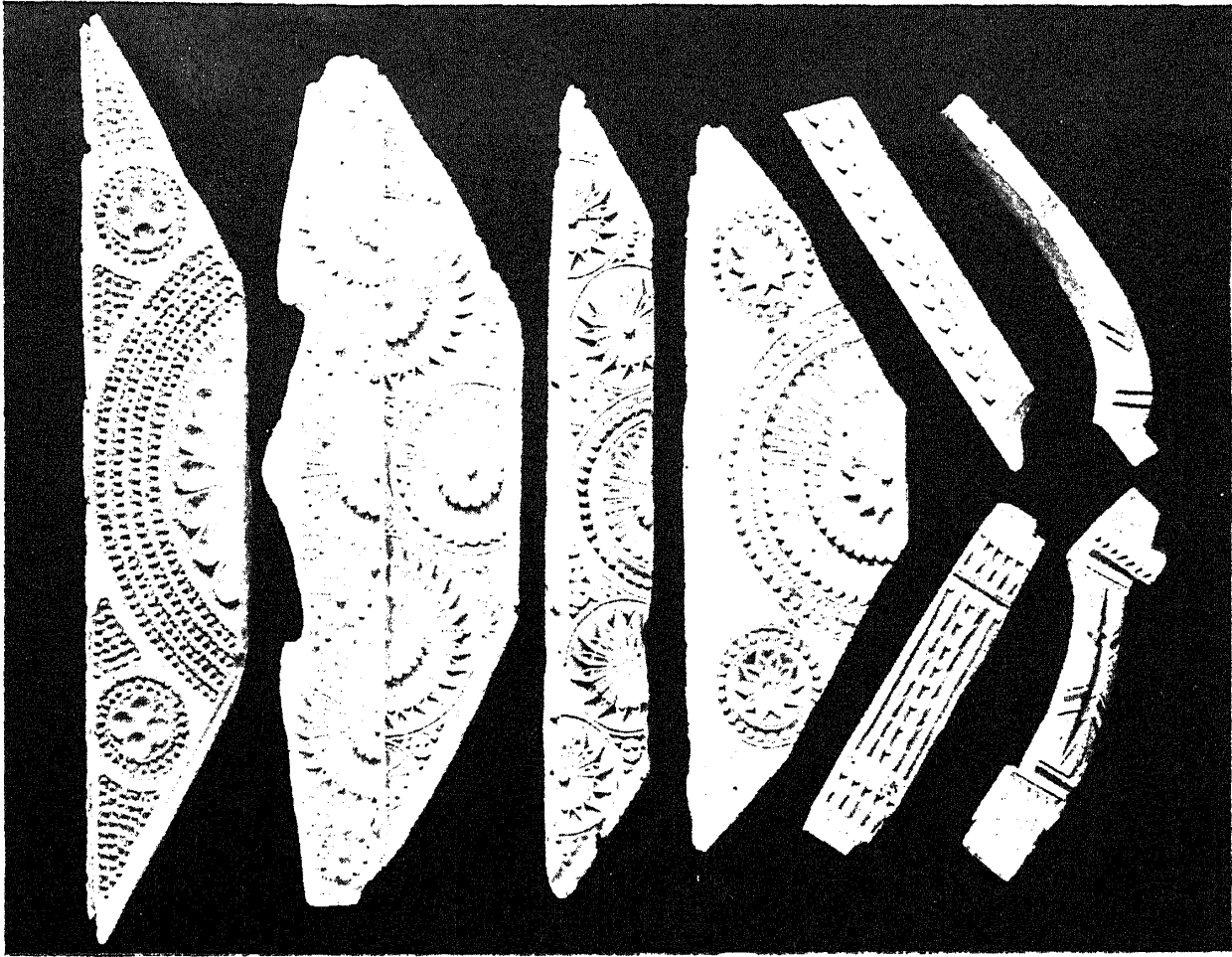
108. Пасади до возів, с. Васютинці, пов. Золотоноша, Полтавськ. Музей.

108. Supports de chariots. Village de Vasioutyntsi, distr. de Zolotonosha, Musée de Poltava.

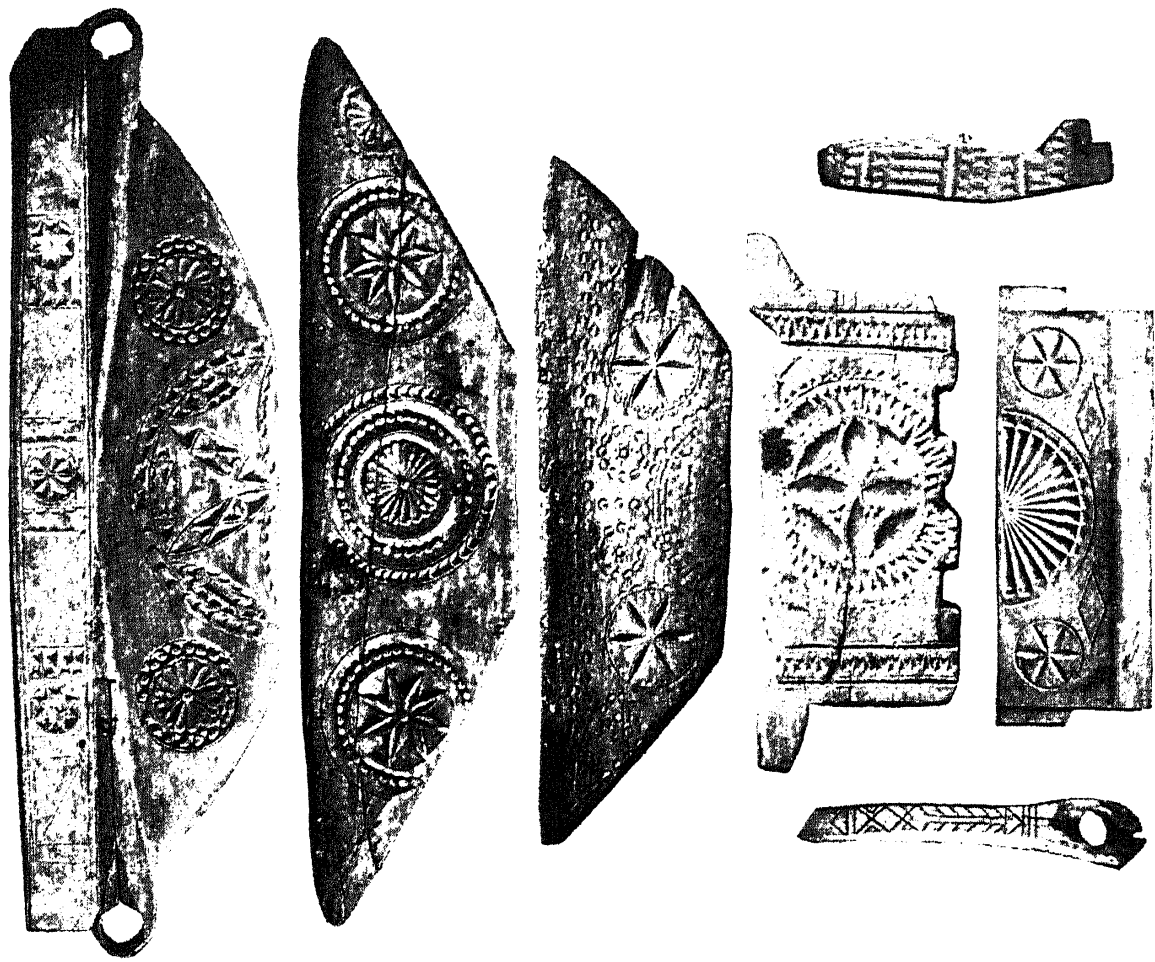
110. Спинки саней різьблені і розмальовані, м. Умань, Київщина. Київський Музей.

110. Planches d'arrière de traîneaux sculptées et peintes. Ville d'Oumagne, gouv. de Kiev. Musée de Kiev.

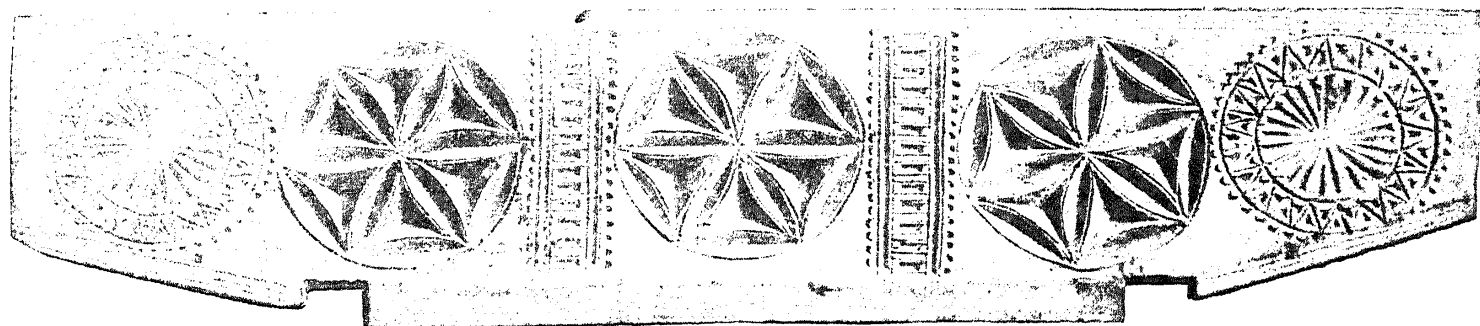
112. Спінки саней і щаблі. Полтавський Музей.

112. Planches d'arrière et échelons de traîneaux. Musée de Poltava.

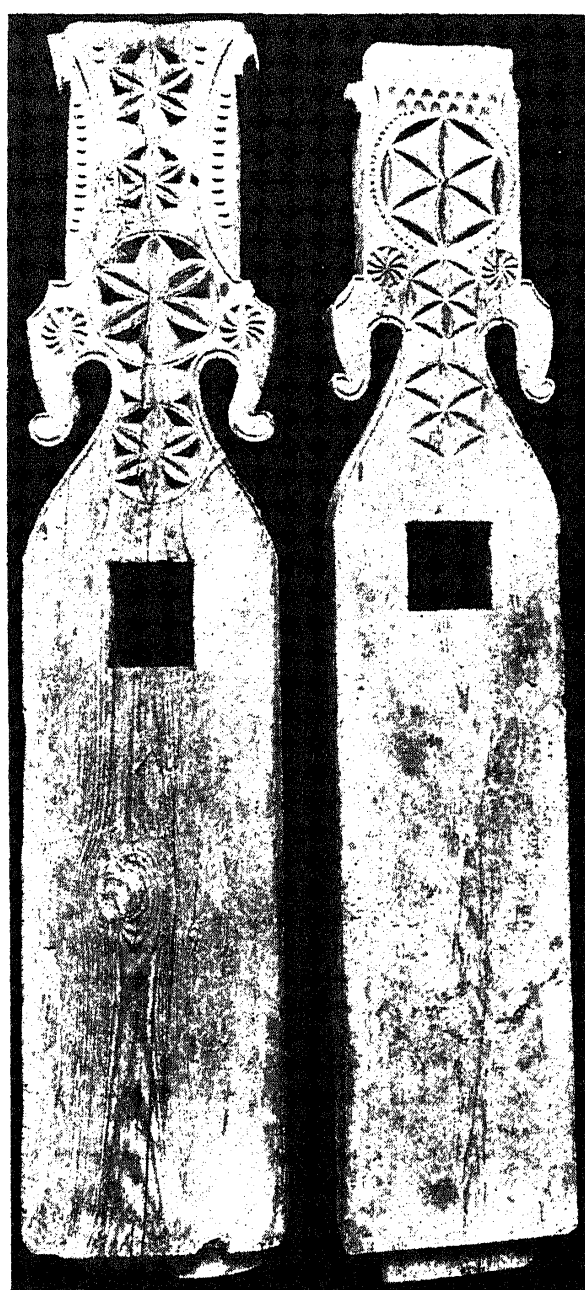
111. Спінки саней і возів і насадн. Київський Музей.

111. Planches d'arrière de traîneaux, de chariots et supports de chariots. Musée de Kiev.

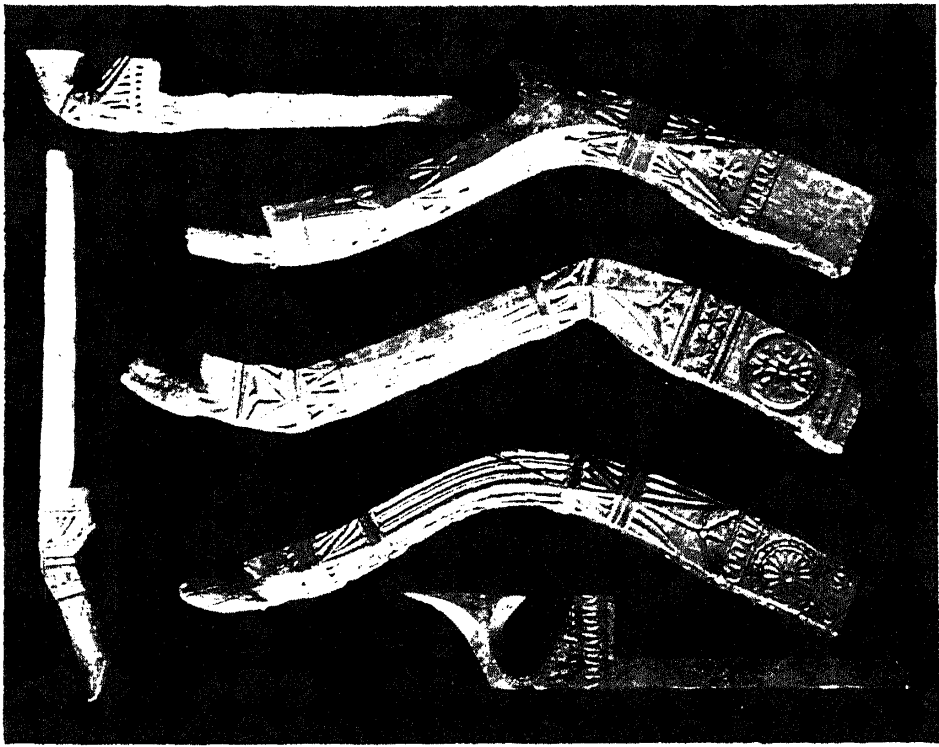
113. Спянка саней різьблена. Київський Музей.

113. Planche d'arrière de traîneau sculptée. Musée de Kiev.

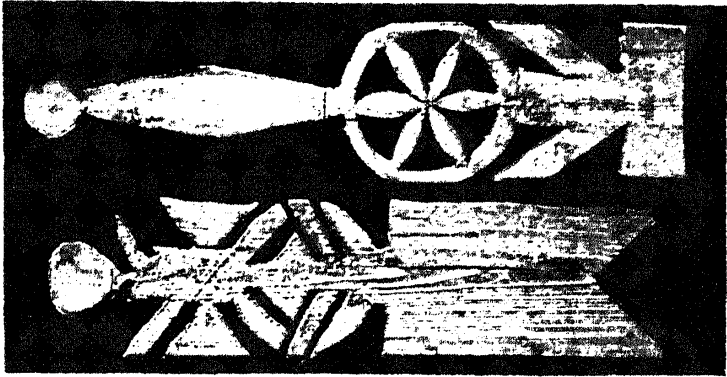
114. Різьблені стовпці під кіш у вітряку,
с. Впшенки, пов. Остер, Чернігівськ. губ.,
Київський Музей.

114 Poteaux sculptés pour moulin à vent.
Village de Vychenky, distr. d'Oster, gouv.
de Tchernyhiv. Musée de Kiev.

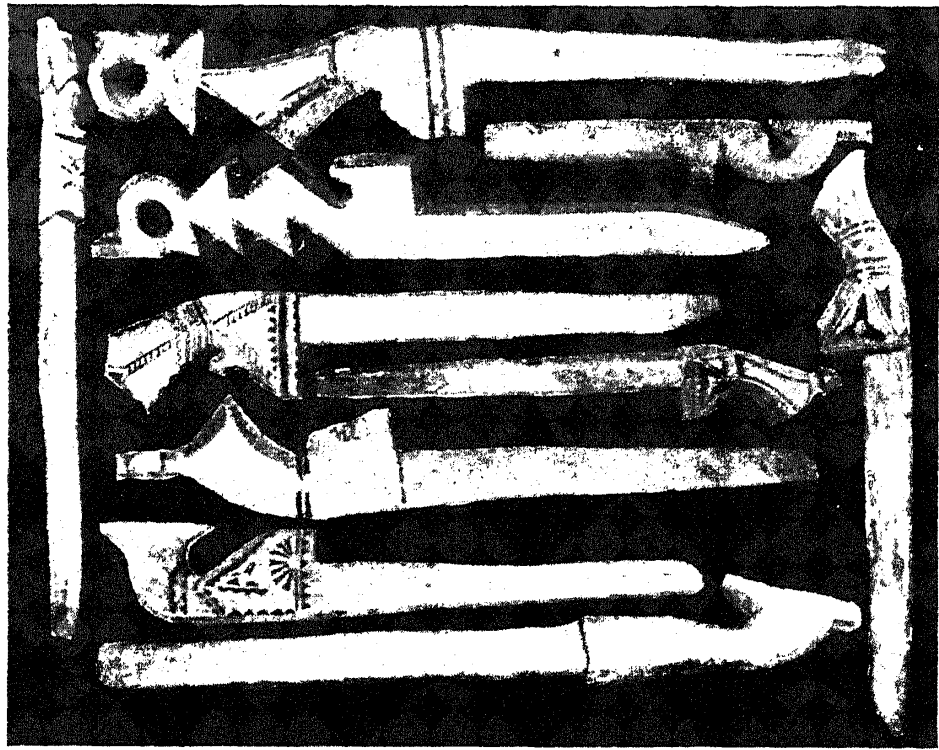
115. Люшні до возів і притики до ярем, с. Липове,
пов. Кременчук. Подільський Музей.

115. Supports pour échelles et baguettes de jougs.
Village de Lypové, district de Krementchouk. Musée
de Poltava.

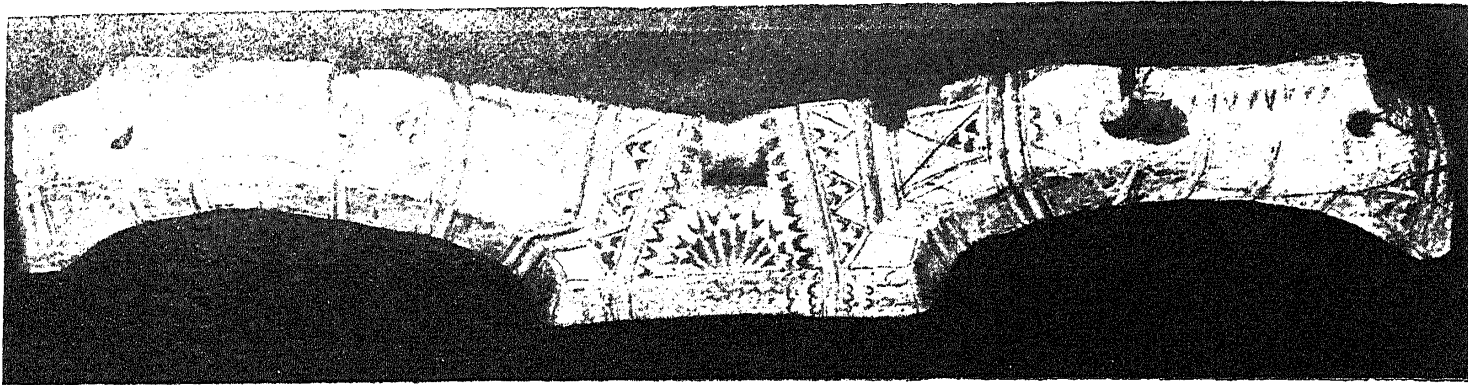
117. Два клязьки на гребінні
хаті лоджана Івана Шрама
над Кодацьким порогом, с.
Кодак біля Катеринослава.

117. Deux ornements du
faite de la chaumière d'Ivan
Chram, près de la cataracte
de Kodak. Village de Kodak,
près d'Iékaterinoslav.

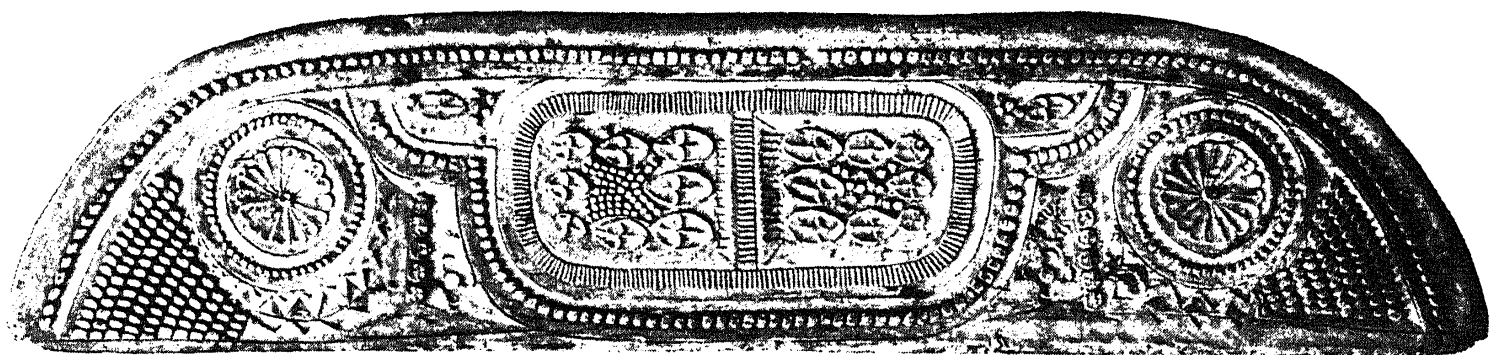
116. Притики до ярем і світанки, Київська, Черни-
гівська і Полтавська губ., Київський Музей.

116. Chevilles de jougs et clefs de bois. Gouvern. de Kiev,
de Tchernyuhiv et de Poltava. Musée de Kiev.

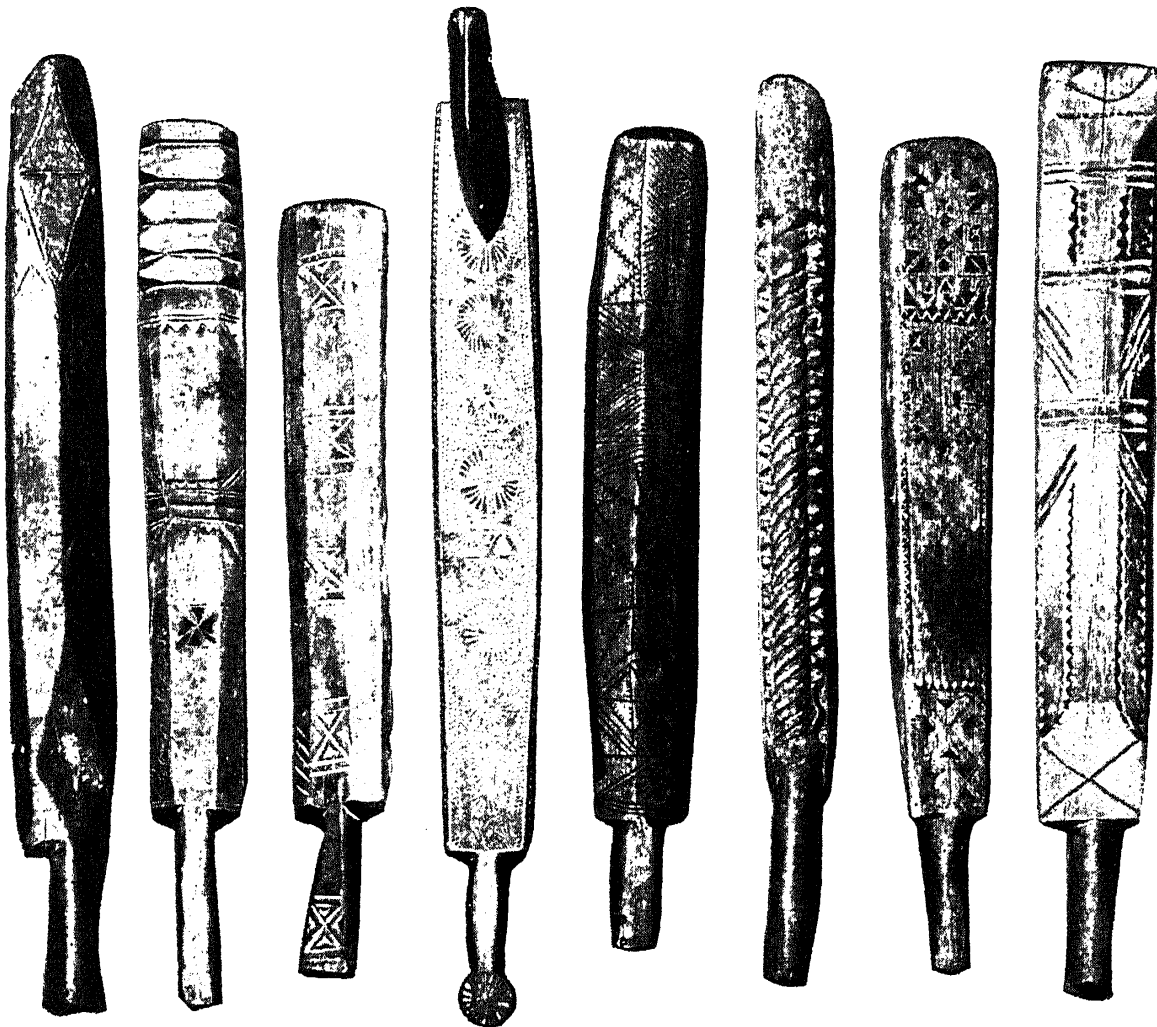
118. Ярмо (верх), с. Демки, пов. Золотоноша. Полтавськ. Музей.

118. Joug. Village de Demky, district de Zolotonocha. Musée de Poltava.

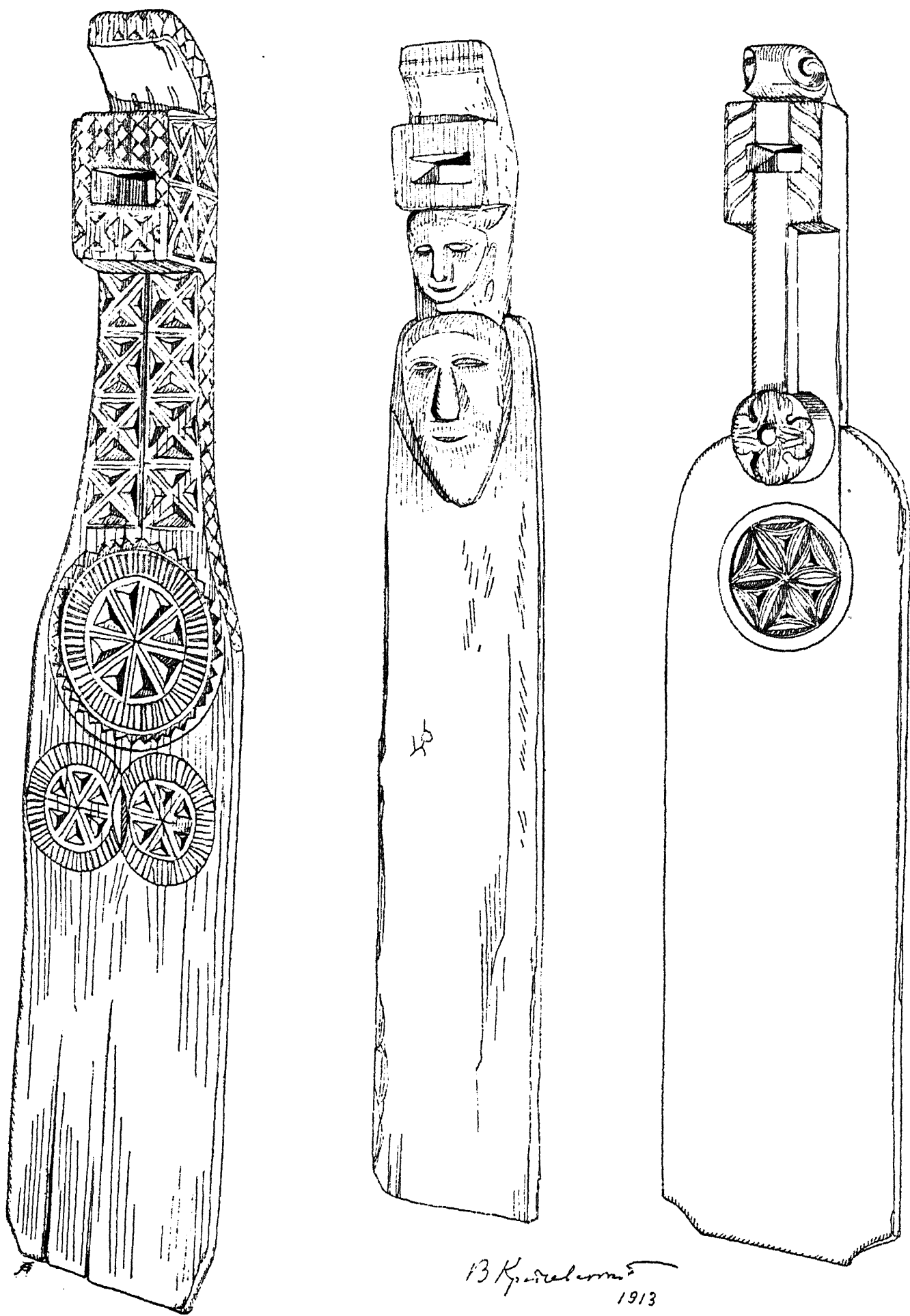
119. Спинка саней різблена, с. Вереміївка, пов. Золотоноша. Полтавщина. Київський Музей.

119. Planche d'arrière de traîneau. Village de Vérémiivka, district de Zolotonocha, gouvernement de Poltava. Musée de Kiev.

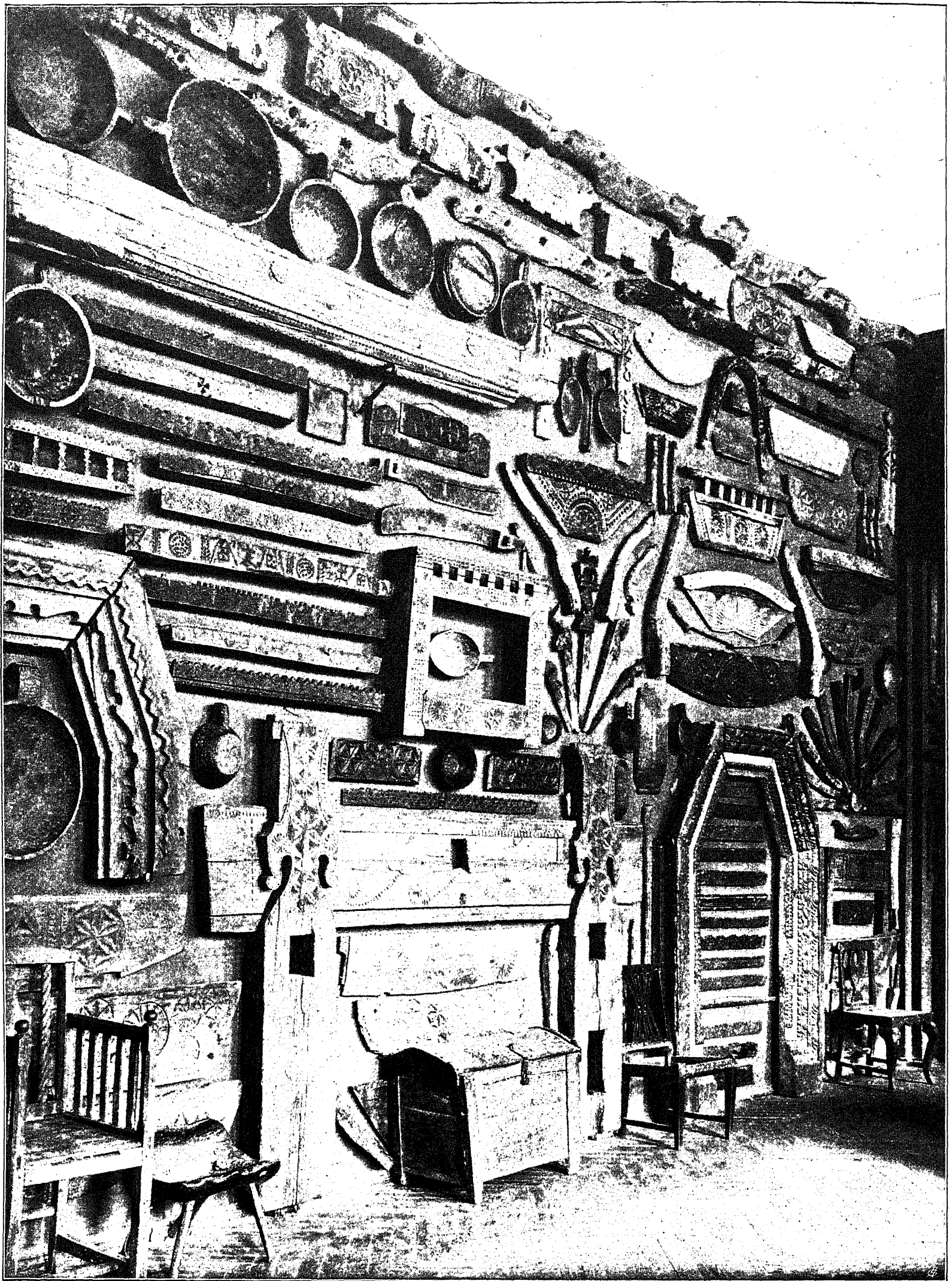
120. Рублі різблені. Київський Музей.

120. Pressoirs sculptés. Musée de Kiev.

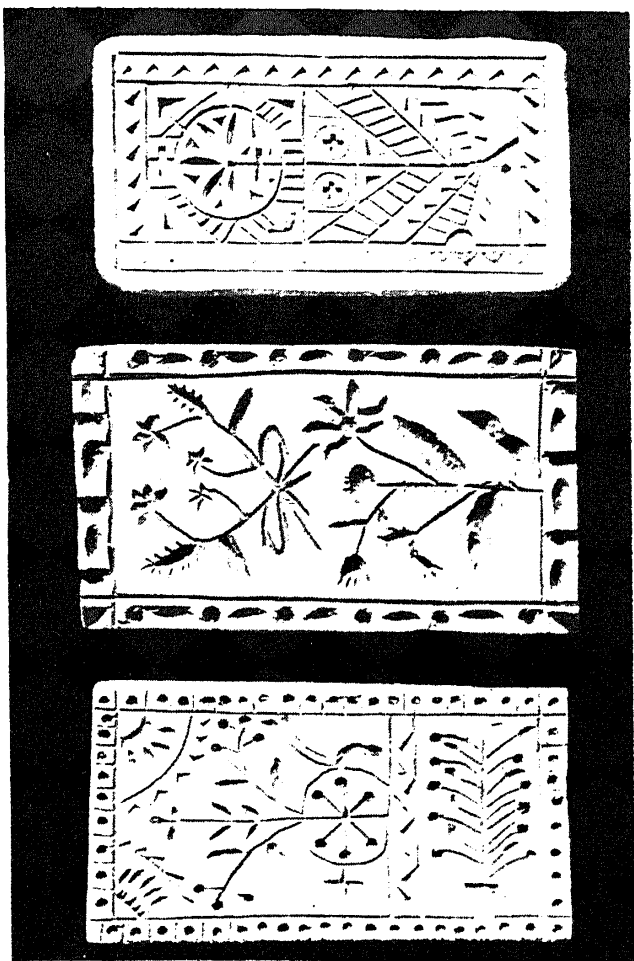
121. Днища до кужеля XIX віку. Полтавщина.
Збірка О. Гансена. Київ.

121. Sièges de quenouille sculptés XIXe siècle.
Gouvernement de Poltava. Collection Hansen.

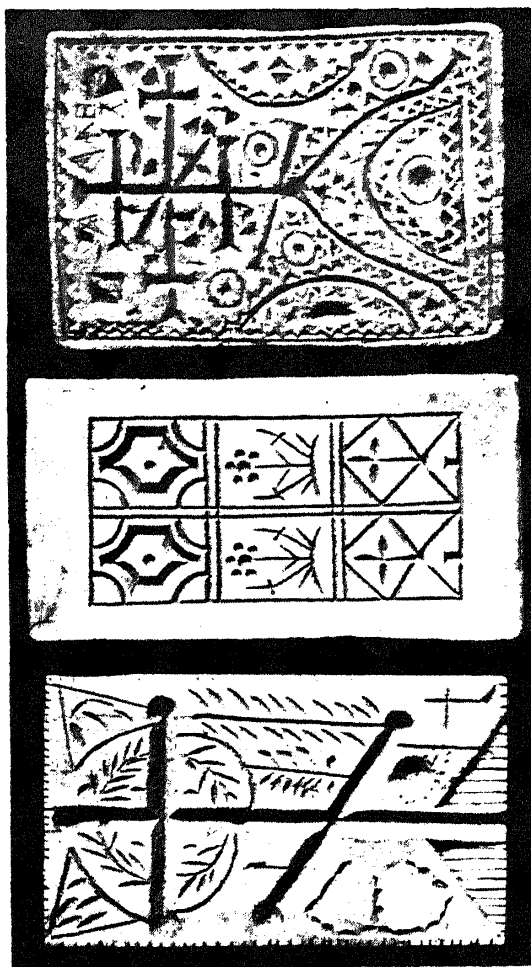

122. Збірка різьблених дерев'яних речей в Київському Музеї. Загальний вигляд.

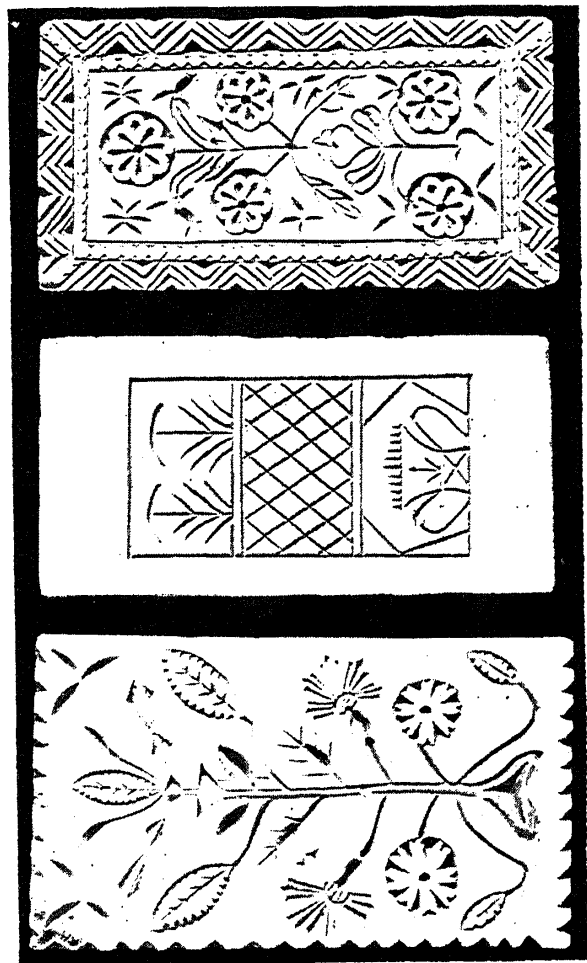
122. Collection d'objets de bois sculptés. Musée de Kiev (aspect général).

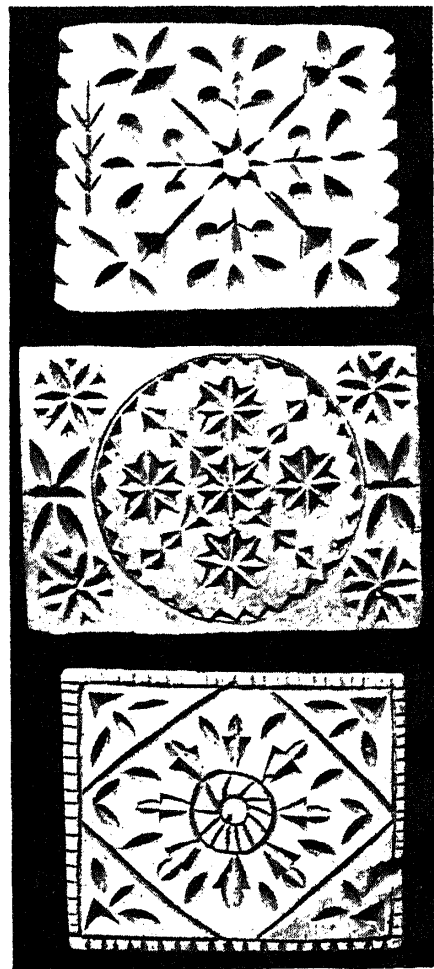
121

126

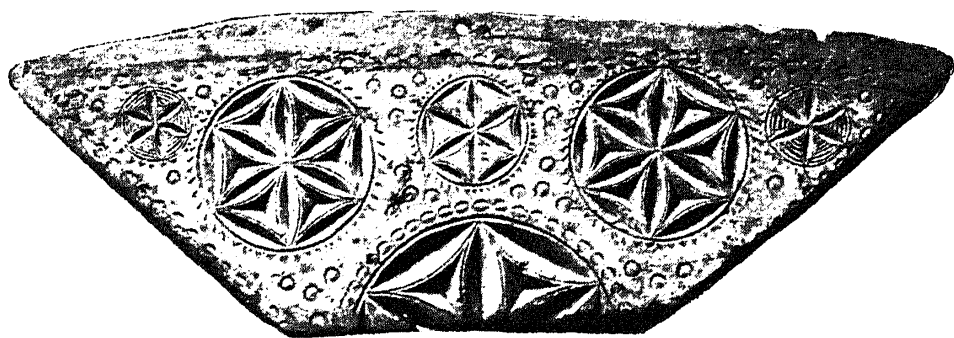
123

125

123—126. Moules pour pain d'épice. XVIIIe siècle. Village de Véliki Boudyehcha, district de Zinkiv. Musée de Poltava.

123—126. Форми для виробу медівників XVIII віку, с. Вел. Будаща, пов. Зіньківській. Полтавськ. Музей.

127. Різблена спинка саней. Київський Музей.

127. Planche d'arrière de traîneau sculptée. Musée de Kiev.

B 49806

30.00

(K4
BK)

2/11
15